

96

B. Raymundi Pullij Martyris, Juycula
 varia ~

scilicet

Practica Artis Generalis. M.S.

Liber de Lumine M.S.

Liber de convenientia quam habent
 Fides, et intellectus in obiecto. M.S.

Libro del Desconort. M.S.

Liber de Predestinatione, et libero arbitrio M.S.

Libro del Desconyuto en cabellano M.S.

Artis brevis edita Barcinone anno 1544.

cum aprobatione eiusdem libri data

ab Academia Parisiensi.

Item Inerti auctoris

Practica Artis brevis

Collegij Baluaris Montis-Sin Soc. S. J. u.

[Faint, mirrored handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is illegible due to fading and orientation.]

Deus omnipotens cum tsa gratia
et amore benedictione facimus lec
turam artz que intitulata e brevis
pratica artz generalis

Est aut ista lectura ad declarandum
artem generalem cuius som e artificium
generale ad solvendum ques. Et dividit
ista lectura in xij ptes prima e de somo
artz. Secunda de ordine. Tercia de docē
do. Quarta de investigando. Quinta
de inveniendo. Sexta de applicando. 7
de significando. Octava de praticando.
Nona de mistendo. Decima de multi
plicando Undecima de contrahendo.
Duodecima de disputando. Decima tertia
de declarando

De somo artz 1^a pars

Dicitur e q som artz e artificium
generale ad solvendum questiones qm
cum ipso somo artz / p. utens hac arte miset
artificialit principia et regulas huius artz
et significata huius mixtionis applicat
ad solvendum ques tali modo q semp
teneant illam partem videlicet affir
mativam vel negativam in qua verig
salvatur et clarus huius significatio
dicta mixtionis ut inferius dicemus

De ordine 2^a pars

In principio az^{ta} debet docere alphabe^{tu}
et figuras, diffinitiones et itas 2^m pars
docet, s3 quia ista e lectura, plenius ea
declarabimus hic q3 in arte. Alphabetu
autem declarari non oportet, quia p
se patet: B sup figuras aliquantulum
stare volumus et sup diffinitiones et re
gulas, et sic de tabula, et pmo de figuris

Sunt aut quatuor figure sic patet
et prima figura p. a. significata e et e
figura circularis, ad denotandum q
sicut in circulo vel circumferentia, q
tangit unum punctum, tangit omnia
ita in prima figura qui unum tangit
principium tangit omnia principia
faciendo. s. de facto predicatum et
de predicato sicut circulariter sic Dom^{as}
magna. c. durans. d. potens. e. intel
ligens. f. volens. g. virtutificans. h. veri
ficans. i. glorificans gloria Licet bo
nificans, unde sequitur: circulus, Co
nversio autem sig bonitas magna, c.
bona et c. Et hic sicut circulus, Ex
his sequitur: q qui ledit vel excludit
unum de dictis principis, tollet rationes
circuli quod e impo, ut infra patebit
Nam si quis bonitatem subtraheret,
tolleret bonitatem aliorum principo
et sic de magnitudine et alijs. Item
qui destrueret diffinitiones principo

destrueret circulum: que destructio
 ē impossibilis. Et iste circulations
 debent fieri cum declinatione p̄datorū
 principiorum sicut bonitas que per
 sua correlativa p̄sentia declina-
 tur v̄z sic dicendo: bonitas que p̄ bo-
 nificatiū, bonitatem et are, hec esse et sic
 de magnitudine et alijs et cum istis
 magnitudinem et alia facit bona
 in bonificabili et eō magnitudo et a-
 lia suomodo q̄n sic convertuntur.

De 2^a figura

3 secunda figura denotata ē p̄ t.
 et d̄ de tribus triangulis quōz
 quilibet ē generalis, quia quicquid ē in
 istis triangulis continetur, et quod
 in ipsis nō reperit nihil ē. Est et hec
 secunda figura obseruans p̄p̄e sic
 differentia que distinguit int̄ bonitatem
 et bonitatem int̄ magnitudinem et boni-
 tatem, et sic de alijs. Et concordantia
 que concordat bonitatem cum bonitatem
 bonitatem cum magnitudine, et sic de alijs. p̄
 hanc etiam figuram inquit ar̄ta secreta
 et virtutes p̄metige: mistendo ipas
 cum p̄. ut in 3^a figura apparet. Ista et
 figura ē de relativis et naturalibus quonia
 si est differentia: sunt plura, et sunt

concordantia et contrarietas diffe-
rentes p̄ differentiam. sic plures ratio-
nes concordantes p̄ concordantiaz
et contrariantes p̄ contrarietatem.
h̄o idem ē de triangulo p̄ncipi medij
et finis. Quoniam si ē p̄ncipium
ē medium et finis et si ē finis ē p̄n-
cipium et medium. h̄o idem sequitur
de triangulo maioritatis equalitatis
minoritatis, quoniam si ē maiortas
ē minoritas et e converso. et equalitas
v̄o nō sit vacuitas in reum natura
Est etiam v̄tendum ista figura cum
angulis suorum triangulorum, h̄ est
cum his que scripta sunt sup̄ angulos
et p̄talem v̄sum scit aī ^{ta} descendere
de v̄niversalibus ad particularia sic dicitur
que ē generale p̄ncipium contrahitur
et restringitur, quando dicitur differentia
ē int̄ corpus et cor, int̄ ignem et aere
int̄ leonem et equum etc.

De tertia figura

t
ertia figura duplex ē, eo quia
composita ē ex prima et secunda
et ideo v̄nulo ars ista q̄ quandoq̄ in res-
tigatio solutionis questionis fiat p̄ prima
figuram quandoq̄ p̄ secundam: quicq̄
simul p̄ utramq̄. Quando fiat per-

4

primam fiat p bonitatem magnitudines
et q circularit. Quando fit p secundam
fiat p differentiam concordantiam
et q relative triangularit. Et quando
fit p ambas simul fiat circularit et t
angularit. Per istam figuram descendit
artista a principio generalissimo ad p^m
specialissimum, p mediaque nos sunt
generalissima aut specialissima p^m
ut a bonitate in abstracto, q e generalista
descendit ad bonitatem huius hominis
vel huius equi: q e singularis: et hoc per
bonitatem magnam vel durabilem
et sic de alijs circularit ut diximus i pri
ma figura et triangularit ut diximus
in 2°. Unde sequitur: q artista attingit
p tale modum, medium ad solvendum
questiones: et ad h^o p^m media i venit
Continet aut ista figura experientia
cuiuslibet principi cum quolibet alio
principio. sic applicare ad unum p^m p^m
alia principia p quam applicationes
ho het de illo principio multas experien
cias, ad cognoscendum h^o quod ipse est
p calorem, p siccitatem, p luciditatem
p levitatem, p vigorem, et sic de h^o
iusto, p iustitiam, prudentiam, fortitu
dinem, temperanciam et sic de alijs
virtutibus. Unde cum hoc ita sit vult
ars ista q p illas experientias sup^o d^oas

in uentis p[er]mixtionem principiorum
et etiam regularum deducat artista
suam conclusionem affirmando si
ne negando, & illam partem teneat
p[er] quam experientiam significando
consistit. Sicut bonitas que p[er]fecta e[st]
quando magna e[st] et imperfecta quando
magna no[n] est. Et magnitudo sicut
que p[er]fecta e[st] quando bona e[st] et imp[er]
fecta quando magna no[n] est et sic de a
liis et h[oc] de 3[ia] figura

De quarta figura

q[ui]n[ta] quarta figura e[st] volubilis, ut vol
uendo misteat homo unum
principium cum alio sicut ponere
c. in directo. b. et d. in directo. c. aut
e. in directo. bc. et sic de aliis et h[oc] 2[us]
terminos qui in q[uest]ione sunt explici
ti vel impliciti. formando et multipli
cando camerae in quib[us] solutio q[uest]ionis
significata consistit. tali modo q[ui]bi
sit correlatio prime figure, et triangu
laritas secunde, et compositio tertie
et p[ro]pterea modum veritas e[st] affirma
tina vel negativa parte q[ui]s relucebit
Cum Luciditas sit intellectui materia
conducendi et aplicandi multas res
ad unam conclusionem ut in tabula
assignatum e[st]. Item vult ars ista p[er]

5
istam figuram q̄ si in questione, sit
quatuor aut quinque aut plures termini
ut signa utrum sit bonum / magnum
et durabile et potens. In universis aut
ē forma una corpoream universalem
ex qua sunt omnes forme corporee
singulares sic ē bonum magnum et
et q̄ ex una materia universalis sunt omnes
alīe materie corporeales particulares
Vult ars ista q̄ accipiatur b. p̄ boni
tate et c. pro magnitudine, D. p̄
duratione et q̄ ex istis faciat unam
cameram: et q̄ recipiat in 2° circulo
ubi ē, e. signatum p̄ p̄tatem forma
et materiam, et ubi d. f. in 3° circulo
et concludant p̄ omnes illas tres
cameras. s. p̄ cameram de b. c. d. et
p̄ cameram de c. d. e. et p̄ cameram de d.
e. f. et p̄ talem modum habet tres
columnas in tabula ad significandum
6ta rationes deductibiles vel applicabiles
ad conclusionē. Si vero sunt in quinque
solummodo 2° termini, et nō vis ad iun
gere tertium implicitum. Vult ars ista
q̄ solutio queratur p̄tiam figuram
Si aut sit unus solus terminus explicatus
in questione adiungas ei alium impli
citum, et indicabis p̄ tertiam figuram
aut duos, et indicabis p̄ quartam

Per unum p se enim ars iudicare nō
docet: quia conmixtio de uno fieri nō
pot //

De diffinitionibus principiorum

In isto tractatu volumus exponere dif-
finitiones principiorum et intendit
precedere p duos modos primo expo-
nendo diffinitiones, postmodum co-
iungendo ipsas unam cum alia circu-
lariter, et hō ut si quis tanget vel le-
det unam quommes concurrebant
adiuvare illam, et primo de diffinitione
bonitatis

De diffinitione bonitatis

Quando dicitur bonitas est ens ratione co-
bonum agit bonum, et sic bonum est
esse et malum est non esse: hō est dictum quod bo-
nitas que sustentata est in suo proprio
suo, quod bonum est ipsam sicut coloratus
qui totus coloratus est per unum colorem
est ratio ipsi suo ut agit bonum, et quod
dicitur quod bonum est esse intelligitur quod bo-
num est esse bonum, et malum est non esse
illud bonum. Unde si quis vellet hanc
diffinitionem ledere vel offendere, dice-
do ipsam diffinitionem non esse veram
debet artista ipsam iuvare et defendere
cum alijs diffinitionibus principiorum

6
sic cum definitionibus magnitudinis
per quam bonitas est magna: quam magni-
tudine non habent bonitas nisi est ratio per quam
suum bonum agere bonum, et de definitione
ne durationis, quoniam bonum durare
non posset: nisi bonitas est ei ratio bonifica-
di, et sic de definitione partium: quoniam
nisi bonitas est ratio boni bonum non haberet
se qua ratione possit agere bonum, et sic
de alijs //

De definitione magnitudinis

Quando dicitur magnitudo est ens ratio-
nis bonitas et cetera principia sunt mag-
nitudo est dictum: quod magnitudo est ens
se quo et per quod omnne magnum est mag-
num, cum magnum sit de genere mag-
nitudinis in quantum magnum: sicut
calidus qui est de genere caliditatis, et pro
hoc dicitur in definitione: ambiens omnes
extremitates essendi. scilicet se genere mag-
nitudinis cum nullum ens absque mag-
nitudine esset magnum. Unde si aliquis
diceret quod magnitudo non ambit omnes
extremitates essendi: eo quia nulla bonitas
creata est substantia, sed accidens, et sic magni-
tudo eam non magnificat, cum relinquit
eam se esse accidentis quod est parum
respectu esse substantie. Ad hoc respondendum
est per definitionem partium que dicit quod partes
est id per quod bonitas et cetera principia pos-

sunt existere et agere: que definitio va-
nō esset, si magnitudo eēt ita ligata q̄
nō posset tantum magnificare bonita-
tem substantiali, sic accidens accidentalit̄, quod e-
esset malum contra bonitatem et diffi-
nitionem eius, et parum contra magni-
tudinem et definitionem magnitudinis: quoniam
bonitas nō esset ratio per quam bonum
p̄duceret bonum substantiali: s̄ accidentalit̄
et per quā magnitudo non eēt ratio per
quam magnum p̄duceret magnum
substantialit̄. s̄ accidentalit̄. et eēt sequet̄
q̄ substantia eēt magis bona et magis
magna, et magis ratio per accidens: q̄ per
se ipsam, et accidens magis magnum
et magis bonum, et nobilior ratio,
q̄ substantia: et sic sequetur q̄ definitiones
p̄ter et aliorum principiorum des-
tuerentur quod natura unius pati
nō pot

De definitione durationis

Quando dicitur duratio eēt ens vel id per quod
bonitas, magnitudo et cetera principia
durant. hoc eēt dictum q̄ sub ratione du-
rationis durat quidquid eēt durabile,
sicut sub ratione frigidi, eēt frigidum
quidquid eēt frigidum, unde si aliquis
vellet destruere illam definitionem
durationis dicendo q̄ bonitas corrup-

7

non durat in s^o corruptibili in q^o est Ad
hoc respondendum ē p^o diffinitione bo-
nitas et potestas, quonia bonum est
ut sit corruptio ad h^o ut sit generatio q^z
generatio absq^z corruptione esse nō poss^z
Sicut si bonitas semp duraret in pane,
nō ess^z nutritio, neq^z ptas ess^z ratio per
quam humidum radicale poss^z exstere
nec agens naturale poss^z agere bonum
p^o humidum nutritmentale unde sequet^z
destructio vniusi^z

De diffinitione potestas

Quando d^r ptas ē id ratione cui^z bonitas
et cetera principia possunt exstere et
agere. hoc ē dictum q^z bonitas ē, et quia
ē pot^z ē postq^z ē. et hoc p^o ptatem, quia
sine ptate non poss^z ē id quod ē, et quia
d^r in diffinitione agere, ē ptas ratio q^z
quam bonitas et cetera principia possunt
agere, quia agere absq^z ptate ē nō posset
Unde si aliquis hanc diffinitione ptat^z
ledere vellet, dicendo q^z bonitas nō pot^z
agere: s^z agens agit ex bonitate, sine cui^z
bonitate, concedendum ē, tamē adhuc
remanet diffinitio ptat^z vera, cū agens
sine ptate non possit agere de bonitate
nec cum bonitate, et h^o vult diffinitio
veritat^z, que dicit q^z veritas ē id quod
ē s^z de bonitate magni, et cetera

et in hoc etiam consentit definitio sa-
pientie cum sit intelligibilis definitio
ptas

De definitione sapientie

Definitio sapientie intelligitur duobus
modis vobis 2^m intellectum et instinctum
naturalem: et quia dicit definitio
q^d sapientia est appetus ratione cuius sapi-
ens intelligit, intendimus dicere sicut
diximus de bonitate magnitudine
et 7: que bonitas est ratio per quam bonum
agit bonum, et magnitudo est ratio
per quam magnum agit magnum. Et
sic de alijs q^d intellectus est id ratione cuius
intellectus intelligit, et sic de instinctu
naturalis, quod est id ratione cuius agens
naturale perducit suum effectum: sic
instinctus ignis quod est id ratione cuius
ignis ignificat ut in ipso ignificato
suo quiescat appetitus: sicut in intel-
lecto intellectus quiescit. Unde si aliquis
diceret q^d definitio sapientie non est ista
debet artista improbare impedire
dictum suum per definitiones aliorum
principiorum sic per definitionem mag-
nitudinis quoniam magnificat in-
tellectum ut oportet sit in id ratione
cuius sapiens intelligit quem intellectus
non magnificaret nisi dictam haberet
appetentem: ita etiam q^d illa appetus

esset de essentia intell, quam ppetatam
 secundum bonam scientiam diuino
 intellectum agentem p que intellectus
 intelligit et sic de intelligibili que intel
 lectum possibilem vocamus: in q intell
 agens intelligat et caracterizat species
 ab ex receptas p proprium intelligere
 ita q omnes tres sunt de essentia intell

De diffinitione voluntatis

Diffinitio voluntatis intelligere duobus
 modis. s. 2^m desiderabilitatem q pertinet
 ad amorem et desiderabilitatem q per
 tinet ad appetitum naturalem. et sic
 voluntas e id ratione cuius bonitas magis
 sunt desiderabiles p voluntate, et etiam
 p appetitum naturalem: sicut ignis
 qui appetit agere bonum ignitum si
 ne calefactum aut lucifacum, et sic
 de alijs. Unde si aliquis diceret q ista
 diffinitio non est vera, potest artista dici
 sum impedire improbare p diffinitio
 magnitudinis sicut supra dictum est
 de diffinitione intellectus vel sapentie

De diffinitione virtutis

Quando dicitur virtus e origo bonitatis
 bonitatis magnitudinis et sic intelli
 gum est q virtus comunicat et form
 trat ac penetrat alia principia et pformo

oritur aut egreditur cum habitibus ipsorum
principiorum sicut virtus panis quod sub
intrat virtutem elementaria vegeta-
tinam, sensitivam, que sunt de essen-
tia corporis humani, et vegetando nu-
triendo et transmutando dimittit spe-
ciem panis, et bonitatem, et magnitudinem
et quod ipsius panis, et oritur habituata
de bonitate magnitudine et quod in floreto
in quo est sustentata et deducta. Unde
si aliquis diceret quod talis definitio non
est vera, debet artista considerare defini-
tiones principiorum sicut definitionem
partis et concordantie, et per ipsas im-
pedire inprobare dictum destinationis defi-
nitionem, ut virtus possit existere et a-
gere in naturalibus per definitionem partis
et similiter de concordantia. scilicet ut origo
virtutis sit una ex pluribus producta in-
uando et concordando, et hanc definitionem
data est secundum agentiam ut artista sciat dare
doctrinam per quem modum sciet homo
definire per agentiam agentis.

De definitione veritatis

Quandoque in definitione veritatis
quod veritas est id quod verum est de bonitate
magnitudine et cetera intelligendum
est quod hoc est verum quod bonitas potest esse per
potestatem, et voluntatem sine amatum
per voluntatem, et effectus veritatis qui h.

9
verificat sine qua p̄dicta non essent veri-
ficabilia neq̄ verificata, unde si quis h̄c
diffinitionem impugnat debet ar̄ḡuere
cum qua diffinitione possit fortificare dif-
finitionem veritatis, quoniam sic intelli-
gibilia non possunt esse sine intellectu, et de-
mabilia sine voluntate, sic verificabilia
esse non possunt sine veritate: quia si essent
superfluum et vacuum eēt in natura qd̄
turpe et inconveniens ē dicere

De diffinitione glorie

Quando dicitur qd̄ gloria ē ip̄a delectatio
bonitas magnitudo et cetera principia at-
tingunt finem suum, sine sua appetibi-
lia, et p̄p̄ h̄c in ip̄a gloria tanq̄ in suo
fio quiescit. Unde si aliquis vellet impug-
nare istam diffinitionem glorie debet ar̄-
respondere p̄ diffinitionem p̄cipij et fi-
nis, quoniam gloria ē principium ultra
quod n̄t̄ ē appetibile, quoniam si esset ult̄
gloriam aliud appetibile nunq̄ esset q̄es
et si nō esset quies, diffinitio finis stare
non posset, aut va nō esset quod ē impo-

De diffinitione differentie

Quando dicitur qd̄ differentia ē id p̄
quod bonitas magnitudo et p̄ principia
sunt rationes inconfuse intendit dice-

q̄ sunt rationes aperiētes plūmē dīe
quē distinguit int̄ vnum p̄ncipium et
aliud talī modo, q̄ quodlibet p̄ncipium
remaneat in suo numero eōs h̄ quod ē
et nō h̄ quod ē aliud. Vnde si aliquis ve
lit impugnare istam diffinitionē cum
p̄ncipium sit confusum, sic bonitas s̄
quod p̄ncipium ē, et magnitudo p̄ncipium
ē, respondendum ē p̄ diffinitionē concor
dantiē p̄ quam omnia p̄ncipia concor
dant. Ut sicut vnum p̄ncipium gena
le s̄ quo sunt plura p̄ncipia specialia
sic bonitas quē ē p̄ncipium specialē et
sic de magnitudine et s̄ p̄ncipium
generale, sic p̄ncipium generale quod
bonum ē p̄ bonitatem generatē et mag
num p̄ magnitudinem generalem

De diffinitione concordantiē

Quando dīe concordantia ē id ratione
cuius bonitas, magnitudo, et s̄ p̄ncipium
in vno et in pluribus concordant. h̄ est
dictum, q̄ plures rationes concordant
in termino aq̄ ut tendant ad terminum
ad quem: et dicimus in hac arte terminum
a quo quando ip̄e rationes incipiunt h̄e
concordantiam in se ipsis. Terminum
ad quem vocamus vnum finē ad quem
tendunt, et in quo concordant ip̄e
rationes plures: sicut bonitas, magnitu

duratio, p̄tas et q̄. que concordant in vi-
cem et p̄ bonificare, magnificare, divifi-
care, possificare et q̄ tendant ad finem
ad quem: quem finem vocamus ut in ipso
quiescat. h̄o idem sequitur de elementis
que concordant in vicem ut remanendo
h̄o q̄ sunt essentialiter ut tendant ad etatuz
zemiendo, calefaciendo, humefaciendo
Aqueificando, frige faciando, t̄stificando
et desiccando, et sic de alijs similibus istis.
Vnde si aliquis diceret q̄ p̄missa diffini-
tio n̄ est vera, respondeat aristoteles p̄ diffinitio-
nis finis quoniam si diffinitio quam dedimus
de concordantia n̄ est vera 2° sunt obiecta
n̄a in hoc pateret, quia nullum prin-
cipium quiescere possit in fine quod est im-
possibile.

De diffinitione contrarietatis

Quando dicitur q̄ contrarietas est quoniamda
mutua resistencia p̄p̄r diuersos fines. h̄o
est dictum: q̄ plures rationes p̄uate con-
cordantia in se ipsas tendunt ad plures
fines contrariando ad invicem. Sic ignis
ad calefaciendum hominem et aqua ad
frige faciendum, et ipse aer ad hume-
faciendum, terra ad desiccandum. hoc
idem est de accidentibus spiritualibus sic
voluntas ad inordinandum p̄ delectatione

carinis, et intellatus ad castitate p con
scientiam et iustitiam et sic de alijs
Vnde si aliquis opponere vellet contra
dictam diffinitionem respondeat az
p diffinitionem ~~meam~~ intellatus: quonia
predicta diffinitio e intelligibilis et p diffi
nitione finis quiescit affirmando dif
finitionem ee veram

De diffinitione principij

Quando dicitur q principium e id quod se
bet ad omnia ratione alicuius potitatis
h^o e dictum q principium 2° sicut genus
et secundum suas partes coessentialis
primarias et necessarias e principium
de omnium aliorum principiorum
que se ipso sunt principia spalia, sic intellatus
creatus qui cum suo intellectu, intelli
gibili et intelligere que sunt partes eius
coessentialis primarie vere et necessarie
p quas causat intelligibilitates rerum,
videlicet. intelligibilitate, leonis, lapidis
rose. et f. et sic de bonitate, que cum suo
bonificante bonificabilis et vere que se
partes eius primarie coessentialis et pri
marie et necessarie causat bonificabili
tates inferiores et spales et sic de etentis
simplicibus, que causant composita et entia
Dicimus 8° q principium quod generale e

causat et facit. quod bonitas sit principium
spate et sic de magn. et alijs. Vnde si ali-
quis diceret quod h' definitio non est vera res-
pondeat artifex per definitionem magnitu-
dinis et veritatis, cum per magnitudinem
genus ambiat multas species, et veritas h'
verificat

De definitione medij

Quando dicitur quod medium est solum per quod
finis influat ad principium et vice versa. hoc est dicitur
quod inter principium et finem est dare medium
sicut inter duo puncta que sunt extre-
mitates linee est ipsa linea medium et
solum per quod primum punctum et secundum
participant in natura. hoc idem intel-
ligi debet de quinta essentia et de extenta
inter que est medium. scilicet quatuor masse
que elementa composita vocantur: que
quidem masse sunt solum recipiens influ-
entias a superioribus et transfundens
eas in elementata per lineam continuam
quod est solum quantitatum discretarum
que quantitates discrete in foris indivi-
duorum substantate sunt ut ipse homo
scilicet homo. Capra, leo, et cetera mensuratioes
habeant. Corrupto autem elementato
refluit principium materiam in me-
dio, ut quod ad quintam essentiam esse non potest

omni quinta essentia incorruptibilis sit
et non receptibilis talium, et inangine-
tabilis: sed sit reflexus usque ad materiam
que sunt principium generale ad gene-
randum et nutriendum. Unde si obi-
ciatur contra istam definitionem ge-
neralem, respondeat artista perinde
definitionem principii et medii et defi-
nitionem potentis, quoniam si definitio
medii est falsa potestas non omnino ces-
set id ratione cuius posset esse influentia
et reflexiva a corporibus superioribus
et inferioribus sine medio, et cessaret
agentia principiorum et talem cessantem
natura aut omnium sustinere non possit

De definitione finis

Quando dicitur quod finis est id in quo principium
quiescit hoc est dictum quod principium in ultimo
fine quiescit cum suis terminis propriis
primis essentialibus naturalibus et ne-
cessariis tali modo, quod finis in quo quiescit
habeat eosdem terminos sicut principium
quod quiescit cum suo principium in-
cipabili sine principato et principiare
que sunt de sua essentia in fine qui habet
suum finientem finibile et finire
sicut etiam principium, quod quiescit
in intellectu qui habet suum intellectuum

intelligibile et intelligere et in bonitate que
habet summum bonificatum. bile, et are, et in
igne qui habet summum ignientem, ignibile et ig-
nare, et sic de alijs. Unde si obiceretur contra
diffinitionem premissam dicendo quod principium
non quiescit in fine consummationis perfimenter
firmabile et firmare, intendendum est per diffini-
tionem magnitudinis, durationis, quod non
intelligere de fine privationis seu consummationis
sed de fine positivo et perfectivo.

De diffinitione maioritatis

Quando dicitur quod maiestas est magis in
sitatis bonitatis et cetera hoc est dictum quod ma-
iestas est figura significativa que significat
illam formam in qua est plus de bonitate mag-
nitudine et sic sine contrarietate maiestas
et minoritas, aut in qua est minus de contra-
rietate et minoritate, unde si obiceretur quod
diffinitio non est vacua, inde non sit maio-
ritas neque minoritas. Intendendum per diffini-
tionem magnitudinis que intendit dicere
quod deus est magis preessentiale et coequalle
magnificum, bile, et are que sunt de sua
essentia eterna et infinite sine aliquo maio-
ritate et minoritate coessentiali: sed respec-
tine sine comparative dicitur quod deus est magis
quod omnia entia creata, et per tale maiori-
diffinitio maioritatis est vera.

De diffinitione equalitatis

Quando dicitur quod equalitas est sibi
in quo firmis concordantie bonitatis. et c.
quiescit. hoc est dicitur quod divine dignitates
que sunt bonitas, magnitudo, et alia per
prime figure concordant equaliter cum
actibus eorum in essentia divina bonifi-
cando, magnificando, et honorando, et sic
de alijs. sine qua equalitate actuum firmis
concordantie eorum non haberet sibi in quo
quiescere possit, hoc idem intelligitur in creatis
sicut in memoria intellectu et voluntate
in patria, et in summo obiecto quiescere per equali-
tatem quam habent in contemplando
deum cum equali recolere, intelligere et a-
mare, et cum equali bonitate magnitudine
et c. et sic de alijs sicut petrus et martinus
qui equaliter quiescunt per spem et sic de a-
lijs. Unde si dicitur quod diffinitio non est vera
videndum est per diffinitionem veritatis
que non est, si predicta diffinitio equalitatis
esset falsa: -

De diffinitione minoritatis

Quando dicitur quod minoritas est ens circa
nichil intendit dicere quod in nullo ente
est ita pars de bonitate, magnitudine, et c.
sicut in minoritate, et propter hoc minoritas
est magis consummativa et primativa quam
aliud aliud principium huiusmodi. Unde
si diceretur quod diffinitio non est vera

13
cum magna malitia per ignorantiam
sit magis priuata q̄ p̄na in dēdū
ē p̄ diffinitionē p̄t̄at̄: quoniam magnū
malum ē priuatum cum magnitudine
bonitatis et magna ignorantia ē priuata
cum magnū intelligendi nō defficiente
actu p̄t̄at̄, et sic oppositio non valet iam

Diximus de diffinitionibus principiorum
et vnam cum alia concordamus ad
dandum doctrinā qualiter artifex vna
diffinitionē cum alia fortificet et vnu
principium cum alio ad ostendendum pra-
cticam huius artis. Nunc dicere inten-
dimus de declaratione regularum

In isto tractatu intendimus tenere pro-
cessum quem tenuimus sup̄ in principijs
s. declarare etas et conditionare vnam
regulam cum alia et cum principio
sine principis, et h̄o gratia mixtionis pr-
cipiorum et regularum et primo de regula
de. b. 7

De etas de. b. sine vtrum

Quando dicitur q̄ prima etas ē de pos-
sibilitate. h̄o ē dictum q̄ in t̄t̄is q̄d
h̄o q̄ sit inuestigatum debet sup̄ponere
q̄ illud de quo queritur sit possibile affi-

mando vel negando: cum ista regula
sit temptativa sicut quando dicitur
q̄ intellectus illam partem debet tenere
in qua ipse est magis p̄tius intelligendo
memorando, recolendo, et voluntas
amando, et h̄o q̄ magnitudo magis
amplificat seu magnificat actum suum
in illa parte in qua intellectus magis reperit
de intelligibilitate, voluntas de amabi-
litate memoria de recolibilitate q̄ in il-
la parte ubi minus de istis reperitur, Et
veritas simpliciter illam partem: aut in
illa parte summam magis verificat
q̄ in alia, et sic de alijs principis, Et 10
semper tenenda est pars illa sine affirma-
tiva sine negativa que magis reuoluit
intelligibilis, et amabilis est, Et h̄o est in
hac arte ita generalis ut si querat p̄tius
deus heat ipse p̄tius actum in se cum
bonificandi p̄ bonitate, sicut intelligen-
di p̄ intellectum, Tunc intellectus mensurat
suum intelligere, et actum memorie
et voluntatis cum regula de .f. et de .g.
et considerat quantum ponit p̄ affir-
mativam, et quantum p̄ negativam
de magnitudine bonitatis, magnitudinis,
p̄tatis, eternitatis, et etiam de p̄ma figa
Et de concordantia equalitate, et figa
re, et invenit q̄ multa ponit in deo p̄
affirmativa, et sic attingit se dicitur

et practicum p affirmativa et p negativa
 no et sic transit de dubitatione ad sciaz
 et quiescit ex labore in quo erat dum du
 bitabat. Per affirmativa que est secunda
 spes huius ite debet intellectus in vestigare
 positive qm ponit de magnitudine mag
 nitudine et alijs principis affirmando
 cum affirmativa et ee conveniant, postea
 debet respicere intellectus quantum pnat
 negative de malitia de parvitate, et sic de
 alijs contrarijs obis et h^o quia necessarie
 convenit cum puatione et no ee negado
 postmodum intellectus debet se temptare
 cum memoria et voluntate et gliderat
 si tantum attingit de bonitate magni
 p affirmativa quantum p negativaz
 de puatione malitie punitat et p. et si se
 inveniatur magis pcticum p bonaz parte
 qz paham debet se contrahere ad illam
 partem in qua magis e pcticus quonia
 p illam magis distat ab ignorantia
 et magis habet habitum scientie et t^{is}
 in vestigatio generalis in hac arte et que
 dicta sunt de hac specie affirmativa
 sufficiunt p tertiam spetiem q e ne
 gativa /

De regula .c. sine de quid p

Ista regula e adquisita et docet facere
 diffinitiones p quatuor modos ut in
 textu patet / Primus e quando res diffi
 nit³

Primum: sicut querere quid est angelus et
respondendum est quod angelus est esse sine esse
cum essentia contrata in suo proprio modo di-
cat esse, et sic de humanitate et alijs crea-
turis. Essentia enim humana gradata
vel inclinata ad proprium formam dicit vel
indicat esse hominis. Et ista definitio
est magis vera quam ista homo est animal ra-
tionale et mortale, et quam ista angelus est spiritus
creatus et non conuenit organo corpo-
rali cum in se essentiam et esse non sit da-
re medium, et indicta definitio est hominis
scilicet animal rationale, et mortale sunt
plura media, et sic de alijs. Secunda
species querit de rebus primarijs veris et
coessentialibus et necessarijs sine quibus
stantia esse non potest sicut intellectus
qui sine proprio essentiali intellectu
intelligibili et intelligere non posset hoc
quod est, nec habere proprium agere. Per
istam autem secundam speciem intellectus
praticus naturaliter transit ad intelligen-
dum essentiam et frangit seu penetrat
sicut quando intelligit hoc ex quo essentia
est essentialis et necessaria: sic quando in-
telligit quod homo est ex anima et corpore
per humanitatem, et stantia est ex forma et
materia, et numerus quinarius ex duo-
bus et tribus aut ex quatuor et uno,
et sic de alijs et hoc vult reynla de ff.
et de g. et etiam de d. et sic de diffinitione

concordantie et veritatis. Tertia spes
 e quando agens in alio denominatur
 ppter hoc ^{quod} agit: sicut intellectus qui e agens
 ut voluntas eligat bonum et dimittat
 malum declarando sibi sibi hoc bonum
 et malum: et h^o idem de forma que dicitur
 activa in agendo in materia passiva
 et de caritate que dicitur ordinativa et regu-
 lativa ordinando et regulando volun-
 tatem ad operandum bonum et evita-
 dum malum. Quarta spes quando
 queritur quid h^{et} ens in alio sic ignis
 qui h^{et} actionem in calefaciendo aqua
 et rex in regno regnando et intellectus
 in obiecto intelligendo et sic de alijs
 sic potestas que h^{et} actum in bonitate
 in quantum ipsa bonitas p potestatem
 pot^{est} existeret et agere et h^o vult d. d. e.
 et diffinitio potestatis et veritatis

De ita de .d. sine de quo

i sta regula e de materialitate
 in quantum quit ens ex quo e
 et habet tres species ut in textu dicitur
 e. prima species querit de tota essentia
 entis ex quo e et responsio facta p for-
 mam seu p numerum sicut quando
 dicitur quod angelus e ex se ipso, h^o e no derivatus
 ab aliquo alio et ex se ipso h^{et} suum p-
 numerum et h^o vult regula de .g. et dif-
 finitio

differentie. Secunda species querit
ex quo ens est. hoc est querit ex quo est homo
itaque considerat quod homo est ex anima et cor
pore, et intellectus ex intellectu. bili. et Acte,
ut in textu dictum est. Per istam etiam
transit intellectus ad intelligendum,
partes primarias veras coessentialis
et necessarias ex quibus ens est, et hoc
vult definitio veritatis et regula de. c.
Per tertiam speciem intelligitur dicitur
Sicut deus qui habet dominium in mundo
cum mundus sit sub: et natura in creato
in natura creata et homo infra voluntatem
in quantum movet ipsam ad volendum
et ignis in sua caliditate in quantum mo
vet ipsam ad calefaciendum, et de alijs
confirmabilibus istis. Ista autem tertia spes
non respicit materialitatem: sed in abstracta
tem ut vult ultima regula

De regula de. e. sine de quare

Regula de. e. duas habet spes ut in
textu dictum est. prima enim
essentialiam, et patientiam et est ita
causativa, et imperativa, causativa
sicut si sol est, dies est et ego, et quia deus
est equaliter recolibilis intelligibilis et ama
bilis sua equalitas est cum equalitatibus
potentiarum. anime. scilicet voluntas, intellectus
et memoria ut equaliter recolant

intelligant et ornent deum, et equalitas
 quam intellectus divinus habet per se in
 se cum essentiali, reale intelligentem
 intelligibile et intelligere est causa quare
 intellectus angeli sine hominis habeat
 propriam intrinsecam reale et essentiali
 intelligentem, intelligibilem et intelligere
 et sic de alijs similibus istis. Equiparantia
 si quereretur, quare deus est et videns
 est: propter equiparantiam sue essentie
 vel essentie et agentie intrinsece, prima
 vere necessary coessentialis, est et deo
 propter hoc quia in ipso equaliter rationes
 sine dignitates convertuntur: una in alia
 et hoc de equali conversione ad unum eam
 quoniam equaliter sunt eorum quare in
 intrinsece. Sic ratione sue bonitatis boni
 ficando sic ratione sui intelligere
 do et sic de alijs. Est ad huc deus per
 nitatem et infinitatem quam qui estens
 infinitum et eternum impossibile est
 ipsum non esse, et necessarium est ipsum esse.
 Similiter modo est de anima rationali que
 est propter equalitatem memorie intellectus
 et voluntatis ex quibus constituta est
 equaliter, et sic est de substantia ignis simplicis
 qui propter equalitatem sue proprie forme
 et materie equaliter est constitutus. Sed
 spes est de fine sicut finis divine bonitatis
 intrinsece et sic equalis est finis divini intellectus

et finis diuine voluntatis et sic de alijs. h^o
idem intelligi pot^{est} suomodo de fine nature
qui est deus quoniam deus equaliter est ob^{jectum}
anime quantum ad memoriam in
tellectum et voluntatem, et idem de ele
mentatis sicut ignis qui tendit ad suum
finem equaliter per calefacere Lucefacere
et accendere, et ea que de ista regula
diximus vult diffinitio magnitudinis
et equalitatis et ita de e. f. g. ista autem
regula docet per quem modum artista
potest probare et demonstrare causam
effectualiter equiperative et finitive ut
supra significatum est

De regula de .ff. sine de quatuor

ista regula est de mensurare et habet
duas species ut in textu dictum
est per primam debet artista mensurare prin
cipia per quantitatem continuam et dist^{inctam}
tam. Sicut bonitas que continua quanta
est per essentiam habens quantitates discretas
coessentialis et naturales per suum primari
um verum necessarium naturale
et coessentialis bonificatum, bile, ore,
que in quantum differentia sunt. Et
per quantitatem discretam influxa a continuo
habet etiam in inferioribus sicut in linea
continua que est inter celum et terram ex
qua influxa sunt quantitates discrete
per quatuor elementa. Et sicut in hoie

quantitas continua a capite usque ad pe-
 deb: ex qua influyte sunt quantitates
 discrete. s. quantitates membrorum
 et h° idem considerari pot in moralibus
 sicut habitus iustitie qui in quantum
 bonus e bonam h°et continua qntitates
 et s° ipsa sunt plures discrete sic qntati-
 tas iustificanti, iustificati, et iustificare
 et sic de alijs, p istam regulam debz or-
 tista mensurare res in scientia ista et
 suas mensurationes pot applicare t' b9
 speciebus medij ut in textu significatu
 e quod medijm designatum e p. ff. @
 h° vult regula de. c. et de. d. et diffinitio
 differentie et concordantie

De regula de. g. sine de quale

i ista regula duas h°et spes ut patet
 in textu p primam spem debet
 artista inquirere solutiones q p ipam
 solvi possunt et sic de secunda specie
 sicut e querere, utrum deus sit bonus
 p suam propam bonitatem aut p pro-
 priatam, et p ppium actum bonificandi
 aut p apropiatum, et si in essentia deo
 intelligere e sic ordinatum p infini-
 tatem ad etnare seu bonificare, sicut
 bonificare, et etnare sunt ordinata ad
 intelligere et amare, et utrum sit pro-
 pium aut apropiatum deo creare p re-

et indicare, et sic increatis sic querere
votum proprium sic igni calefacere et a pro
patum desiccare. et sic de motu celi et
alijs et h^o vult regula de. c. et ultima rta
de. R. p diffinitione magnitudinis et
differentie //

De regula de. b. sine de quando

p
ez istam regulam debet artista
inquirere de tempore et de hijs que
sunt in tempore, et h^o p regulam de. C.
et de. d. et de regula de. R. et et p diffinitione
magnitudinis et principij et inceptu
signacum e. h^o e q artista inquirat de
tempore p omnes spes dictarum rta
et diffinitionum. sicut quando querit
Angelus quando fuit et respondendum
e q fuit quando fuit inceptus, et fuit
quando partes sue essentie primarie
vere necessarie naturales et coessentialis
tuerunt ipm angelum: ex quibz e ipse
angelus constitutus, et rpe agit in illo
tempore in quo sue partes predictae sunt
adum. agens rpe angelus e cum illis suis
partibus in tempore: et h^o idem sequit³
in corporalibus sic ignis qui fuit in illo
tempore in quo inceptus fuit, et in quo
sistit sua propria forma in materia e
quibus et cum quibus e ignis hoc quod
e, et sic de suis accidentibus inseparabilibus

18
cum quibus agit in tempore et cum ipsis
habet modum extendi et agendi in tem-
pore. Hec autem regula longa est et diffusa
sed pro ea que dicta sunt de ipsa potest artista
attingere omnes species et amplifica-
re ipsas ad questionem que quirit de te-
pore, aut de his que sunt in tempore
et ea que dicta sunt de hac regula voluit
perditate regule et diffinitio potestatis
et fortitatis.

De regula de .i. sine de ubi

i. Ista regula est de localitate et habet
tot species quot habet procedens regula
de .h. et per eundem modum pro que habet
dicta regula de .h. suas species habet
ista regula easdem: sicut locus qui est
a summa superficie celi usque ad eam obiectum
presentium terre forma continua
habet in se formas discretas. Item quod
regula de .c. et de .d. et de .k. et et de .f.
et diffinitio magnitudinis et principii
que discrete forme sunt spatia vel
Loca particularia in quibus corpora
sunt hominosa et sunt collocata sunt et etiam
de locis que sunt contenta in stanniis
in quibus stanniis partes collocatae sunt
Sic locus ignis sibi proprius inseparabilis

collocatus ē in sphaera lune et locus spe
lune in sphaera mercurij et sic de alijs
Per hanc regulam pōt artista rēdere
ad omnia que queruntur de loco

De regula de .k. sine de quādo

2 Regula de .k. querit de modalitate
ut patet in textu p quā artista
pōt inquirere, quomodo pars ē, et pōt
in parte, et partes in toto, et totum in
partibus suis, et quomodo substantia influ-
it similitudines partium ex quibus
ē. Sic differentia et pōtetas tran-
tes in bonitate et sic de alijs principijs
Differentia sic distinguit ipam p
omniū modum ē sustentata in sua
coessentiali bonitate et p alium mō
in suo intrinseco bonificare, et pōtetas
ponit q bonificativitas sit pōtetas activa
et bonificabilitas sit pōtetas passiva
et bonificare pōtetas actus influyg ab utroq
et concordantia concordat omnes tres
esse idem p essentialiam que essentia sit
una exns in suis concretis et ipa in ipa
et omniū concretum in alio. Itaq
ipā bonitas sit ratio bono ut agat p
ipam bonum pductum simile p genū
boni pductio, et sic de alijs principijs
que modum hēt exndi id quod sit

19
et agendo hoc quod dicitur et h^o vult ita
de .c. et de .d. et de .g. et diffinitio dicitur
et concordantie / Per istam regulam de
bet artista solutionem que debet esse primo
modalitatem investigare sicut quandoq
vires quo lapis sine rosa sunt intelligi
bilia seu sensibilia et quo elementa
intran in mixtione constituendo mixtu
tum sine elementatum et sic de alijs

De regula de .k. sine de cum q^o

i
Ista regula est de instrumentalita
te et habet quatuor species ut in tex
tu dictum est, et tales quales habet regula
de modalitate per istam autem regulam
debet artista inquirere partes cum quibus
stantia est et agit essentialiter sine acci
dentialiter sicut leo in leonando acci
dentialiter sicut ignis in calefaciendo,
sensatio in sensando, et sic de alijs, et hoc
vult regula de .c. et de .d. et de .e. et .g.
et diffinitio potestatis et veritatis. Dictum
est de ordine qui completitur tracta
tum de figuris de diffinitionibus et re
gulis. Nunc dicendum est de modo docendi

De modo docendi 3^a pars

t
tractatus de docendo habet partes
duas prima pars est quae legat

artista parte docendo primum in omni
quem terminamus dicendo de subiecto
et de ordine et primum modum qui
sequitur in hoc quod intendimus dicere
in lectura ista. Secunda pars est ut no-
tet artista lectionem suam in oedi-
lis et eam tradat scholaribus cum lec-
tiones huius artis nobiles et recordabi-
les sint per regulas alphabeti ut infra
patebit. Debet autem artista ostendere
quomodo camere et que figure et que
enacuantur et conditionantur sic
camera de .bc. tertie figure dicendo
sic bonitas est magna utrum boni-
tas sit magna bonitas differentis ut
bonitas habeat intrinsece concreta
distincta bonitas concordans utrum
bonitas intrinsece habeat essentialiter
concordantiam Magnitudo dif-
ferentians quid est magnitudo diffe-
rentians Magnitudo concordans
utrum magnitudo habeat essentialiter
concordantiam Differentia concor-
dans utrum differentia habeat esse
concordantiam et hoc potest facere artista
ad placitum mutando subiectum in predi-
catum et predicatum in subiectum
ut dicendo magnitudo bona utrum
magnitudo sit bona et sic facit

ppositionibus et questionibus sup camera
de. bc. debet artista legendo scribere dato
doctrina solvendi pillos terminos et ptas
de. b. et de. c. et in una cedula scribere p
positiones et questiones pdictas et tradere
scolaribus quoniam in ipa cedula possunt
scolares reperire solutiones questionum
et facile de ipsis recordari. Debet insup
artista enacnare camera de. c. d. e. in
quarta figura sic quid e magna duratio
ptat. quid e magna duratio concordantie
quid e magna duratio contrarietatis, quid
e magna duratio principi, quid e magna
concordantia contra contrarietate, quid
e magna concordantia principi, quid
e magna contrarietas principi, quid est
magna ptas concordantie, quid e magna
ptas contrarietatis, quid e magna ptas prin^m//
Duratio ptatis concordantie ex quo est
Duratio potestatis et contrarietatis ex quo e
Duratio potestatis principi ex quo e Dur
ratio concordantie et contrarietatis ex quo
e Duratio concordantie et principi ex quo
e Duratio contrarietatis et principi
ex quo e ptas concordantie et contrarietatis
quare e ptas concordantie et principi
quare e ptas contrarietatis et principi
quare e, quid e concordantia contrarietatis
et principi. facta ista enacnacione,

pdite camere p numeratione principoz
et itam de .c. d. e. debet artista solvere
questiones pditas et in una cedula scribere
ppositiones et qnes, et tradere scolariis
vt solutiones facilius cordari et repetere
sciant respiciendo in cedula pp pones
et qnes, et gratia doctrine pditas qnes,
solvere volumus tm sicut diximus de ca
mera .bc. in 3 figura et de camera .c. d. e.
in quarta figura. Sic pot artista ad pla
citum pportionare et conditionare
alias cameras. Solvemus ante primo q
nes ppositas circa camera .bc. qe de 3
figura 7

9 quando queritur primo utrum
bonitas sit magna / 3. affirmati
ua e concedenda vt vult regula de .b.
et 2. spes de .c. vt bonitas sit magna hns
in se principum verum necessarium
et coessentialium bonificatum. bile care,
sine quibz bonitas no posset esse magna
h. idem requirunt diffinitiones bonitatis
magnitudinis et 7. Omnia aut ista eent
destructa si negatiua teneretur q def
tructio e impossibilis. Secunda conclusio
quando de utrum bonitas intrinsece
beat concreta distincta, videndum
e affirmatiua tenendo p itam de .b.
et p secundam speciem de .c. vt bonitas

21

hēat coessentialia coessentialia concreta
distincta. s. bonificatum. vile, et Aze
que sunt de sua essentia, et ipa de ipis cum
quibz hēat naturam distinguenda alia
principia bonificando, sine quibz naturalit^r
distinguere nō pot, et h^o requirunt diffini
tiones bonitatis et dīe, negativa autem
hec omnia pnat. Tertia ergo cōclusio
quando dī utrum bonitas intinsere
hēat coessentialia concordantia. 8° affi
mativa tenenda ē ut diffinitio magni
tudinis sit vera, mag^{is} diffinitio mag^{is}
ficant^r bonitatis, et hoc idem de diffini
tione bonitatis, ut cum mag^{is} concordantia
sit ratio boni quod agat bonum, et talis
concordantia ē bona, et bonum ē eam
ē, et sua pnatio ē mala, et hec omnia
declarat regula de. b. negatio vō h^o omnia
pnat. Quarta 9° quando quē quid mag^{is}
concordantia. 8° magna differentia ē
illa q̄ in essentiam magnitudinis distinguit
int^r necessarium magnificatum. vile
et are. que sunt idem p essentiam et idē
cum magnitudine, et h^o vult 2° spēs recte
de. c. et diffinitio magnitudinis. magni.
diffinitio magnificant^r differentia
et h^o etiam vult diffinitio differentie. ut
ponat Lumen in essentia magnitudinis

ad declarandum suam naturam sua
principia et suum finem. regula ante
de. b. hoc declarat. Negatio vera hec omnia
probat. Quinta 9° quando dicitur ut magni-
tudo habeat coessentialē concordantiam. 8° respo-
dendum est quod si non est species regule de. k.
requirit sine qua magnitudo non esset
hoc quod est, nec possit naturaliter infundere
magnam concordantiam in alijs principijs
et destinetur tertia species ite. c. sine qua
magnitudo non posset magnificare bo-
nitatem nec ad principium cum sua co-
essentiali concordantia nisi peregrina
per quam peregrina est parva regula de
b. affirmativam declarat negativam
non, et hoc idem diffinitio concordantie
et circulatorio prime figure. Sexta 9° utrum
differentia habeat coessentialē concor-
dantiam. 8° ad respondendum isti questioni
debet artifex considerare circulationem
prime figure hoc est quod differentia ponatur
in concordantia entia distincta et con-
cordantia in differentia entia concor-
regula de. g. cum regula de. b. hoc declarat
per affirmativam, considerando quod con-
cordantia que habet differentiam in en-
tia creata est sibi appropriata: sicut dicitur
que est in concordantia est sibi appropriata
per primitivam differentiam. hoc est vult

22

diffinitio concordantie, et differentie
Dicitur e de solutionibus questionum
camere. c. d. e. de quarta figura. Quid
e magna duratio potat. S. magna duratio
potat signata e m. 2. spe regule, c. ubi signi-
ficatur q potas het magnam duratione
p intensum possibitimum. bile. et are,
que sunt de sua essentia, et cum qbus
het magnam durationem, et h. vult
regula de. d. p secundam spem, et regula
de. e. p primam et secundam spem
ut potestas que e principum stabile et vale
sit ex suo possibitimo. bili. et are, for-
malit, ut tendat ad sumum fine q possi-
bital. tali modo: q in sua essentia qstat
naturalit, omnia que diximus affirma-
tiva consentit: negativa destruit contra
diffinitione magnitudinis, durationis,
et potat. Quid e magna duratio con-
cordantie. S. magna duratio concordantie
e illa que magna est p magnificatimum
bile. et are, que sunt de essentia magni-
tudinis, Et p duratimum, bile, et are,
que sunt de essentia durationis, Et per
concordatimum, bile, et are, que st de ee
concordantie et vult affirmatia huius
questionis p secundam spem regule de
d. et etiam p diffinitionem magnitudi-
nis durationis, et concordantie. Nega-

tina autem non vult, et per tale nolle ap-
paret quod ipsa est falsa: ~

Quid est magna duratio contrarietatis
3° magna duratio contrarietatis signi-
ficata est per diffinitionem contrarietatis
et per secundam speciem re. de. c. et tertia
et secundam speciem regule. de. d. hoc est
quando plures res que sunt distincte per
essentiam sunt in contrarietate cum
suis propriis et coessentialibus principiis
sic ignis et aqua per significatum ignificabile
et are. et refrigerativum. b. et are. et
in contrario cum diffinitione magnitudi-
nis, et durationis, et hoc quod diximus
vult affirmativa per diffinitiones et re-
gulas supradictas, negativa autem non
et sic diximus de igne et aqua in th. 1.
pot. de francijs separatim ut pote de spiritu
bono et maligno. Quid est magna duratio
principii. 3° ad hanc que intenditur est
quod magna duratio principii est quando ip-
sum durat per se ipsum coessentialiter et natu-
re principiativum, principabile, et in-
que sunt de essentia ipsius, et cum mag-
nificatio. b. et are, que sunt de essentia
et unitatis, et hoc vult secunda species re. de. c.
et secunda species re. de. d. et regula
de. e. et etiam diffinitiones durationis.

et principi passim naturam Negatio
autem in omnibus contēdit Eodēmo
solvi possunt quæ sequentes et omnes
aliæ sequentes et omnes aliæ similes,
2^m exemplum in præmissis: sufficit ut
alijs exercitijs materia scolariis reliquat²
In solutionibus aut questionum præterea
docet artista applicare terminos ad so-
lutiones quædam.

Haec pars dividitur in quatuor partes
prima quam artista investigat per
terminos explicitos qui sunt principia
et ite, sicut quæ queritur notum de ge-
nita potens per suam potestatem: sic sciens
per suam sapientiam, debet enim artista
investigare solutionem p. b. e. f. scilicet
partem investigat artista per terminos
non omnino explicitos: sicut in analogis
2^e figure ubi dicitur interesse et finale
essentiale et intellectuale, intellectuale
et intellectuale quod significat differentiam
concordantiam et contrarietatem qui
sunt termini expliciti, et sic de alijs tri-
gulis, sicut quando dicitur utrum ageti
sunt in una specie, in qua quæ sunt termini
non omnino expliciti reductibiles in
ad terminos explicitos: scilicet differentiam
concordantiam et contrarietatem
sicut quando dicitur in prima questione

de possibilitate que reducibilis ē ad p̄tatem
et dubitatio. Affirmatio, et negatio ad .b.
ratione regule, et sic de alijs. Tertia pars
ē quando artista investigat terminos expli-
citos p̄ terminos omnino implicitos sic per
istam p̄positionē in qua significat hōm̄
et p̄ quem significat regula de .c. et hęc
quę significat quartam speciem regule de .c.
et magis quod significat maiorem
et minus minoritatem. Item bonum et ac-
cidens maior^{tes}. equalitate gaudium, et des-
gloriam, relatio, actio et r̄. principia
et etiam efficientem materiam @ forma
et sic de alijs. Et iustitia que significat
equalitatem aut virtutem et p̄fectionem
temperantiam equalitatem. Ad hęc
debet artista investigare resolutiones per
mediamistendo principium cū pri-
principium cum regula. reglam cum
regula, respiciendo quid sequitur de a
mixtione facta applicatione ad p̄positū
affirmando vel negando ut in textu
dictum ē

Ista pars dividitur in tres partes. Prima
est de enacuatione cameratum p̄ quā
artista invenit maximas et p̄cipias
questiones et questionum solutiones
discurrendo p̄ principia et ritas q̄ expli-
cite vel implicite s̄ in terminis quorum

proponunt et quoniam et hoc exemplificari
 super capitulo de docendo. Secunda pars
 investigationis consistit in mixtione principiorum
 et regularum per quam artista attingit
 Lumen significatum quod Lumen
 indicat solutionem ut infra c. de mixtione
 Tertia pars de ~~conditione~~ conditione originis
 principiorum cum alijs et principiorum cum
 regulis et regularum cum principis sicut
 supra c. de ordine in tractatu de diffini-
 tionibus principiorum dictum est quoniam
 artista observando illas condiciones at-
 git solum desideratum affirmando
 vel negando.

Ista pars dividitur in tres partes. Primo
 pars est de applicatione principiorum et
 regularum ad propositum vel speciale
 questum. scilicet solvendo quoniam. Secunda est
 de modo applicationis plures rationes
 ad unam eandem quoniam. Tertia de a-
 plicatione istius scientie que generalis
 est ad alias scientias particulares et i-
 dicendum est de prima que dividitur
 per decem quoniam. Prima utrum sit quatuor
 elementum et ad hanc differentiam
 debet artista applicare differentiam
 concordantiam et contrarietatem
 que principia generalia sunt ad quoniam
 scilicet que spatia est et sic de regula de b. c. d.
 Et modus applicationis est sic. Si 4ta
 elementa sufficiunt dicitur concordantie

et contrarietati elementorum p̄q̄ fit generatio
et corruptio et h̄o triangulando et quadra-
gulariando, et circulando sic in elementato
in quo ignis h̄et unum triangulum influen-
do suam caliditate aeri per lineam rectam
et recipiendo siccitatem a terra per lineam rec-
tam, et h̄o p̄ modum generationis. Linea
aut̄ que est de aere usq̄ ad terram, est p̄ modum
corruptionis cum sit ex punctis generans
h̄o idem est de triangulo aeris qui sicut
suam humiditate aere recipiens cali-
ditatem ab igne p̄ modum concordantie
Et linea que est de aqua usq̄ ad ignem est sicut
corruptionis. h̄o idem est de triangulo aq̄
que recipit humiditate ab aere et infundit
suam frigiditatem terre p̄ modum
concordantie et generationis que fit ex
linea corruptionis que est int̄ aere et terram
Et terra recipiens frigiditatem ab aqua
influens suam siccitatem igni generando
et ex linea corruptionis que est int̄ aqua
et ignem contrariando. Unde sequitur
q̄ quintum elementum non est necessarium
cum 4ta elementa sufficiant p̄ predictos
4ta triangulos generationi et corruptio-
ni elementorum, et ea que sunt dicta
volunt diffinitiones dicitur concordantie,
et contrarietatis: et ita de b. c. d. p̄ nega-
tivam p̄ affirmativam vero non. Unde
cum hoc ita sit data est doctrina de applica-
tione dicitur concordantie et contrarietatis

que generalia principia sunt in applicando
spatium negativam. Et h^o idem de applica
tione regularum que generales sunt ad
applicandum ad quæ particulares.
Dicitur autem quatuor ~~partibus~~ denotat
quadrangulum et reuertitur in circulo
sicut linea de igne usque ad terram
et de terra usque ad aquam, et de aqua usque ad
aerem, et de aere usque ad ignem et de igne
usque ad aquam, et de aere usque ad terram
que constituerunt quatuor regiones et
quatuor tempora. scilicet. statem. aut
tumm, et hyemen quod est impo, si est
quintum elementum. De circulo autem
sic sic ignis qui intrat in aere calefaci
endo, et aer in aquam humefaciendo et
calefaciendo, et terra in igne cum tribus
habitationibus adquisitis, et cum siccitate que
sibi est propria habitus. Et in isto passu appa
ret quomodo elementa intrant in mixto
triangulariter, quadrangulariter et cir
culariter, et quomodo ex tali mixtione
oriuntur. 3. predictæ figure triangularis,
quadrangularis, et circularis. Et ex
istis generalibus figuris oriuntur similes
figure particulares in mixtis elementis
spatiis et individuis. Unde data est doc
trina applicandi generales figuras ad
spatium et particulares, et applicatione

differentie concordantie et gratiarietas
que sunt generalia principia p q in vncem
Sunt dicte figure generales. Secunda. 9.
e vtrum de q sit ad cuius solutione debet
artista applicare secundam circulator
prime figure ad primam regulam que
conuenit cum affirmatione, non cum ne-
gatione ut in ipa ita et in dicta circula-
tione figuratiue. Preterea debet artista
considerare diffinitionem bonitatis
ubi de bonum e esse et malum e non esse
p. bonum e deum ee, et malum e deum
non esse. Postmodum debet artista appli-
care h^o dictum ad itam de. ff. et ad diffi-
nitionem magnitudinis In quibus inuenit
q si deus non est maioritas et malus con-
ueniunt cum ee et minoritas, et bonum
etiã conueniunt cum ee: cum in
nullo ee sit tantum de perfectione boni
quantum de puatione, quod e impo, et
contra primam itam, et diffinitionem
bonitatis et maioritatis, et glorie et finis
Est 8° affirmatiua tenenda, negatiua
aut non quia omnia destruit Item
debet artista applicare secundam spem,
regule. de. c. ad dictam que cum primis
prime figure, considerando sic, si de q
non e in ipa 2° spe omnia principia
et contraria eorum. p. bonitas malitia
magnitudo, paruitas et 7 sustentationem
hent, sic bonitas q cum magni-

eternitate et cetera hēt coessentialē et naturale
 bonificatiuum. bile. et are. et malitia ma-
 linatiuum. bile. et are. Et magnitudo mag-
 nificatiuum. bile. et are. et paruitas parvifi-
 catiuum. bile. et are. Et eternitas etnificati-
 uum. bile. et are. Et tempus temporificatiuum
 temporificabile. et are. et sic de alijs cir-
 culari^o 2^m prima figura et dicta 2^a spes sus-
 tinere nō poss. Sequitur 8° q^o affirmatiua
 sit tenenda. et data ē doctrina quō cir-
 culatio et 2^a spes 2^e ite. et definitio boni-
 tatis et prima regula et quinta que Ioba
 sunt applicata ad particulare. s. ad quē

Tertia q^o ē quid ē deus. ad quā debet ar-
 tista applicare circulationē prime figure
 dicendo q^o deus ē illa essentia in qua p^{ri}ncipa-
 p^{ri}me figure conuidentur. et cum essentia
 debet etiā considerare definitionē glorie
 et finis. et quia deus ē ille finis. et illa glorie
 delectatio in quo fine et magna delectatione
 omnia quiescunt. Debet etiam recurrere
 ad regulam de. b. et ad regulam de. c. et d^{ic}e
 q^o deus ē illud ens quod est magis intelligi-
 re colibile et amabile et p^{ro} g^ons debet applica-
 re secundam spem regle de. c. que generalise-
 ad quē dicendo q^o deus ē illa eternitas q^u in se hēt
 coessentialē et naturale ac nōcūm etnare
 etnatum et etnare. Et deus ē illa magnitu-
 do infinita que hēt in se coessentialē et nale
 p^{ri}marium verum et nōcūm magnificante.

infinientem, magnificatum, infinibile
et infinitum, magnificare et infirmare, hoc
autem non est in aliquo ente nisi in solo deo.
Quarta quod, utrum sint angeli ad quam
videndum est per affirmativam, recurre
dum est ad angulum dicitur in 2^a figura di-
cendo sic quod si negativa teneatur patitur
dictus angulus differentie et per consequens
totum univsum, quoniam non est dicitur
intelligibile et intelligibile. si in istis
spirituales non conueniant organo quod magis
sunt similes deo si sunt: quod si in istis
est differentia, sic intelligibile sensuale et spirituale
et intelligibile ut quod non sequatur hoc in con-
ueniens dicendum est per affirmativam. quod an-
geli sunt et carentia eorum univsum sus-
tinere non potest que affirmat regula de. b.
et diffinitiones magnitudinis et bonitatis.

Quinta quod est utrum sint angeli mali
et videndum est per angulos trianguli de. b.
c. d. tenendo affirmativam: quoniam nega-
tiva destruit angulum de. d. sine quod non
est magna distantia per angulum de. c. ad
angulum de. d. quam distantia requirunt
diffinitiones magnitudinis durationis,
et potentie, sapientie et glorie, que diffinitiones
per primam regulam recolibiles intelligibiles
et amabiles sunt affirmando: negando vero
non. Sexta quod est utrum mundus sit eternus
ad quam videndum est per negativam apertam

diffinitionem principij ad negativam
 ut deus p suam bonitatem infinitam sit
 principium primarium simpliciter ad boni-
 finitam, sicut sua eternitas ad duracionem
 finitam, et h^o idē de magnitudine et a-
 lijs principis pme figure circulariter
 h^o aut nō est: si affirmativa esset tenēda
 prosoa: quonia eternitas dei que infinita ē
 nō esset principium primarium simpliciter
 ad duracionē mundi que etna ē de se
 simplici. Et h^o nō vult pma ita q requirit
 q quicquid ē in deo omnino sit magis
 intelligibile, recolibile et amabile et quod
 libet principiorum pme figure applica-
 tum deo sic circularit^r pns p infinitate
 principis mundi que necessario finita
 sunt, nō q sola eternitas de^y pateretur
 nō ē prior ante duracionem mundi
 p infinitate duracionis: sicut bonitas de^y
 et p infinitate ē prior finita bonitate
 mundi: quonia q qui tangit vnu pncipiū
 omnia principia tangit circularit^r, ut in
 prima figura dictum ē. Iterum debet
 artista considerare diffinitionē ptatis
 equalitatis, et regulam de .g. ut signatū ē
 q si mundus ē etims, infinitas appropriata
 ē ptati mundi ut sit infinita p duracionē
 exōdo et agendo cum eternitas mundi
 non poss^t ēē sine exōdo et agentia ptatis
 mundi: cui ptati ēē ppa finitas p exōdo

et agentiam: cum potestas mundi per suum genus
sit finita ex modo et agendo. Unde cum potestas
non possit plus agere, nec maior esse
per aliam essentiam quam per se ipsam naturaliter.
Hoc est per eternitatem mundi prima ratio tenet
omnimode negativam: affirmativa autem
non cum affirmativa. Hec omnia destruat
et hanc negativam etiam ostendit diffinitio equalitatis.
Concluditur ergo quod mundus sit principatus
et non eternus. Septima quaestio utrum sit unus
intellectus in omnibus hominibus, et respondetur
est per negativam applicando ad quem secundam
speciem ratione de. c. et etiam de. d. et de. g. et
de. e. et de. ff. et de. b. et diffinitionem potestatis
sapientie et durationis et finis. Et
h' istomodo. scilicet si est unus intellectus in genere
destruitur 2^a species ratione de. c. tali modo
quod intellectus non habet proprium verum naturam
naturalem et coessentiali intelligentem in
intelligibile et intelligere. Sed appetitum in quo
libet homine, est etiam accidentaliter intel-
lectus per modum secundae speciei ratione de. d.
et. c. sed quia sunt plures intellectus, sic proprie
per secundam speciem ratione de. d. et per primam
speciem ratione de. g. et etiam per regulam
de. e. Quoniam si sunt plures intellectus
est quilibet intellectus formaliter ex suo proposito
et coessentiali et conaturali et primo in-
tellectus intelligibile et intelligere et finis
finis est per secundam speciem deum reco-
lere intelligere et diligere per diffinitionem

durationis et ptat et sapientie Et h^o vult
 regula de .b. p negatiam .f. tenendo q no
 sit vnus intellectus generalis B plures Aff
 firmatiua autem omnia hec destruit / s
 questio e vtrum sit forma generalis corporea
 sic e vna generalis materia ad quam res
 pondendum e p affirmatiua aplicando
 secundam speciem regule de .c. et .d. et
 etiam regulam de .f. et diffinitio ptatis
 principi et medij. Aplicamus aute 2am
 speciem regule de .c. vt substantia mundi ha
 beat in se coessentialit^r pmaxie vere et ne
 cessarie sic formam generale sic matiaz
 vniuersalem p coniuuionem earum
 adinuicem quod no est p negatiam ergo
 veritas e impo^{ns} cum talis species pdicta
 sit necessaria substantie mundi Item det^r
 arista applicare ad quem secunda spes
 regule de .d. considerando q sic substantia
 leonis rose et f. sunt ex particulari forma
 et materia Et scda seu particularis ma
 deriuata a materia vt sic particularis
 forma deriuata e a forma vniuersali qz
 si no materia particularis eet forma
 vniuersali et forma particularis a create
 et ex cursum naturalem quod e impo^{le}
 et cont^r ordine vniuersi et diffinitione
 durationis et concordantie et medij et
 regulam de .f. et .b. Concluditur ergo
 q affirmatiua e tenenda cum negatiua

hec omnia destuat. Nonna q̄stio, ut
anima rationalis sit immortalis ad hanc
indendum ē p̄ affirmativam aplicādo
ad hanc partem diffinitionem potestari
finis et secundam speciem regule de. d.
et diffinitionem magnitudinis et etiam
regulam de. b. quoniam p̄ secundam speciem
regule de. d. signatum est q̄ anima ē immor-
talis, cum non sit de partibus corrupti-
bilibus, sicut corpus in animalibus q̄
corruptibile ē et mortale, p̄ q̄ h̄ quia ē
de partibus corruptibilibus et h̄ vult
regula de. b. et ultima regula de. k. q̄
anima nō h̄t cum quo sit corruptio
Et diffinitio magnitudinis ut ambiat
mortalitate et immortalitate in an-
gulis de. b. et. c. secunde figure, et sic
de diffinitione p̄tatis et finis q̄ omnia
destuata ēent si negativa teneretur.
Decima q̄ ē, utrum caritas essetia-
lī sustipiat augmentum, et decreme-
tum, indendum ē p̄ negativam 2^m
diffinitione p̄tatis voluntatis, et itam
de. b. et de. h. quoniam per affirma-
tivam sic cresteret essentia caritatis sic
cresteret aut destresteret ad q̄ caritatis
Et voluntas nō h̄ret libertate ad
multiplicandum aut diminuedum
ad q̄ caritatis, quod ē contra diffinitio-
p̄tatis, ē q̄ negativa tenenda, et ad hoc
concordat p̄ma ita q̄ affirmativam

De modo aplicandi

Sequitur de modo aplicandi plures rōnes ad unam eandem quē et pmo querit^r utrum bonitas in deo sit ita potens: sic voluntas. 3. b. e. g. ad istam quē volumus aplicare columnam que ē in tabula de b. e. g. ad dandum doctrinā quomodo queribet carna huius cotine aplicabilis ē ipi qm. Et h^o faciung tenendo affirma^{ti}nam cont^r negativam, et i^o cameras b. e. g. dicendo sic, si negativa teneat^r destruit^r 2° spes ite de, c. et diffinitio, e, quā destructionē nō consentiret repta de. b. et. g. et h^o quia bonitas nō haberet in 2° specie predicta quatuor bonificand^o bile, et Amē, et amatiō, amabili @ amare voluntat^r quia inequalitas ē contra diffinitionē ptat^r que potestas ē defectiva a parte bonitat^r, pfectia vero a parte voluntat^r, Et diffinitio ēē bonitat^r defectiva, quia nō esset tanto ratio bono ut agat bonum sic voluntas volito ut agat volitum. hoc aut nō consentit diffinitio voluntat^r nec etiā de, g. cum ptas sit ita prima bonitati sicut voluntati, et h^o vult regula de, b, et etiā de, e, ut bonitas habeat ita pprie suum finem respctu sui genis, sic voluntas, sequit^r ergo, affirmativa va Negativa nō, b. e. t. b.

necessarie significat q̄ int̄ bonitate et
ptate dei et̄ differentia p̄ essentia, si bo-
nitas nō ē ita potens p̄ potentiam sic
voluntas. Cum ubi cūq; sit magis et
minus oporteat dare differentia. Et ē
negativa significat q̄ actus potestatis
ē duplex, magis a parte voluntatis
p̄nō apte bonitatis. Talem aut̄ distinc-
tionem nō vult regula de .b. e. g. nec
diffinitio ptatis et voluntatis et dixit.
Concludit̄ ḡ affirmativa. Ita .b. e. t. e.
negativa significat q̄ voluntas ē prius
vel potius principium p̄ ptate q̄ bonitas
et sic significat q̄ in essentia dei essent
plures quantitates et h̄ p̄ ḡns passio bo-
nitas et actio voluntatis et sic de mo-
cum passio sine n̄a ē non poss. h̄ aut̄
nō vult diffinitio bonitatis, potestatis,
et principi nec ita de .b. e. g. ḡ affirmativa
ē vera. b. e. t. g. Negativa ne-
gat quietem in bonitate, cum deus nō
possit ēē in minoritate, et negat quie-
tem in voluntate, cum quies bonitatis
sit desiderabilis, et p̄ ḡns negat quietē
in ptate cum ptate, cum potestas sit tō
bona p̄ bonitate et bonitas nō ē tota po-
tens p̄ ptate. Unde sequitur q̄ negatio
ē falsa ut vult ita de .b. e. g. et diffini-
tiones ptatis, bonitatis, voluntatis et finis

30

b. g. t. b. negativa ponit differentiam
per essentiam inter bonitatem et voluntatem
ex parte voluntate magis potente quam sit bo-
nitas / Etiam ponit quod tota voluntas
non est bona cum hoc in quo voluntas excedit
bonitatem non possit esse bonum postquam ad
illum terminum non attingit, unde sequitur
quod voluntas est sicut malitie cum sit sibi
malum non esse totam bonam. Talem autem
positionem quam sequitur ex negativa non
vult regula de b. e. g. nec definitiones
bonitatis voluntatis et differentie, unde
patet quod affirmativa est tenenda. b. g. t. e.
Negativa ponit quod voluntas non est principium
tantum bonum, in quantum non diligit
tantum bonitatem quantum bonitas
diligibilis, nec diligit se esse totam bonam
odit ergo se ipsam et bonitatem, et diligit
malum, quod non vult ita de b. e. g. non
definitiones bonitatis voluntatis patet
et principi: sed contrarium, b. g. t. g. ne-
gativa ponit invidiam inter bonitatem
et voluntatem, quoniam voluntas non
vult quod bonitas sit ita potens sit ipsa vo-
luntas, et bonitas vult ita esse potens
sicut est voluntas et sic negativa ponit con-
trarietatem, et distantiam per essentiam
inter bonitatem et voluntatem, et per quodammodo
privacionem quietis. hoc autem quod ne-
gativa

ponit ita de .b. e. g. sustinere non potest: ut
per generis definitiones bonitatis voluntatis et
finis, b. t. b. e. negativa ponit differentias
in principio, in quantum principium res-
picit bonitatem cum minoritate et volun-
tatem cum maioriata: et per generis ponit limi-
tationem, et malum quod est contra defini-
tionem bonitatis et voluntatis potestatis
et principii, et ita de .b. e. g. 2° affirma-
tiva est tenenda, b. t. b. g. Negativa ponit
differentias inter quietem bonitatis potestatis
et voluntatis, quoniam bonitas quiescit in
fine maioriata, et voluntas in fine ma-
ioriata, et potestas quiescit in fine maioriata
a parte voluntatis et in fine maioriata
a parte voluntatis. Et talis diversitas finis
et quietis per regulam de .b. e. g. sustinere
non potest nec per definitiones bonitatis potestatis
et voluntatis et finis. Concluditur ergo
quod affirmativa est vera. b. t. e. g. nega-
tiva ponit quod principium non quiescit in
bonitate nec in voluntate cum bonitas
sit solum malicie et per generis voluntas: quia
malum est bonum, in potentia quam habet
ex parte potestatis potestatis que non possi-
ficat ipsam infinite, et hoc est vitium gra-
voluntatis que hoc diligit. Tale autem vitium
autem tale malitia ita de .b. e. g. et defini-
tiones bonitatis principii et finis sustinere
non possunt. Unde sequitur quod negativa

ē respicienda, e. g. t. b. negativa ponit
 differentiam inter potestatem, et voluntatem
 cum tota voluntas infinite potestatis
 sit p. potestatem: nō potestas infinite diligens
 p. voluntatem in quantum diligit q. po-
 testas sit defectiva a parte bonitatis qd
 ē malum contra bonum, et talē disti-
 ctionē nō vult ita de b, e, g. nō diffini-
 cio potestatis voluntatis et dicitur. Sequitur ergo
 q. negativa ē falsa et peritū nulla
 e, g. t. e, negatio ponit q. principium
 ē odibile et iniustum in quantum
 nō facit ita potens principium bonitatis
 sic voluntatem, ita aut. b. e. g. et diffi-
 nitiones bonitatis et voluntatis et prin-
 cipij et ipm a dictis odibilitate et in-
 iustitia excusant passivam
 unde sequitur q. negativa ē falsa, e. g. t. g.
 negativa ponit infinitatem potestatis et fi-
 nis, et superbiam voluntatis, quoniam
 potestas nō tantum pot. agere a latere bonitatis
 quantum a latere voluntatis, ratione
 cuius finis infirmus ē et voluntas, hoc
 vult ratione superbie, hoc aut ita e. b. g.
 et diffinitiones potestatis voluntatis et finis
 in essentia divina sustinere nō possunt
 nec in hō quiescere, s. quiescunt per
 affirmativam. unde sequitur q. negativa
 ē ~~vera~~, e. b. t. e, negativa ponit
 differentiam inter potestatem et voluntatem,

principiativum bile .are, rone maiortat
et minoritatis cum doceat voluntate ita
ee potentem: sic voluntate ite de .b .e .g . et
diffinitiones ptat dte et principij dnam
pdictam factam p maiortate et minori
tate in deo sustinere no possent, s p equali
tates sustinent et requirunt. Unde sequit^r
q affirmativa e tenenda, e . t . b . g . Nega
tiva ponit differentiam int finem boni
ptat et voluntat, Item q finis q e simplex
et unus e divisus in plures fines particula
res, h aut ita de .b .e .g . et et diffinitiones
ptat pncipi et finis negant: que negatio
cum affirmativa convenientia et veritate
bet contra negativam que ponit distinctioez
pdictam, et conclu q affirmativa e tenenda
e, t, e, g, Negativa ponit q in fine bonitatis
ptat et principij e minor, quies, et in fine
ptat pncipi et finis dicunt q instantia
dei sue rationes quiescunt equalit^r ut qes
sic pfecta, sequitur, g q negativa e nulla
g . b . e . Negativa ponit dnam in dno vo
luntate in quantum continet in se unum
principium amativum, et aliud oditivum
Amativum quia diligit magis ee potens
q bonitas oditivum quia odit q bonitas fit
tantum potens, quantum ipa voluntas
et quia ita de .b .e .g . et diffinitiones pnc
voluntat et dte pdictam differentia
seu distinctionem no glentur, se q affirmativa

sit vera / g. t. b. g. Negativa ponit duas
 in fine voluntatis, h^o e^o q^o voluntas quiescit
 diligendo suum finem p^r maiori^o et in
 odiendo finem bonitatis p^r minori^o. hoc
 aut^o r^o de. b. g. e. et diffinitiones voluntatis
 d^rie et finis in essentia voluntatis noⁿ coⁿ
 sentiant, Sequitur g^o q^o negativa e^o r^ota
 g. t. e. g. Negativa ponit q^o p^rincipium sit
 h^umanum ex maiori^o et minori^o et
 finis et quies voluntatis cum voluntas
 diligit magis e^o potens et bonitas ming^o
 ite aut^o de. b. e. g. et diffinitiones voluntatis
 p^rincipii et finis duplicitate finis et q^o et
 predictam noⁿ consentiant, Sequit^o ergo
 ex conclusione affirmativa e^o veram
 t. b. e. g. Negativa ponit q^o in essentia
 d^rie p^rincipium quiescit duplici^o per
 maiore^o p^rate voluntatis in minori^o p^rate
 bonitatis, et sic sequitur in ip^a e^o divina
 quantitas et alia p^rdicamenta: que s^o
 de genere accidentis, quod e^o impo^o et
 patet p^r regulam. de. b. e. g. et p^r diffini
 tiones differentie, p^rin^o et finis, Sequit^o
 g^o q^o omnes p^rdictas rationes q^o affirma
 tiva e^o tenenda. ¶ Dictum e^o qualite^o
 plures rationes applicantur artificialiter
 ad unam q^orem, et data e^o doctrina
 p^r quam ar^o sciat applicare univ^osalia
 ad particularia per alias columnas

tabule sicut nos applicamus in columna
de .b. e. g. Sequitur ergo de 3° modo videtur
de applicatione huius scientie que generalis est
ad alias scientias particulares: ~

a. res ista in duas partes dividitur
primo ostenditur quomodo artifex
scilicet applicare principia et res huius artis
que generalia sunt universalia sunt ad
principia aliarum scientiarum que specialia
sunt principis et res huius artis, et modo
ostenditur modus faciendi questiones per-
tinentes ad alias scientias et et ad sol-
vendum per principia et res huius artis

De applicatione huius scientie ad theologiam

d. ens est solum theologie volumus autem
ostendere quomodo hec scientia
est applicabilis ad theologiam. scilicet principia
et regule huius artis que generalia sunt ad
principia theologie que sunt specialia
his generalibus principis ad propria propria theo-
logie. Sicut quando deus bonitas est idcirco
omne bonum agit bonum et sic quod
applicari potest deo, angelo, homini, igni
et sic. Applicari quidem possunt ad bo-
nitatem divinam. scilicet bonum est quod bonitas dei
sit ei ratio quare producat bonum
Et quia magnitudo est id propter bonitas

ē magna sunt bonitas et magnitudo,
 dei ratio deo ut producat bonum magnum
 Et quia eternitas ē id ratione cuius boni-
 tas magnitudo et q̄ dicuntur, sunt oēs
 3. rationes deo ratio, ut producat bonum
 magnum et eternum et idem p̄ diffini-
 tionem p̄stat et q̄ ratione cuius bonus
 magnus eternus, et potens deus pot̄ pro-
 ducere productum bonum infinitum
 et eternum et potentem et q̄. et hoc per
 circulationē p̄ne figure. Dñsum est
 enim de applicatione principiorū p̄ne
 figure que generalia sunt ad principia
 theologie. P. divina bonitas magnitudo
 et q̄. Item dñā concordantia et q̄rietas
 que generalia sunt, principia applicatōis
 sunt ad distinctionē et concordantia
 que sunt indeo, negando contrarietatez
 in essentia divini int̄lig. Distinctio et
 p̄petas se ponunt ut sit distinctio inter
 intelligentem, intelligibile et intelligere
 p̄pe et 2^m rationem non tamē essentialē
 ut dñā seu distinctio faciat q̄ rationes
 sint Inconfuse, ita q̄ definitio sit vera,
 et p̄ gns definitio concordantie. Et sic
 diximus de intellectu dño, ita de divina
 bonitē maḡ et q̄. Item principium mediū
 finis que generalia sunt, sunt applicatōis
 prin^o medio et fine in divinis, sic i dño

Intelligitur et quod in quo primarie verum et coequetur
et necessarie sunt intelligens ut principium
intelligitur ut principatum, et finis
intelligere ut medium, et hoc volumus
diffinitiones per medium et finis. Ad hoc
maioritas equalitas minoritas, quae sunt
principia generalia applicabilia sunt
ad maioritatem et equalitatem. In divinis
sic in divino intelligitur qui est idem cum deo
dicendo quod inter intelligente vel intelligente
intelligibile, et intelligere est equalitas,
cum sint idem per se, et equalitas
per rationes et negando maioritatem
et minoritatem in essentia divina. Per
unitatem respective divina bonitas
et quod maior est quam bonitas creata et bonitas
creata minor, et hoc vult diffinitio ma-
ioritatis, equalitatis, et minoritatis, et
etiam diffinitio per se, ut essentia deus sit
equalitas. Dicimus ad hoc quod applicatio
quam fecimus de principis prime figure et
de primo, 2^e. figure: singulariter fieri potest
mixtis principis generaliter. Similiter modo,
in primo, theologie miscendo principia
theologie de prima figure cum principis
2^e. figure.

p rima siquidem regula huius artis quae
generaliter est, sic queritur utrum deus
sit applicabilis est ad theologiam et de hac

applicatione iam dedimus ex^m sup² q^one
 huius tractatus de aplicando et et in q^one
 2^a partis eidem tractatus ubi queritur
 bonitas in deo sit ita potens sicut voluntas
 et hoc sufficit quantum ad primam etiam
 De 2^a ita dedimus ex^m quo aplicabilis est
 ad theologiam sup³ q^one 3^a p^one partis huius
 tractatus de aplicando ubi querit³ q^o est
 deus, et exemplificata e ibi huius aplicatio
 p^o primam et secundam speciem ite de. C.
 Dicimus aut^o q^o tertia speciem ite p^ote
 de. c. q^o in diuino intellectu intelligens est
 in p^opo vero n^oro et coessentiali et intelli
 gibili producens et intelligibile p^oduibile
 e in suo intelligente p^oducente intelligibile
 p^oduibile, et ambo sunt agentes intelligere
 sicut p^o modum amoris in amare, et hoc
 2° modum circulationis p^one figure
 Quarta species eidem ite de. c. e aplicatio
 theologie hoc modo. s. q^o intelligentia i
 tellectu diuini intellectus h^ot suum finem
 et suam q^otem in suo p^opo intelligibili
 et intelligere et e^o et de^o qui h^ot dominium
 in mundo et diuina bonitas erom^o s^o
 in bonitate creata. Regula de. d. q^o g^oialis
 aplicabilis e ad regulam de. d. the^o. sicut
 q^o prima speciem eig p^o quam intelligen
 dium e q^o intellectus diuinus e ex se ipso et

non de aliquo alio: per secundam speciem
intelligendum est quod per intellectus formalis
et essentialis est ex suo proprio et necessario
et coessentiali intellectu in intellectu et
intelligere. Et per tertiam speciem sic dicen-
do, quod mundus est deus possessus, et intellectus
creatus est intellectus divini. Regula de e.
que est generalis applicabilis est ite de e. theo.
sic cum per primam speciem dicitur quod intellectus
divinus formalis est per suum proprium coe-
intelligibile et are. Et per secundam
speciem finis finis est ut quiescat in
se in se ipso per suum proprium intelligere
bile, gere. Et similiter dicitur per quod deus est
finis omnium entium creatorum.
Ita d. ff. que est generalis applicabilis est ite
de f. theologie dicendo per primam speciem
quod in deo non est continua quantitas, cum
sit ens infinitum perfectissimum et per age-
ciam, sed continua quantitas est simili-
tudo qua essentia dei est infinite exten-
sive ut ita loquar, per secundam speciem
dicimus quod in essentia dei non est dis-
creta quantitas, sicut in intellectu divino
in quo suum coe-
intelligens. ut patet.
non habent quantitate cum sicut idem
perfectissimum, et sine quantitate primo
sine qua quantitates discrete esse non
possunt. Verumtamen quantitates
discrete create sunt equaliter similitudo.

p̄dictorum intelligens. bile. et per se ut
 per effectum sunt intelligibiles aut cog-
 noscibiles / regula de. g. q. generalis e
 applicabilis e regule de. e. theologie, p̄
 primam aut speciem: sic divina bonitas
 que ita proprium et maximum habet
 bonificare, et eternitas eternare: sic cum
 divina intelligit intelligere. et voluntas
 amare / Per secundam aut sicut di-
 vina intellectus qui sic appropriavit in-
 tellectui creato intelligere, sic voluntas
 divina voluntati create velle erit, Ita
 de. h. multas habet species generales et appli-
 cabiles sunt species theologie respectu
 temporis sic cum dicitur quod deus fuit in tempore
 agendo in creando tempus, et quia e eternus
 creavit sic ipse creando, sic ipse ut bonum
 bonificando, et e sic dominus temporis,
 Per t̄ciam speciem et de. d. sic p̄ quartam
 specie de. c. et licet ita longa sit et
 diffusa, sufficit tamen h̄ quod de ipso
 dicitur. Regula de. 3. que generalis est
 applicabilis et de. 3. theologie: sic deus qui
 in tantum comprehendit locum cum
 sit comprehensor quantum comprehendit
 tempus cum sit eternus: et sic singulus intellectus
 comprehendit omnia loca p̄ infinitatem
 suam respectu 2e speciei regule de. c. sic
 comprehendit omnia loca, in quibus sunt p̄tra

entia creata, et sic de alijs. Licet autem
ista sit diffusa tamen sua applicatio in
intelligibilibus est per ea que dicta sunt de ipsa, ista
de modalitate que generalis est applicabilis
est etiam theologie de modalitate, per modum
divini intellectus per secundam speciem
est de .c. qui intellectus habet modum exordi-
tis rationes. scilicet intelligensibile. Breve, et vo-
num in alio, et omnes tres per essentia
in ipso intellectus, et ipse est in ipsis, et modus
habet ut infundat suam similitudinem creatu-
do in intellectu creato angelo et humano
Regula de instrumentalitate que genera-
lis est applicabilis est etiam de instrumentali-
theologie sic deus qui creavit mundum
bonum cum sua bonitate, magnum cum sua
magis durabile cum sua eternitate poten-
tem cum sua potentia, et sicut deus qui agit
in se intumescere cum sua bonitate, magis
et deus creavit sic totum mundi ut ipsa
agat sicut cum suis partibus, partibus et coelestibus
scilicet sua forma et materia, et cum suis par-
ticularibus individuis. scilicet cum igne, hore
leone et deo. Data est ergo doctrina qualis
applicari debeant principia generalia
et etiam que generales sunt principia et
etiam que sunt theologie specialis

Qualis ars ista applicabilis est ad
theologiam

36

d ictum ē in p̄dicto capitulo apli-
cationis de modo applicationis
quando solvuntur quæ quærentur utrum
deus sit, et quid ē deus, et ut dīna boni-
tas sic ita potens sic voluntas divina
et in solvendo p̄dictas quæ data ē doctrina
ad applicandum istam artem ad solvendum
quæ theologice. Ad huc proponimus ipsam
applicare quia desideramus solvere aliquas
quæstiones theologice sic querendo utrum deus
agit in sua essentia cum tota sua potestate
infinita. Dicimus autem tenendo affirma-
tivam sic p̄ diffinitionem vite potestatis
et p̄ ultimam regulam de .k. Quoniam
si deus nō ageret in sua essentia cum tota
sua potestate infinita, bonitas, magnitudo,
eternitas et c. nō possent habere actum infini-
tum cum divina potestas nō haberet actum in-
finitum, quoniam cum occiositate potestatis
infinitæ haberet divina bonitas, magni-
tudo, eternitas occiositate etne et infinite quoniam
ē contra primam etiam et diffinitionem
bonitatis, magnitudinis, eternitatis et c.
Seq. g. q̄ affirmativa ē tenenda. Quæ,
utrum deus tantum intelligat actum
sue bonitatis et potestatis quantum diligit
actum sui intellectus et voluntatis, et dicitur
sic. ut vult regula prima, et 2. species,
regule, de .c. et diffinitio finis bonitatis

ptatis et voluntatis. Queritur utrum
deus plus agere de bono creato et se ipso
quod in creatura et dicimus quod sic ut vult
ita de b. e. g. quia ita de b. plus recollit
intelligit et diligit de bono sic deus agit
de creatura in bono creato quod in bono
creato. Et regula de c. per textum speciem
dicit quod plus est ibi de actione et per quartam
speciem dicit quod plus habet de actione. Et
regula de g. dicit quod est ibi plus de appaitione
diffinitio in super bonitatem dicit quod magis
est ratio bono ut agat bonum et diffinitio
magnitudinis dicit quod deus magis abicit
magnum agere et diffinitio finis di-
cit quod magis est ibi de quietere. Negativa
autem omnia destruit. Unde sequitur quod
affirmativa est tenenda. Queritur
utrum theologia sit scientia et dicitur
est quod duplex est theologia. scilicet theologia que est
scientia et theologia que non est scientia
illa que est scientia est argumentabilis et
illa que non est scientia est credibilis et hoc
vult ita de b. f. g. et diffinitiones boni
sapientie et voluntatis quoniam sunt in via
per voluntatem est amata ad diligendum
deum quietendo suum modo in ipso deo
diligendo. sic in via intellectus perit
theologiam scientiam ad sciendum
et intelligendum deum. ut intelligendo
suum modo in ipso deo diligendo. sic in

37

via intellectus ponit theologiam scientiam
ad sciendum et intelligendum deum, ut
intelligendo suum modo in ipso deo diligendo
sic in via intellectus ponit theologiam suam
ad sciendum et intelligendum deum
ut intelligendo: suum modo quiescat in ipso
cum illis quies: sic bonus ratione bonitatis
sive amabilis ratione voluntatis et intel-
ligibilis ratione intellectus. Dicimus autem
quod quantum ad auctoritates sanctorum
credibilis est, et ea que premissa sunt figurata
fuerunt in eo quod dominus noster ihesus christus
dixit beato thome: quia me vidisti tho-
ma credidisti, beati qui non viderunt
me et crediderunt, et thomas vidit
hominem et credidit deum, et sic signi-
ficatum fuit quod visio est scientia, et credere
est fides. Queritur utrum ~~non~~ generalis
esse debeat resurrectio, et dicendum est
pro affirmativa sic ut vult regula de. b.
f. g. et diffinitiones bonitatis sapientie
et voluntatis, quoniam sapientia scit quod
homo peccat, et scit quod homo est indica-
bilis in alia vita ut homo attingat suum
finem et iustitia deus in ipso. hoc autem
destruit negativa, quod destructio est mala
et odibilis. Queritur utrum deus diligat
plus esse amatum in via: quam intellectus
et dicendum est quod non ut vult regula de.
b. f. g. et diffinitiones bonitatis sapientie

et voluntatis: quoniam divina bonitas
equaliter est diligibilis et amabilis: et quia
affirmativa talem destituit equalitate.
Sequitur ipsam esse nullam. Queritur
utrum beatus in patria adtingens
essentiam dei, adtingat eam in se
agentiam et dicimus quod sic. ut vult
regula de .b. .c. .g. et definitiones bonitatis
magnitudinis et finis, et beatus gestat
intelligendo diligendo essentiam et a-
gentiam cum sit ratio per essentiam que
idemitas bona est et distinctio eorum
est mala, quia affirmativa est bona. Queritur
utrum deus creavit mundum ad ma-
iorem finem quem intelligere potuit
et dicimus quod sic, ut vult ita de .b. .f. .g.
et definitiones bonitatis, sapientie, et volun-
tatis, quoniam deus tantum creavit
mundum per suam voluntatem quantum
per suam sapientiam, cum sua sapientia
et voluntas sint idem et eisdem bonitatis
per essentiam, et quia negativa hoc destituit
est nulla. Queritur utrum homo cre-
dens de deo aliqua que non sunt cre-
denda, et non credens aliqua in deo que sunt
credenda, credens tamen se bene credere
possit salvari, et dicimus quod non, ut
vult ita de .b. .e. .f. .g. et definitiones bo-
nitatis sapientie, et voluntatis et fortitudinis

cum deus sit veritas sicut bonitas et qz
sit cum malo homo no e in via ad atin-
gendum fine in bono: sic nec cu falsitate
ad attingendum finem in vero, et qz
affirmativa h^o destruit / impo^{le} e ipsam
e^o bonam, Querit^r utrum in deo sit velle
sibi coessentiale et diuino q^o no et h^o vult
ita de .b. e. g. et diffinitiones bonitatis
ptatis et voluntatis, quoniam de totis,
e p^o essentiam voluntas, bonitas, p^ota^o.
Et Ideo in sua essentia no cadit velle cui^o
sit contrarium voluntatis, sicut ne ma-
lum, quod e contrarium bonitatis, Item
si in deo essent velle et velle p^o essentiam
essent in deo plures essentie diuise & de-
ita quiesceret in se p^o velle sicut per velle
quod e falsum et impo^{le}, e g^o negatiua^o boni
Diximus de applicatione artis ad theolo-
giam soluendo aliquas q^ones p^o rationes
Nunc volumus facere applicatione solu-
do q^ones p^o auctoritates reducendo auctori-
tates ad necessitate^o rationum vel argum^otorum
et h^o facimus addandum doctrinaz quaz
p^o hanc artem reducuntur auctoritates
ad ratione, Et primo de mo^o reduci
auctoritates ad rationes nales: -
Legitur in genesi q^o dixit deus faciamus
hominem ad ymaginem et similitudine
nostram, Et hic queritur ut^o deo dixit h^o

ad signandum in se pluralitate aut non
et dicimus qd sic: ut vult regula de. D.
c. e. et diffinitiones bonitatis, magni-
tatis, quoniam p secundam speciem
ite de. c. signatum e qd sic in diuino,
intelligi qui e deus sunt plura. s. intelliges
intelligibile, et intelligere, et tamen ipse
intelligit vnus e, sic in homine sunt plura
ex quibus e, et tamen ipse homo e vnus,
et sic intelligens diuino no posset ee quin haberet
in se plura pdicta, no posset habere plura nisi
ee vnus: sic deus no posset ee nisi plura
haberet sibi coessentialia, et ee vnus, nec
posset ee vnus nisi haberet plura, negatiua
aut hoc destruit, qd e falsa, et dicit ysaias
nisi credideritis non intelligetis. Querit^r
g. utrum id quod credimus de deo possit
intelligere, et diuino qd sic 2^m quid no sim
ptz. homo enim habens scientiam aut in-
tellectum fundatum, no pot de deo in-
telligere illud quod pot credere, quoniam
actus voluntatis e facilis, actus vero intell^g
e difficilis. Unde ratione significationis
auctoritatis diuino qd sic quoniam p nega-
tiua ipa auctoritas eet suprema contra
quam supfinitate e ita de. b. e. f. g. et
diffinitio bonitatis sapientie et voluntatis
no tamen affirmamus qd tantum possit
homo de deo intelligere quantum credere
et hoc significatum est p facilitate actus

39

voluntate et difficultate actus intellectus
Beatus iohannes dicit in euangelio suo
In principio erat Verbum et Verbum erat
apud deum et deus erat Verbum. Querit³
quomodo ista auctoritas intelligenda sit
3° e. f. k. hoc est quomodo in principio quod
est ante omnia. scilicet intellectus per quem omnia
sunt intelligibilia erat intellectus conceptus
per primum intellectum, qui intellectus
erat apud intelligentem, et intelligens
erat intellectus per essentiam. hoc vult ita
nona et decima de r. et etiam regula de
b. c. et definitio bonitatis magnitudinis
principii equalitatis finis, et glorie
quia negativa hec omnia destitit affir-
mativa est tenenda. Et dicit beatus iohannes
in eodem euangelio omnia per ipsum facta
sunt, et sine ipso factum est nihil, unde
queritur si ista auctoritas est vera, et dicitur
per sig. et hoc vult definitio bonitatis mag-
nitudinis, durationis, preteritatis, et veritatis
cum inde bonitas sit ratio ei ut agat
bonum et magnum bonum per bonitatem
magnum per magnitudinem et increabile
per durationem, et verum per veritatem
et hoc vult regula de b. et regula de c.
per secundam speciem, et quartam. Cum
divina bonitas habeat in se coessentialia
bonificativum, bile, et are, contra nihil. i.
peccatum quod malum est in quo peccato,

deus non possit quiescere, et idem de
sta de. g. Et quia negativa hec omnia
destruit, Sequitur qd affirmativa e. Ioa
Diximus de applicatione huius artis ad
theologiam et p ea que diximus in sup
scriptis quibus pot artista applicare ad
alias que:

De modo qualiter ars ista applicatur
ad philosophiam

Philosophie scilicet est ens creatum cog
notitia e desiderata. Dividitur
autem philosophia in 3. partes. prima
pars e de trinitate. In quo agitur de s. m. e.
Secunda autem pars est de quadrivis
in quo agitur de ente mathematico.
In 3. aut parte agitur de ente naturali.
Trinitatem aut constituent tres scientie
de s. m. e. s. grammatica, dialectica, retho
rica. Quadrivis vero constituent
quatuor scientie. s. arithmetica, musica,
geometria, astronomia. Grammatica
siquidem considerat in s. m. e. g. g. m.
et in congruum. Dialectica s. v. et falsu.
Rethorica ornatum et inornatum.
Arithmetica de quantitate. s. de numero
absolute. Musica de numero relato ad
sonum. Geometria de quantitate in
mobili. Astronomia de quantitate
mobili. s. de corpore celesti: et eius effecti

40
Intendimus aut applicationis dare exemplum
in Logica et rhetorica solummodo ea
breuitate: quia nimis ultra propositum
diffusum est iste tractatus si exemplificaretur
in omnibus et per ea que dicemus in applica-
tione ad dictas duas scientias poterit
quilibet studiosus applicationem facere
in ceteris. Et primo de logica dicemus dato
primo doctrinam applicandi hanc artem
ad logicam, et deinde docebimus partes
soluere quæ logicales. Unde cum veritas
sit verum de principiis huius artis, et
Logica consideret verum in se in se
sicut primum est in se in se in se in se
cum alijs principiis, et cum rebus ge-
neralibus huius artis poterit fieri applica-
tio ad principia logice scilicet et regulas
in logica implicitas et spaciales, poterit enim
logice considerare bonitatem logicalem
secundum definitionem bonitatis ge-
neralis, et magnitudinem generalis 2^{am}
definitionem magnitudinis generalis
et sic de alijs et etiam de regulis, et
post modum applicando ad propositum
affirmando vel negando, et tenendo
similem modum in quem tenemus
in quibus primum et tenere proponimus
in sequentibus, quod exemplificamus
in soluendo quæ logicales. Et primo quæ-
riturum hec scientia et logica habeant

idem s^om, et dicimus q^o non ut vult
diffinitio bonitatis, magnitudinis, sa-
pientie veritatis et dicitur quoniam ista
scientiam naturalis considerat age-
re bonum naturale reale, et logicis
intentionale, Et magnitudo abis-
plus hanc scientiam de bono reali,
q^o logicis de intentionali, et intellectus
magis attingit de veritate q^o logicis
Vnde sequitur distinctio int^o s^om h^o
artis et s^om logice: quam distinctio
affirmativa destrueret, et et destrui-
eret etiam de b. c. d. que destructio e-
impossibilis, Vnde sequitur q^o negatio
e tenenda, Item queritur ut cum lo-
gicus consideret p^o g^ona, q^o spes et res-
pondendum e p^o distinctione, Vno n.
modo prius considerat g^ona q^o spes
v^o ratione p^o cum g^ona sit p^oncipiu
generale a quo species derivantur. A-
liomodo prius considerat spem q^o
genus, v^o ratione finis quia indivi-
duum se h^oet in ratione finis in q^o g^ona
et species quiescunt, species autem
p^oncipiu e h^oic finis s. individuo q^o
g^ona, et h^o vult diffinitio p^oncipiu et indivi-
et maioritatis, et regula de b. e. f. Item
queritur utrum demonstratio que
fit p^o equiparantiam sit magis vera
q^o illa que fit p^o causam et effectum, et dicitur

41
q. sig: cum demonstratio que fit p equip
anciam sit omnino remota a minorita
te et ppe quid et quia non, Et h^o vult dif
finitio magnitudinis equalitatis et ita
de. b. et z. spes ite de. c. Et quia negatio
hec omnia destruit e nulla. Item quis
vtrum genus sit ens reale, et videndum
ep distinctione negando p^o tam Affi
mando p corpus, eo affirmativa cum
stantia sit divisibilis in^o tam corpore
et spirituale, quia sunt differentes
p naturam, In tantum q no veniunt
p medium corpus et animal quantum ad
miam, et ista conveniunt p medium
corpus et animal quantum ad miaz
et ista conveniunt p medium. s. per
miam, et h^o quod dicitur vult definitio
medij p^o tatis pncipij et ita de. b. f. k.
Item queritur vtrum logicus volens fa
cere durationem consideret ante s^o m
q^o predicatum et videndum e per
distinctione. Nam ratione finis prius
considerat p^o dicatum q^o s^o m, eo quia
fine pncipate intendit, tunc vero
nie prius considerat s^o m, q^o predicatu
eo quia p s^o m attingit p^o dicatum, et h^o
vult definitio pncipij mediij et finis
et regula de. b. e. g. Item queritur
vtrum logicus heat ita p^o tiam pncipij

circa verum et falsum: sic perentime
ma, et dicimus quod non cum in syllogismo
sint plura media, quod in entitate et
cum in multis difficilius intelligat multa
quod parva, et in multis sunt multa ac
plura secreta, quod in parvis, et hoc vult sta
ff. et definitio medij, et hoc de applicatione
huius artis ad logicam sufficientiam

De applicatione huius artis ad retho ricam

ars ista que est de applicatione huius
artis ad rethoricam, dividitur
in tres partes, prima pars de investigatione
pulchritudinis bonorum per principia. I.
per regulas, Tertia per quod. Et primo de per
parte colorando cum principis, pulchrum
bonum, sic dicere, Regina que est valde pul
ca: est valde bona, regina que est valde pul
ca habet magnam humilitatem, Regina
que est multum pulchra semper continet
bonestatem, Regina que est multum pulchra
~~est~~ habet cum sua pul
chritudine et honestate magnam potestatem
in rege, Regina que est valde pulchra habet
magnam sapientiam, quia regina que
est valde pulchra est multum amata, re
gina que est valde pulchra habet magnam
largitatem, castitatem, iustitiam, et caritatem,
Regina que est valde pulchra, multum dilig

12
Potentem Regina cum sua magna pul-
critudine dat magnam delectationem
omnibus illis qui eam aspiciunt. Regia
tantum est pulchra pro colore, quod non est de tra-
ine sua albedinem et albedinem liliij / nery-
ino colorem rose et suarum maxillarum
Omnes pulcritudines regine sunt in mag-
concordantia, et valde bene proportionate

Domina regina sicut cum sua mag-
pulcritudine est contra turpitudinem: sicut
cum sua magna honestate et bonitate
est contra malitiam et inhonestatem

In pulcritudine domine regine inci-
piunt pulcritudines domnicellarum su-
arum. Color quem habet domina Regia
in medio sue facie similat color rose
Regina cum sua magna pulcritudine
dat quietem boni placiti illis queam aspiciunt
Regina cum sua maiori pulcritudine
multiplicant pulcritudinem illis quei astat

Tantum est pulchra regina quomodo eius
pulcritudines sunt in ipsa equales. Re-
gina cum sua magna pulcritudine
facit omnes alias pulcritudines nullas
Sic dedimus exemplum de pulcritudine
ad colorandum ipsam cum principijs
sic potest artista facere in alijs: patet quod
quod diximus de coloribus pulcritudinis
est bonum. Per contrarium sic dicit regina

que ē valde pulcra, ē valde mala: et in
honestā hoc enim ēēt ipam vel suam
pulcritudinē decolorare, et sic de alijs
Sequitur de investigatione pulcritudinis
p̄tas, et p̄mo p̄ regulam de .c. et species
eig, sic diffinire p̄ primam sp̄m, que ē
pulcritudo v̄borum et dicendum est
q̄ pulcritudo v̄borum ē forma ornata
ab inornata disparta v̄bis attributa
Per secundam sp̄m dicendum est
q̄ pulcritudo v̄borum ē in hoc q̄ sit
de pulcro coessentiali substantivo et
adiectivo et accentu, per t̄tiam sp̄m
dicendum ē q̄ sit in audientibz vir-
tuosa et placida, p̄ quartam sp̄ciem
ut loquens heat p̄ pulcra v̄ba in audi-
entibz suum intentum, per primaz
sp̄ciem r̄te de .d. Requirit q̄ v̄ba sint
nova, cum novitas v̄borum placeat
audientibus per secundam q̄ forma
v̄borum sit ex pulcra v̄bis constituta
exstentibus pulcra vocabulis materia
ipi forme, per tertiam sp̄ciem ut
verba sint instrumenta loquendi
et finis audientibz, per primaz sp̄m
r̄te de .e. requiritur q̄ v̄ba sint p̄tra
forma composita p̄ secundam sp̄ciem
ut v̄ba sint applicata cum pulcritudine
finis, per primam sp̄ciem regule de .ff.
requiritur et oportet q̄ v̄ba sint ḡtimata

alias vocabu-
lis

et mensurata 2^m q^o decet. Per secundas
speciem requiritur q^o v^oba habeant discretas
quantitates proportionatas applicatas
ad g^otimia successive de uno pulcro v^obo
cabulo in aliud. Per primam speciem ite
de .g. vult Ars q^o artista applicet pulcra
v^oba ad sumum intentum et ad intentu
audientium. Per secundam speciem
vult ars q^o artista v^obis pulcra coloriet
et ornet verba p^opa p^o hoc ut pulcra
tudo multiplicetur sic dixerunt in p^o
parte huius capituli. Per regulam de .g.
que diffusa e vult ars q^o artista ante
concipiat v^obum p^o regulam de .c. de .d.
et de .k. i. de q^o modo et instrumentali^{re}
et 2^m q^o intra concepit proferat e^o ut
de v^obis prolatis habeat scientiam suam q^o
scientia v^oba no^o possunt habere pulcra
dine nec tempus proportionatum
Per regulam de .i. que similiter diffusa
e requirit ars q^o artista ponat v^oba in
mente sua p^otas de .c. d. et de modo
et instrumentalitate postmodum
ipa ponat ad os et de ipa transferat
ad audientes catenando ea cum pul
critudine in mentibus audientium
faciendo ipos humiles cum humilitate
verborum ad recipendum verba et sen
sendum eadem. et sic de caritate p^ota^{re} (25)

De regula de modalitate p istam etiam
vult ars q̄artista hanc regulam appli-
cet ad suum modum loquendi / quoniam
sic ista ita docet ponere parte in parte
et partes in toto, et totum in partibus
suis, ita q̄ to^m infinat ex sua similitu-
dine et similitudines partium eius. Sic
rethoricus ponere debet omnium pulcrum
vbum in alio, et omnia in se ipse: et s̄
monem in ipis, et h̄ in mente sua / post-
transferat ex cum similitudine eius
quod in mente concepit: cum gestu de-
centi in respiciendo, aut cum facie illa
absq̄ emissionem superflua et motu //
capitis manus et ceterorum membrorum

De etia de instrumentalitate. Hanc
regulam que generalis e debet rethorici
applicare ad sua etiam specialia quam
habet in loquendo. s̄ q̄ ipse loquens sit cum
benignitate et virtute humilitate et ceteris
virtutibus ut audientes virtute acci-
pant sua vba cum virtute pulcra facta
et ornata

Queritur quare pulcritudo e ma-
ior p nomen q̄ p vbum et respondendu
p significationem, e, g, h, quoniam pma
regula de. e. denotat formam et finem
et vbum e instrumentum p q̄ forma

44

tendit ad suum finem, et sic dignius
est et per genus pulchrius est nomen quam verbum
et hoc vult etiam definitio potestatis
et principii quod per se patet, Et etiam recte
de g. significat quod in loquela nomen est
proprium et verbum est appropriatum, et quia
proprium nobilius est et pulchrius quam appro-
priatum. g. et d. Item definitio volun-
tatis ut cuiuslibet predicat nomen et
non verbum in loquela magis sunt deside-
rata nomina quam verba, et sic de b. suo
Oratio est g. ratio per quam loquela pul-
chrior est per nomina quam per verba. Querit
utrum loquela sit pulchrior per adverbium
quam per participium, et dicimus quod sic
ut significatum per tam de b. g. h. et
per definitiones voluntatis et maiori-
tatis, quoniam adverbium magis est reco-
libile, et intelligibile, et amabile quam
participium, cum adverbium inten-
sive a nomine dependat et parti-
cipium ab eo extensive. quia g. tunc et no-
me nobilius et pulchrius est quam verbum
ut supra probatum est. Est g. in pulchra
loquela magis appropriatum adverbium
quam participium, ratione cuius mai-
or appositionis maior quies est per ad-
verbium, et per genus maior ratio pulchritudinis

et desiderabilitatē, g^o et 7°. Querit^r
utrum loq̄la pulcior sit cum caritatē
q̄ cum pietate, et videndum ē p̄tas
de. b. g. k. et diffinitiones bonitatis, vo-
luntatis, et glorie, q̄ pulcior ē p̄ chari-
tate q̄ p̄ pietate, quoniam bonitas ma-
gis desiderabilis p̄ caritate, q̄ p̄ pietate
cum caritas sit nobilior et maior virtus
q̄ pietas, et p̄ ḡns plus ē de quiete voluntatis
et plus ē de gloria, et modalitate et
instrumentalitate in charitate: q̄ in
pietate, g^o et 7°. Queritur utrum
p̄ laudanda sunt in laudando virtutes, q̄
in detestando vitia, et dicimus q̄ in
laudando virtutes, et h^o significatur
p̄ tam de. b. g. h. et diffinitiones boni-
voluntatis, et virtutis, quoniam bonitas
virtutis p̄p̄e ē reconbilis et intelligibilis
et amabilis, et malitia vitiorum per
app̄ationem ē odibilis, et p̄p̄m plus
dicit q̄ app̄atum, g^o et 7°, patet igitur
p̄ p̄dicta vel p̄missa qualiter h^o ars generalis
applicabilis ē ad rhetoricam. Nunc vi-
dendum ē de applicatione eius ad n̄ale
p̄biam.

Itē tractatus dividit^r in 3. p̄tes,
p̄ma ē de applicatione p̄incipiorum
Secunda de applicatione regularium
de q̄stionibus De prima s̄q̄ bonitas

45

q̄ generalis ē applicabilis ē bonitati nat̄e
que bonitas n̄e relata ē ut sic tō bonū
naturatum regularit̄ s̄o bonitate
generalis Magnitudo q̄ generalis est
causat magnitudinē naturalem
ut ip̄a magnificet naturam entia n̄a
lia Duratio que generalis ē causat du-
rationē naturalem ut p̄eam n̄aliter
durent naturalia. Potestas q̄ generalis
ē regulat et causat p̄tate naturales
ut p̄ ip̄am entia naturalia possint n̄alē
ex̄tere et agere. Sapientia q̄ generalis
intelligibiles entium causat
sic de instinctu naturali. s̄. sic int̄ly
cuicunq̄ hominis qui in sua intel-
ligibilitate coessentiali cat intelligibi-
litate acq̄sitas in intelligibilitate leo-
nis vel rose et c̄ que intelligibiles
applicabilis ē ad intelligibilitate n̄alē
sic int̄ly qui naturalit̄ intelligit
leonē, rosam, et c̄. Diligibilitas vel
desiderabilitas q̄ generalis causat desi-
derabilitate, et appetibilitate entium
n̄alium, sic bonitas, sanitas, honor,
et c̄. q̄ desiderabilia sunt naturam
et creata in desiderabilitate p̄deside-
ratiū in suo proprio desiderabili coe-
li et naturali, virtus que generalis
ē causat virtutē sp̄alem nat̄am sic igs

qui in sua virtute naturali causat vir-
tute speciale naturalit^r, sic ignis q^ualis
virtute sua causat virtute herbarum
et sic de virtute in animalib⁹, et per
consequens de virtute intellect⁹ voluntat⁹
et \mathcal{F} . Et hoc idem p^r accidens, sic homo
qui causat iusticiam, prudentiam,
et \mathcal{F} . In sua virtute naturali, veritas q^u generalis
e causat naturale virtute speciale sicut
veritas intellectus qui causat veritates
speciales in suo verificabili, et sic de
igne et etiam de alijs. Delectatio seu
gloria que generalis e causat multas de-
lectationes naturalit^r in suo p^ro delect-
tabili, generalit^r, sicut homo qui delectat^r
in sua delectatione coessentiali g^rando
in pluribus delectationibus adquisitis
et multiplicat⁹ deduct⁹ in suo generali
delectabili in quo recipiunt caritates
et similitudines quiet⁹ et delectationis
Dua q^u generalis e causat speciale differē-
tias naturales: sic intellect⁹ cui⁹ hois
qui h^{et} distinctione p^r suum p^rimum
intellectum intelligibile, et intellectu
p^r q^u causat distinctione entium in
sua p^rpria distinctione, et hoc e per
suam distinctione essentialē et ge-
neralem intelligendo distinguit int^r

46

album et nigrum verum & falsum
et visus int' album et nigrum et rube-
um et viride, figura triangulare et q^{uadr}
drangulare et circularē, et huj de ins-
tinctu et appetitu generali. Concordan-
tia que ē generalis causat concordantias
spāte naturate, sic concordantibus
qui in suo p^{ro}o concord. coessentiali
concordat plures rationes concordatas
veras in genere concordantie, sic ig-
nis qui in suo ignificabili concordat
elementa ad constituendum unā
formam elementata individuatam
Contrarietas que generalis ē causat
contrarietas quas hēnt elementa
in elementatis, sicut in pipere rosa,
et c^{etera}, p^{er} quam contrarietate fit cor-
ruptio, sic p^{er} concordantiam generāo
principum quod ē generale causat
principia spātia et naturalia, sicut
bonitas quo p^{ro}ncipium ē p^{ro}ncipium
generale, et homo p^{ro}ncipium generale
constituit q^{ui} sit principium suo filio
et sic de alijs. Medium quod generale
ē causat medium spāte sic ignifica-
re calefacere, et c^{etera}, quod tantum ē
naturalit^{er} p^{er} medium generale. s^{ed} per
medium consistens intra forma

generalis et magis, finis qui generalis est causa
finis naturalis specialis. scilicet finem hominis
qui creatur a fine generali. scilicet ad recolendum
intelligendum amandum et revolen-
dum, Et finis artium mechanarum
ad finem vite hominis et finis liberalium
artium ad finem morum hominum
Et finis morum hominum ad finem
quietis in patria. Maioritas que generalis
causat maioritates speciales naturales
sicut in colera maioritate ignis, et in
sanguine maioritate aeris et sic de
alijs que data sunt forma maioritate in-
tincta et appetitu naturalis generalis fore
et magis. Equalitas que generalis est causa
equalitates speciales et naturales, sicut
equalitas quam habet generaliter forma corpo-
ralis per formam et magis ex quibus equalitas
constituta est causa equalitates parti-
culares in formis individualibus susten-
tatis. Minoritas que generalis est causa
minoritates speciales naturales ut sit
vnum corpus minus in alio et vna
virtus minor, alia et sic de alijs. De
de applicatione principiorum magis
artium ad philosophiam, minus dicendum
est de applicatione regularum

2
regula de .b. que generalis est applicari

47
pōt ad faciendum naturales quies, sic
querere, utrum natura habeat magis
naturante, bile, et are, que sunt de sua
essentia, et sic quando queritur, utrum
genans si incipiat corporeare an nō
de qua produit genatum anq̄ genet
et sic de alijs. Regula de. c. que generalis
ē applicari pōt aditam specificā nāle
que in ipā implicata, et p̄mo de p̄ma
specie, sic cum queritur, Quid ē nā
et videndum ē q̄ natura ē ens p̄ qd
principia huius art̄ sunt naturalia
quoniam sic omnia colorata sunt colo
rata p̄ colore s̄o genere coloris, sic omnia
naturata sunt naturata s̄o gene nē
p̄ secundam speciem sic quando quē
Quid hēt natura in se sibi coessentiale
et naturale videndum ē q̄ hēt nāns
bile, et are, p̄ tertiam aut̄ specie quid
ē natura in alio, et videndum ē q̄
naturalis agente ē mobilis vel mota
p̄ quartam vero speciem quando quē
quid hēt natura in alio, et videndum
ē q̄ hēt in alio. s. in s̄o in quo ē motu
localē augmentabile et alterabile.
quid ē p̄ naturante naturati nāre
et sic de alijs Insup bonitate magni
tudine et. Regula de. d. que generalis //

ē applicabilis ē ad itam nāle q̄ spālis ē
sicut querere 2^m p̄mā spem ipius de
Natura de quō ē, et v̄ndendum ē q̄ est
de se ipā, cum sit impo, ipam ē de alio
ente quod nō sit de suo genere, Per itaq̄
speciem quando quitur natura ex q̄ est
et v̄ndendum ē q̄ ē ex suis principis,
p̄māis naturalibus et coessentialibus
p̄ naturante, bili, et are, Per etiā spes
quando quitur, Natura cuiq̄ ē et v̄nd
q̄ nā ē agentis nāis inquantū agit de
ipā et cum ipā naturalit̄, Regula de. e,
que genālis ē applicabilis ē ad itam spe
cificam naturalem ut si queratur p̄
p̄māam speciem Natura quare ē? et
v̄ndendum ē q̄ ē p̄p̄ h̄ q̄ suum form
compositum ē ex naturali forma et nā
Per secundam speciem quando quitur
natura quare ē? et v̄ndendum ē, ut
sint entia naturalia q̄ beant quietem
in ipā natura p̄ naturante, bile, et are,
regula de. ff. que genālis ē applicabilis
ē ad itam naturalem que spālis ē p̄ p̄mā
speciem, Quanta ē natura, et v̄nd
ē, q̄ natura ē tanta quanta ē sua con
tinuitas linealis, Per secundā x̄o spes
quando quit̄ de quantitate dista in nā
libus, et v̄ndendum ē, q̄ nā ha habent

48
quantitatem discretam per differentias
et proprietatem partium Individualem
Regula de g. que generalis est applicari potest
ad vitam de natura specialē sic quā querit
propria spem. Natura qualis est et quales
proprietates habet, et videndum est quā
est bona magna, et sic et habet proprietates
proprias sicut intellectus qui habet propriam intelligē-
tiam et intelligibile habet proprias passiones
sicut intellectus, qui est actus proprietatis
intellectus, et sic de igne cuius caliditas
est sua propria qualitas, et sicut in visibilibus
generalis est propria qualitas visus et sic
de alijs, per secundam spem sicut homo
virtuosus qui habet virtutes morales sibi
appropinquatas, et sicut intellectus qui in suo proprio
intelligibili appropinquat intelligibiles volun-
tatis, bonitatis, leonis &c. Et sic iouis
qui habet siccitatem appropinquatam, et logicus
habitu logicalem et sic de alijs, Regula
de h. que generalis est et diffusa potest appli-
cari ad vitam de natura specialem sicut
cum queritur. Natura quando fuit et
quando est in generatione et corruptione
In momento, hora, die, mense, annu-
no per motum celi, et videndum est
quā fuit quando creata fuit, et est in gen-
eratione tunc quando agens gignit, et
sic de corruptione et ceteris, et est in tem-
pore ratione motus celi et agens naturalis

Regula de 3. que generalis est applicabilis
est ad regulam naturalem que specialis fuit
quando queritur natura nata ubi est
et videndum est quod natura est in se in quo
est, et sicut per naturam est naturale, et est in
agentia sibi in quo est, sicut natura que
est in intellectu quando intelligit, et in igne
quando calefacit, et in agente natura
li quando naturaliter agit producendo
naturatum, et in se tanquam habitus naturalis
intrinsecus in se fuit habitus acquisitus
in potentia, Regula de modalitate que
generalis est applicabilis est ad etiam de mo
dalitate naturalem que specialis est: sicut
quando queritur Natura que consistit
in mixtione suarum partium, et que
influit naturatum suum simile per
naturam, et videndum est per dictam
etiam generale similitudinem quod natura consistit
in mixtione suarum partium per
mixtionem naturalem omnis partis
naturalis cum alia parte constituendo
substantiam naturatam que substantia mul
tiplicat aliam substantiam sibi similem
in genere, sicut homo hominem leo leonem
et cetera Regula de instrumentalitate
que generalis est applicabilis est ad regulam
naturalem de instrumentalitate que
specialis est, sicut quando queritur natura

49
cum quo ē seu cum quo agit, et videtur
ē q̄ natura ē cum suo proprio naturare
bili, et, ac, et agit cum agente in q̄ est
qui agens movet ad agendum ipsam
sic ignis q̄ movet naturam suam ad calefa
ciendum et visus naturam suam ad videndum
et intellectus suum intelligere ad intelligen
dum, et sic de alijs. Distinctum ē de appli
catione utrum huius actus generalis
ad res naturales, sequitur de applicatione
ad quos //

9 veritas, utrum deus moveat
hominem a se sentiendum q̄ ma
ginandum, et rationandum, et in
telligendum ē q̄ sic, et hoc vult ita de b.
g. h. et definitiones bonitatis: magni
tudinis voluntatis et virtutis quo
niam regula de b. hoc affirmat ut hō
libertatem habeat agendi bonum, et
magnum agat magnum et sic de
alijs, Regula de g. etiam consentit ut hō
p̄ se sentiat q̄ suam naturam videndo
audiendo, et p̄ se ymaginetur
entia ymaginabilia, et p̄ se recolat
et diligat, hoc autem facere nō posset
si aliud ens creatum moveret ip̄s
q̄ modum a proprio, et regula de h.

h^o consentit ut homo in bono tempore
possit agere libere: aut non agere,
sentiendo ymaginando et rationan-
do, ut adquirat h^um^um virtutem: et p^o
consequens meritum, Item definitio
bonitatis h^o consentit ut homo libere
agat de sua bonitate, et sua voluntas
quiescat in bonificando, et amando
et sic de definitione virtutis ut h^o,
virtutis habitum acquirat, Querit^r
utrum bona essentia plus partinet
cum inferioribus si deus ipam mone-
at ad p^o se monendum q^o si angelus
ipam moneat, et diuinus q^o sic, ut
vult definitio bonitatis medijs et finis
et ita de .b. ff. g. quoniam p^o affirmitas
bonitas quiesse essentie Eratio celo bo-
no q^o auget bonum in inferioribus
quam ratione negativa destruit et dif-
finitio medijs affirmat q^o si celi quinta
essentia, et elementa coniunguntur
p^o linea continua, et definitio finis
significat quiesse quiesse essentie et ee
elementali influente quinta essentia
sua structure proprie et essentia elemental
appetente illas influentias et recipi-
ente proprie, et h^o ita de .b. significat
et ita de .ff. p^o continua quantitate
et ita de .g. p^o proprium et apropiatum

50

et quia negativa hec omnia destruit est
nulla. Quæritur utrum natura posset
esse occiosa et dicimus quod non ut vult circu//
latio prime figure, et regula de .b. et secunda
species rte de .c. et motus celi p bna et 4³.
Speciem rte de .c. et diffinitio bonitatis
magnitudinis et principij, et qz affirmativa
omnia hec destruit negativa e tenenda
Quæritur utrum in plantis forma etatica
sit mobilis, et vegetativa motiva, et
in animalibus forma sensitiva sit mo//
tiva, et forma elementativa et vege//
tativa sit mobilis, et dicimus quod sic ut
vult diffinitio bonitatis principij et ma//
ioritatis et rta de .b. e. h. cum nobilior
ratio et vigorosior sit bonitas bono ut
agat bonum in substantia sensata: qz in
elementata tantum vel vegetata tm
et in vegetata qz in elementata, et sic
de principio, quod hec nobilior forma
et manam et finem in substantia sensata qz
in vegetata vel in elementata, et sic de
maioritate q maior, ymago e p bna
qz p rosam, et p rosam qz p lapdem, et h^o
consentit ita de .b. affirmando, et .e.
p forma et manam et de .h. per tempus
et quiditatem, et qz. Unde p qz affirmativa
e tenenda. In primis quibus.

datur: doctrina et ex^m applicandi istam
arrem ad philosophiam morale q̄ circa
mores hominum solatur, et primo,
de applicatione principiorum

d. inuis g^o q̄ cum bonitas sit rō
bono naturalit^r q̄ agit bonum
sequitur, q̄ bonitas moralis sit ratio
bono q̄ agit bonum morale, i. bonos
mores et nō malos cum magnitudo
sit ratio magno ut agit magnum
et bonitas det suam bonitate magni-
tudini in quantum facit ip̄am bonam
et magnitudo suam magnitudine
bonitati in quantum facit ip̄am mag-
nam. Sequitur, q̄ homo bonus et mag-
nus p̄ naturā agit bonum magnum
morale, et nō malum magnum, nec
p̄num. Cum duratio sit ratio bonitati
et magnitudini durandi boni mag-
ni et durabilis p̄ naturam debet agere
bonum magnum morale. Cum po-
testas sit id ratione cuius bonitas mag-
nitude duratio possunt existere et a-
gere, debet bonus magnus durabilis
et potens, cum intelligit sit naturaliter
generalis ad intelligendam plura de-
bet se habere homo p̄ ip̄m ad plures mores,

51
bonob: Cum voluntas hominib sit generalis
addiligendum plura bona, magna et
debet se hēre homo addiligendum plures
mores bonob; Cum virtus sit generalis
naturalit in sbo. p. in homine debz se hēre
homo ad multas virtutes morales, et nō
ad vitia; Cum veritas sit virtus in sbo
debet se hēre homo ad veros mores vob
et nō mendaces et falsob; Cum gloria
sen delectatio sit naturalis in subiecto
debet se homo hēre in delectando et gēstē
do ad mores, p quos ē quies, et nō ad vi
cia quibus quies nō reperit; Cum per
differentiam que naturalis ē se possit
homo hēre ad plura distincta, debet se
hēre homo ad plures mores distinctos
bonos et nō malos cum concordātia
naturalit sit int bonitate et magni
tudine et q in sbo, debz se hēre homo
ad concordandum nature cū virtute
ad fruendum vni p pō sūpō. s. vni
deo, cum virtutes et vitia sint cōtra
p pō dīnsob fines, debet homo concordare
virtute cum virtute cont vni vitium
et illo destrudo, contra aliud; Cum
principium sit naturalit in homine
et ipm pncipium sit bonum magnum
et q debet homo pncipare moraliter

bonos mores, Cum medium sit nat^l
in homine, debet homo moralit^r pone
virtutes in medio quod est similitudo
nat^l. Cum homo sit creatus ad finem
in quo gestat debet se habere ad illum
finem, Cum homo sit maior ratione
floantia, et minor ratione accident^r
debet se habere ad maiores mores, et non
ad minores, qui maiores sunt boni ra
cione finis, minora sunt vitia quia
carent bono fine, Cum homo habeat
equalitatem naturalē per memoriaz
intell^{ctum} et voluntatem debet coequare
bonos mores quantum pot, Cum rōe
minoritatis sit circa nichilum, et rōe
maioritatis sit circa eē: debet se habere
ad maiores mores qui cum eē gneri
unt, nō aut ad minores, qui cū ni
chilo conveniunt, Dictum ē de applica
tione quā dñdum ē de applicatōe
etiam

2
regula de. b. que generalis ē applica
tiō pot ad quē de moralib^{us} ut q
rere utrum fides sit nobilior virtus
q̄ spes, et humilitas q̄ castitas et res
pondendum ē p̄p̄am eandem etiam
aut per alias in regula de. c. p̄ primā

52

speciem quaerit quid est virtus? et quid est vitium
et videndum est quod virtus est habitus per quem
homo tendit ad beatitudinem paradisi
et vitium est habitus per quem tendit ad
geennam. Et per secundam speciem huius
queritur quid habet virtus coessentialiter se
ipsum et videndum est quod virtus potest esse habitus
in se habet virtutis habitum. Arce. Per
terciam speciem quando queritur quid est
virtus in homine et videndum est quod est
habitus quo homo potest predicare virtuose. per
quartam speciem quando queritur quis
habet virtus in alio et videndum est quod virtus
naturalis habet in se virtutem naturalem
in potentia. In regula de d. per primam
speciem de quo est virtus et respondendum
est quod virtus est de se ipsa ut sit primitiva
per secundam speciem queritur ex qua est
virtus et videndum est quod in se voluntas
est de amatiuabili et arce que induta
sunt ex virtutis habitibus et arce per
terciam speciem queritur cuius est virtus
moralis? et videndum est quod ex se sine
quod ipsa virtus est habitus. In regula de e.
per primam speciem queritur virtus que
est et videndum est propter hoc quia est habitus
in se per secundam queritur quare est virtus
et videndum est propter hoc ut homo agat
virtuose recolendo intelligendo et diligendo

deum suum proprium et se ipsum In ita
de. ff. p primam speciem queritur virtus
quanta est et videndum est quod virtus est
tanta quanta est eius contrinuitas, per
secundam speciem queritur virtus distincta
quanta est et videndum est quod sunt in numero
tot virtutes particulares quot sunt habitus
de genere virtutum et est tanta quanta est perfectio
de contr. virtute que generalis est. In ita de. g.
queritur p primam speciem queritur quod
virtus est propria: et videndum est quod iustitia
prudencia et c. sunt proprie virtutes sicut
cum ipas adquisitio p se ipsum et ex ipsis
se habitantur p secundam speciem querit
quales virtutes sunt apparet et videndum
est quod fides caritas et spes ex quibus dicitur
habitavit hominem iustum et catholicum
In ita de. h. que multas habet spes sufficit
omni ex. quod virtus quando est vel
quando fuit et quando exit et videndum
est quod virtus moralis fuit in potestate habitum
virtuosum naturale et est in tempore
potestatis habitum adquisitum etiam est
in futuro vel respectu futuri quando ob
est virtuosus. In regula de. 3. queritur virtus
ubi est et videndum est quod virtus est in potestate
virtuosus et est in potentia 2° quod virtus
est et in actu quando de potentia deducitur
ad actum p se ipsum In regula de. k.

sine de modalitate queritur totus quo e
 et videndum e qd virtus e mixtendo vni
 principum cum alio ingenere virtutis et mo
 qd bona virtus sit in alia, et omnes qd faciunt
 vnum hunc virtuosum peruenit boni p^oca
 do influat similitudines virtuosas, per
 itam de instrumentaliitate querit virtus
 cum q^o e, et videndum e qd virtus est sic
 cum boni, magnitudine et sic virtus
 e cum malitia contrarietate minoritate
 et sic de alijs principis opposit bonis dixit
 de applicatione principiorum et itam
 huius art^{is} ad partem moralem. Dicendum
 e de quibus:

9 queritur primo quare homo fide
 adquire no pot, et respondendum
 e qd p intellectum, qui no het naturam
 inveniendi veritate fidei credendo ppe
 s^{ed} intelligendo veritate d^eitate. unde seq³
 qd deus influit et appat hunc illum
 fidei quem intelligit p suam naturam he
 re no pot, cum p^o p^o hunc intelligit sit in
 intelligere suum p^o p^o d^eom, et hoc vult
 ita de b. e. g. et etiam diffinitiones boni
 p^o p^o voluntat^{is}. Queritur v^o enamer³
 fides cum aliquis attingat per ratione

id quod credebatur p̄ fidem, et dicimus q̄
nō simp̄t. β 2^m quid, nam in eo q̄ actin
gat p̄ rationē transit credere. In intelligē
remanet tamē fides p̄ h̄itum p̄ quem
se h̄et homo ad credendum p̄ fidem id
quod credebatur, etiam si nullam h̄eret
rationem p̄ quam illud acciperet, &
in hoc vult ita, de. b. f. g. et diffinitiones
bonitatis, sapientie, et voluntatis. Ita
quidem de. b. quoniam magis ē reco-
bile intelligibile et amabile, q̄ tō nō des-
truat p̄ partem: sic quantitas ḡnna
que ē generalis, que nō destruitur p̄
aliquam quantitatem distictam et etiam
q̄ hoc quod applicatum erat remaneat
h̄itans in p̄o, qui rediciblis ē ad actū ut
sup̄ significavit, et h̄o bonum ē esse
etiam ut remaneat coniunctio s̄netie
et fidei, p̄ quam homo quiescat p̄ cōde
et intelligere, et hoc idem significavit
esaias cum dix̄ n̄ cōdideris nō intelli-
getis. Queritur quare avaritia ē magis
peccatum, q̄ luxuria, et videndū
ē quia avaritia ē cōt̄ largitate q̄ ē in
deo, β luxuria ē cōt̄ castitate que
nō est in deo, Et h̄o vult ita, c. d. e. ff.
et de. g. et diffinitiones magnitudinis
intelligens vel sapientie et voluntatis ita,

de. c. cum in deo sit ppe largitas: et no
ppe nec appropriate castitas, que non het
comm n in homine, ita de. f. cu magis
distet a deo anarus, qz Luveriosus, e
sic de ita de. g. cum ppe sit anarq con
demn p anaritam et Luveriosq apro
pare p luveria et diffinitio magni
tudinis cum magis ambiat qtrarietas
que e in deum et anarum. qz inter
deum, et Luveriosum, et p qns nung
quiescit anarus qz Luveriosus. Quereit
ut hitus fides sit augmentabis aut
actus eig, et dicendum e qd actus angme
tatis e, no hitus ut vult ita de. c. e qz
deus e respectu hitus creator, et homo
p agere e agens ad plimum de fide
Regula de. e, e eo quia hitus fides est
p formam et rationem finis: ut ho,
agat de ipa forma ad plimum sine
ad plus sine ad nung. Regula de. g. h^o
requit cum hitus sit apropiatus, et ac
tus ppus, et diffinitio magnitudinis
dicit q hitus ambit plus qz actus, ut
homo possz ad plimum multiplicare
aut diminueret actum suum
hitum vero no cum sit sibi appropriatus
et sic de ptate, ut homo possit agere
p fidem et fides exstere. Et di^o h^o vult

ut homo quiescat p agere. s. p edere 2^m
magis et minus. Dicitur est qualiter
hec ars applicabilis e ad p^hiam / sequit^r
quate applicabilis e ad ins n^{at}ale / q^o som
e iustitia n^{at}alis: -

p primo applicabilis principia
huius artis ad ins n^{at}urale / h^omo
cum bonitas sit ratio bono ut agat bo^m
iustum e q^o iustus qui e bonus / agat bo^m
et tantum bonu / quantum bonitas
e sibi ratio ut agat bonum: alioqn in
iustitia perversus e / cum magnitudo
magnificet bonitatem / iustum est q^o
homo / agat bonu magnum / et si agat
magnum malum / aut parvu bonu
iniustus e / Cum duratio sit ratio p^qua
bonitas magnitudo et q^o durant iustu
e q^o homo agat bonum / mag^m durabile /
alioquin eet iniustus cu homo p^optate
possit agere bonu magnum durabile
et potens dignum e q^o agat bo^m magnu
durabile et potens / et si hoc non facit
iniustus e / Cum scientia iuris sit scilicet
vone sue bonitatis magnitudinis et q^o
iustum e q^o homo appetat et pratret
ipam cum bonitate magnitudine et q^o
quod si no facit iniustus est / Cum scia iuris

55

sic stibilis ratione sue bonitatis magnitudinis sicut instum est quod homo appetat et potestatem ipsam cum bonitate magnitudinis et quod si non facit iniustus est. Cum scientia iuris sit pro se desiderabilis pro bonitate magnitudinis et quod indignum est quod eam desiderat pro pecunia vel utilitate temporalis. Cum iustitia sit sicut iuris: instum est quod habeat cum aliis virtutibus scilicet prudentia fortitudine temperantia et ceteris et qui vult eam habere cum oppositis non est iniustus sed contradicit sibi iuris. Cum iustitia sit vera instum est quod iniusta ipsam tractet cum veritate qui vero eam tractat cum falsitate non est iniustus. Cum scientia iuris sit delectabilis ratione sue bonitatis magnitudinis et quod instum est ut homo quiescat in ipsa ratione sue bonitatis magnitudinis et quod non autem ratione pecunie que non est de suo genere.

2 Regula de b. Inigo autem quod generalis est applicabilis est ad vitam iuris naturalis que spiritualis est sic quando querit utrum iustitia sit habitus augmentabilis aut partes eius coessentialiter que significare sunt per vitam de c. v. per secundam eius speciem. Regula de c. que generalis est ap //

plicationis est ad rem in eis naturalis
que spalis est. Sicut per primam speciem
quando queritur quid est in se per se
quando queritur quid habet in se co
essentiale, per tertiam quando querit
quid est in alio, per quartam quando
queritur quid habet in alio, Etiam
regula de d. applicabilis, sic quando
queritur per primam speciem in se de quo est
per secundam speciem quando queritur
in se ex quo est materialiter, per tertiam per
speciem quando queritur in se cuius est
sicut in se positivum quod est de iure
naturali, eo quia est de genere actionis
et naturale de genere calitatis, Etiam ita
de e, sicut cum queritur per primam speciem
in se formaliter quare est per secundam
speciem quando queritur in se finaliter,
quare est, Similiter de sta. ff. per primam
quando queritur in se quantum est per
suam continuitatem per secundam
speciem quando queritur in se quantum est
per suam distantiam quantitatem, Similiter
ita de g. quando queritur per primam speciem
in se qualem habet qualitatem per secundam
speciem quando queritur in se qualem
habet qualitatem per secundam speciem quando
queritur in se qualem habet qualitatem appatam

Etiam ita de h. applicabilis e sic qndo
 queritur Jus quando fuit e usqz quo erit
 Et ita de 3. sicut quando queritur Jus
 ubi est et ubi quiescit et sic de aliis specibz
 harum duarum itaz de h. p. et de i.
 que diffuse sunt, et ita prima de k.
 applicabilis e. p. de modalitate sic qndo
 queritur Jus quo e, aut p secundam spe
 tiem queritur, Jus quo e in alio, p ter
 tiam cum queritur omnia inra quo
 sunt in uno bitu, et itaqz in omnibus
 inribz, per quartam queritur quo ius
 ex mittit aut influat suas similitudines
 Jus sup 2^a ita de k. que e de instrumentalitate
 applicatois e, sicut quando queritur per
 primam speciem cum quo e, aut p secunda
 speciem cum queritur, unum ino
 cum quo e in alio, p tertiam cum querit
 omnia inra cum quo sunt in uno bitu
 et habitus in ipis, p quartam speciem
 cum queritur, Jus cum quo ex mittit
 aut influat suas similitudines, Dtm
 ede applicatione itarum huius scientie
 vel aris ad ius sequitur de quibz iuris:)

q queritur primo unum homo
 instg het ius in deo, et unum
 e p distinctione q het ino p appatiorz

nō p̄ proprium, p̄ appropriationem quidem
sicut p̄ virtutes adquisitiones p̄ se ipsum
sicut p̄ iustitiam et c. et etiam p̄ infusa
sicut sicut ē charitas, et etiam iniquitas
iustus libere se disponit ut ex ipso sit h̄
tuatus / p̄ proprium nō h̄et homo iustus
Indeo / cum deus sit infinitus, et homo
finitus, et int̄ infinitum et finitum
nulla ē proportio. hoc aut̄ quod diximus
voluit regula de .b. d. g. et p̄ consequens
diffinitiones bonitatis et iustitiae et finis
R̄da de .b. In quantum hoc quod diximus
ē reprobabile, intelligit̄ et amabile, r̄da
de .d. cum deus sit ex se ipso, et cū oīa
creata sint eius vult reprobare spes eiusdem
r̄te, regula de .g. vult etiam secundū
q̄ sup̄ figuratum ē, et etiam diffinitio
bonitatis cum bonitas creata sit ratio
hominis q̄ libere se moneat ad agendum
bonum p̄ se deum, et diffinitio dura
tionis, quia vult q̄ homo perseveret
libere magnificando bonum, r̄one
cuius homo acquirit meritum p̄ quod
quiescat In deo, contra quod meritum
deus ē nō p̄, cum sit iustus, p̄ quam
iustitia homo h̄et in deo r̄one finis
Q̄ veritatis vult̄ in canonibus sit
magis necessarium, q̄ in civile, et

videndum est quod si quis cum in bono canonico
 tendat ad bene vivendum in preceptis
 et in bono civile ad bene vivendum in
 hac vita, vita autem patrie eterna est, ista
 vero vita est in tempore huius principii
 et finis, est ergo affirmativa tenenda
 ut vultur de bono et definitiones,
 magnitudinis, maioriatur, et mi-
 noratur. Queritur quid est forma
 et materia in eis et videndum est per istas
 de generis forma in eis est propria qualitas
 ut videtur et nutritur ex appata, sicut
 humidum radicale quod videtur ex
 nutritivo, et etiam sicut essentia
 intelligitur nutritiva est forma. Intelligitur
 est materia. sicut forma activa materia
 vero passiva in qua proprie agit nutritiva
 nutriendo sicut proprium intelligitur
 ex materialibus intelligibilitatibus
 adquisitis, et hoc vultur de bono et defini-
 tionibus per istas et veritas. Queritur
 quare ista scientia applicabilis est ad
 in bono naturale, et non ad in bono positivum
 et videndum est quod in ista quod considerat
 in bono positivum, non considerat naturas
 ipsam 2am naturam principiorum
 et itam in bono aius, sicut secundum

opinionones et occasiones. Sic de talista
qui non considerat naturam, quia boni-
tas est ratio bono, ut producat bonum
nec magnum bonum ratione magnitudinis
sed voluntarie ille vero qui sequitur
ius naturale considerat quare boni-
tas est ratio bono ut producat bonum
per naturam bonitatis et magnum bonum
per naturam magnitudinis et sic de
alijs principijs et etiam istis, Ius autem positum
non considerat distinctionem qualitatis
proprie et appare, sed ius naturale illa
distinctionem considerat et hoc vult
ita de bono et diffinitio virtutis. Deinde
est de applicatione eiusdem ad medicinam
cum sit sanitas.

primo intendimus applicare
principia huius artis ad medicinam
dicendo sic illa bonitas est infinita que
est ratio bono que agit bonum, et ipse bonus
non agit bonum, ratione bonitatis: sed agit
malum ratione malitie. Similiter sani-
tas est ratio infirmo ut sit sanus: sed oc-
casio impedit. Et propter hoc medicus debet
investigare quid est illud quod impedit

et cum quibus principis impedit, et cum
quibus principis ammonere possit impedi
mentum, et iuvare sanitatem, et talis in
investigatio, significata est et implicata in
definitionibus principiorum huiusmodi
2° q^o significatum est super in c^o de investi
gatione, sic autem deditur ex^m de bonitate,
sic dari potest et intelligi de alijs principis
huiusmodi, secundum itas sit applicatio
dicendo si per primam itam debet indige
affirmare vel negare, vel respectu ma
ioris recolibilitatis, intelligibilitatis et a
mabilitatis et 3° per itam de c. per primam spes
debet affirmare per secundam debet con
siderare quid habet sanitas in se coessentialis
et sit de infirmitate, per tertia^m speciem
debet considerare qualis qualitas est in pa
cientia aeterna, et qualis poena, per quarta^m
autem speciem debet considerare qualis qualitas
dominium habet in patiente, et de alijs
itis que generales sunt, et applicabiles ad itas
medicines. Item debet medicus applicare
principia et itas huiusmodi ad medicina
per dietam et exercitium, per vomitum et cuf
terium per flebotomiam per balneum per
etatem, per sanas et temperatas comesti
ones quales conveniunt infirmo: et ultimo

p decoctionem et electuarium, p em-
plastrum et punctionem. Item de h^{is} me-
dicis 2da itas art^{is} investigare ppulsus
p urinam, p colorem faciei, per linguas
p appetitum, interim per dormitionem
p dolorem, et sic de alijs, et ista investiga-
tio p utrum, p quid, p de quo, et etiam
~~ut~~ fieri debet. hec autem doctrina
multum e generalis, s^{ed} medicus eam spe-
cificare pot^{est} discernendo p singula
principia, et p omnes itas huius art^{is}
et p capitulum de natura sup^{er} potam

q^{uod} veritas primo utrum medicus
pcurat sanitatem p nam aut ex
natura, et videndum e distinguendo
s^{ed} q^{uod} procurat sanitatem occasione
et causative ubi gratia, sicut homo,
qui proicit lignum in ignem q^{uod} procurat
combustionem ligni occasione In
quantum proicit lignum in ignem
et causative in quantum ipse e causa
combustionis ligni, Et h^{oc} vult regula
de. b. et de. g. et etiam definitio bonitatis
e ca bono naturalit^{er} q^{uod} agat bonum
Et magnitudo occasione procurat
ut bonis agat bonum magnit^{er}, et sic

de diffinitione voluntatis q̄ magis q̄estit
 in sua p̄p̄a qualitate q̄ in a p̄p̄ata cuius
 p̄p̄a qualitas quiescit in cā, et app̄ata
 cum occasione. Quidam homo com̄dit
 carnes castratas cum alio. Q̄erit̄
 utrum qualitates duarum rerum dīver-
 sarum agant incondivissim̄ vel con-
 iunctim. Et videndum ē p̄tam de .f.
 et p̄ tres sp̄es mediū que sunt in ar̄to de .f.
 ff. 2. figure. s. q̄ ille due qualitates con-
 iungunt̄ in quantitate continua h̄ois
 in qua sunt continue p̄ t̄m̄ mediū
 extremitatum: s̄ quia nō sunt equat̄
 2. mediū mensurationis eo q̄ quali-
 as alij ē in altiori gradu caliditatis q̄ carnes
 castine, q̄ sunt in minori ratione: h̄
 inequalitatis sunt de gēne quantitatis
 discretarum. Et sicut diximus p̄ agut
 specificā et divissim̄ et h̄is consentit ita
 de .b. et diffinitio veritatis. Medium ē
 de coctione congungit duas simplices
 medicinas: quarum una ē in q̄to ḡdu
 caliditatis, alia in quarto gradu siccitatis.
 Q̄eritur quis gradus excedit alium
 in com̄posito et respondendum ē per
 tam de .g. q̄ siccitas: cum īḡ sit siccitas
 p̄ acc̄ns et terra p̄p̄e, et sic ē ibi ḡrata

siccitas. s. ppa et appata: s non caliditas
et iō siccitas in composto vincit caliditas
et h° vult ita de b. et diffinitio finis. Dicitur
ē de applicatione huius artus ad alias sci
entias: nunc dicendum ē de significando
sive de modo significandi: ~

7^a Pars

Item tractatum faciamus de
modo significandi et hēt tres p
tes p^{ma} pars ē quando unū principū
significat p se et cum alio. Secunda p^o
ē quando una ita significat p se et per
aliam. Tertia pars ē principium sig
nificat p se et p itam et ita p se et per
principium. Et h^o significatum ē in 3
figura et in quarta. De prima parte
tale dāmus exemplum. Si bonitas que
ē magna / durabilis / potens / et cetera
cum sua essentia / et cum qualitatibus
sibi p^ois ē ratio suo suo bono inq^o significat²
p^o p^om sōm producat bonum / magnum
durabile / et potens productum. Si illa
bonitas ē magna sine p^oo benificatio
bili et. Are / et etiā significatum ē p^oilla
bonitas que nō hēt p^orium bonificatio
bile et / are ē parva / et s^o dēdimm^o
p^o bonitate ita pōt exemplificari de a //

60
his principiis, Exemplum 2^e pars, Ita
de. b. significat illam affirmativam esse
veram et sic de negativa per quam ipsa
plus habet de reprobitate, Intelligibilitate
et amabilitate, ita de. b. plus significat,
de veritate cum magnitudine ite se. c.
d. et g. q³ cum puritate, Exemplum in
partis, ita de. b. plus significat de veritate
cum maiori reprobitate et amabilitate
diffinitionum principiorum q³ cum minori
Diffinitio bonitatis et sic de alijs. Per 2⁹³
ite de. c. et per tam de. g. significat q³ ipsa
est ratio bono cum suo oppo bonificativo
bili et are, q³ producat esse bonificativum
Et sic potest exemplificari de alijs, B qm
artista per se praticando et exercendo se potest
exempla reperire et descendere ad par-
ticularia, causa brevitatis plura non
posuimus exempla sup premissis

De modo probandi triplici per causam
p. perfectam et per equiperantiam
8^a Pars.

i
Ite tractatus in tres partes dividit³
ut patebit in pressu, prima in tres
partes dividitur: In prima dividitur totus
de probatione per causam In 2^a de demon-
stratione seu probatione perfectam In tria

de demonstratione p̄ equiperantiam
probatio seu demonstratio p̄ quid
seu p̄ causam est sicut cum dicitur bo
nitas ē ratio bono ut p̄ducatur bonum
et bonitas cum magnitudine ē ratio
bono ut p̄ducatur magnum bonum, vel
bonum magnum. Et eodē mō de bonitate
cum sua magnitudine duratione et h̄is
de alijs. Demonstratio seu probatio
p̄ quia sine p̄fectum ē sicut cum dicitur
quia bonitas p̄ducit bonum, p̄ q̄ bonitas
ē ei ratio q̄ p̄ducatur bonum, et quia
bonitas p̄ducit magnum, et durable bonum
ē bonitas cum sua magnitudine et du
ratione ei ratio q̄ p̄ducatur magnum
et durable bonum et h̄is de alijs. De os
tratio seu probatio p̄ equiperantiam cum
aliquis p̄tinet p̄ plura equalia generalia
plura equalia specialia. Sicut cum dicitur
q̄ deus cum sua equali resolute in
telligitute et amabilitate causat in ho
minibus et angelis equalitatem mēorie
intellus et voluntatis ut ab ip̄s sit eq̄le
recolitus intelligitus et amatus. Item in
divina p̄tas equalit̄ se infundat et co
municet divine bonitati magnitudi
dini et eternitati et h̄is ē eis ratio q̄ hec no
equale posse et equalis actus possent et
eḡ. Et hoc vult circulatio p̄ime figure.

et 2° spes ite de. c. et per consequens ita de. b.
 h^o consentit affirmando, probatu e. q^o
 q^o potentie aie sunt equales p^o equalitatez
 recolubitat^{is} intelligibitat^{is} et amabilitat^{is}
 dey. On sequitur q^o equalitas naturalis
 potentiar^{um} causat naturalē equalitatez
 actuum earum. Et ex h^o sequit^{ur} sm 13.
 Nam q^o semp tenenda e illa pars seu af
 firmativa seu negativa, In qua anima
 magis invenit extensib^{is} actus suar^{um}
 potentiarum, et maiore equalitatez
 iporum actum que semp sequit^{ur} equalit^{er}
 h^{ic} h^o eis uti nesciant quandoq^{ue}. Et tunc
 equalit^{er} se no videtur consequi: s^{ed} h^o e per
 accidens, sicut accidit in matre q^{ue} filium
 suu qui turpis e iudicat pulciorē filio
 alteri^{us} mulieris q^{ui} 2° veritate pulchi^{or}
 e, Et h^o e ca^{usa} ratione maioris dilectionis
 quam mat^{er} het ad suum, q^{uam} ad filium
 alteri^{us}: quonia ex eo q^{uod} frequentig recolit
 suu filium ee pulciorē, no tamen
 intelligit eum ee pulciorē: q^{uod} si filig eet
 eet pulchior et no pulchior q^{uod} e graditio
 Sequitur de secunda parte hui^{us} t^{er}tiat^{is}
 que subdividitur in quatuor partes. s^{cilicet}
 in praticando p^{er} sillogisimum p^{er} entime
 ma. p^{er} inductionē, et p^{er} exemplum p^{er}
 sillogisimum sicut Nulla bonitas e mag^{is}

regru

Primo pro et coessentiali bonificatio, bilitate,
et arte. Divina bonitas est magna ergo
divina bonitas habet pro et coessentiali
bonificatio, bilitate, et Arte, et per eternum
genitum pro qualiter artista potest arguere per
principia huius artis, et etiam per istas
per principia sic quando predicat de boni-
tate, magnitudine et etiam per istam
de. g. sic quando predicat de proprietate
et per istam de. c. quando predicat de secunda
specie ipsius ite concludendo quod divina
bonitas habet pro et coessentiali bonifi-
catio, bilitate, et arte, et. Per eternum
sic si omnes dignitates divine habent actum
Divina eternitas habet actum, et in istis
logismo implicite sunt divina bonitas
magnitudo et. et implicata est secunda
specie ite de. c. et quarta spes recte eiusdem
quia concludit, habent actum. Et sic of-
fensum est quomodo artista sicut appli-
care ad eternum principia et istas huius
artis, per inductionem hoc modo sicut
quando dicit. In divina essentia bonitas
habet pro actum, in istis similitudine habet pro
actum, et sic de alijs. g. omnes dignita-
tes in divina essentia habent pro ob actum
Et istomodo potest artista applicare ad
Inductionem principia et istas huius artis

62
ut p se p3. Per exemplum hoc modo ar-
tista anqz faciat demonstratione debet
considerare pncipa huius aris et reatas
et supponere qd cum ipis possit fate de-
monstrationem quam facere confidat
sic deus anqz parcat patori, expestat qd
patoz disponat se ipm cum hba voluntate
ad recipiendum misericordiam et gra-
ciam. Et etiam gallus anqz canet p-
cuciet se cum apis suis et c. Vñ p h^o p3
qualit^o artista deoz applicare ad exēplū
sen ad modum probandi praticandi
p exempla pncipa et itas huius aris
Sequit^o de 3 parte huius tractatus q con-
sistit in h^o q p hanc itam pot artista
invenire plura media ad conclusiones
et solutiones quarumlibet quum @
illa plura media reducere ad modum
et figuram sic in h^o tractatu fecimus
et in alijs pmissis. Dicitur ē de modo
pbandi praticandi dicendum ē nūq
de mō mistendi: ~

De modo mistendi pncipa eius
pncipis, et itas cum rts 7^a pars

3 Sic tractatus dividitur in tres
partes, prima pars ē de mixtione

principii cum principio. Secunda demix-
tione ite cum ita, 3 de mixtione principiorum
cum itis vel enormibus et de his tribus modis
vnum volumus dare ex^m mistendo omnia
principia, et omnes itas cum vno p^{ri}
et h^o sufficit, qm^o similimodo fieri pore-
rit in alijs sic factum est de vno videbitur
p^{er} h^o exemplum. bonitas que generalis est
magna, durans, potens s^{ic} intelligit^{ur}
amabilis, virtuosus, vera gloriosa, dis-
tinguit^{ur}, concordabilis, contrariabilis
s^{ic} modo, p^{ri}ncipabilis mediabilis finibilis
p^{er}fectibilis, maiorificabilis, equabilis et mi-
norificabilis, et sic ponimus vel possumus
om^{nia} principia in bonitate ita similiter
fieri pot^{est} de definitionibus eorundem
que mixtiones sunt cum definitione
bonitatis, ut vnum bonitas sit magna du-
rabilis et s^{ic}. Quid est bonitas, de q^o est boni-
tas. bonitas quare est, bonitas quanta est
bonitas qualis est, bonitas quando finit^{ur}
bonitas ubi est, bonitas quomodo est, boni-
tas cum q^o est. Et sic applicamus vel
miseremus itas cum bonitate: sic vni^{us}
cum simplicite spes itarum, et p^{er} q^os
principia cum principio et itas cum
ita et enormibus. Ista mixtio q^{ue} generalis

66

ē: ē ita generalis huius artis per quam artista
pōt hēre notitiam ad contrahendum
seu descendendum ad mixtionē spāte
quonia qui tangit istam mixtionem
genēale tangit eam cum aliquo speciali
et qui tangit omnium principium aut
omnem illam totam ipsorum mixtionem
tangit genēale grā generalis mixtionis
eorum: p quod spāte tactum et genēale
tangibile pōt artista descendere ad spe
ciale p diatē vel questionem. Et in isto
passu oritur et declaratur tō doctri
na huius artis. Istius aut mixtionis
exemplum accipi pōt ex istis alphabe
ti: qn sic hē alphabēti combinantur
et consistuntur ad invicem. s. voca
lis cum vocali, vel vocalis cum conso
nantibus, et consonantes cum vocalibus.
Ita ex hac mixtione resultant sillabe
et ex sillabis compos dictiones: et ex
dictionibus orationes, p quas omnis mens
affectus et conceptus in omni gente et lin
gua significantur et cognoscuntur.
Sic ex combinatione et mixtione prin
cipiorum et itarum generalium huius artis
consurget medium ad formandum
ratione seu conclusionem ad oppositū
affirmando vel negando. 2° ipse artis

doctrinam. Dicitur enim de modo mis-
cendi: dicendum est de modo multiplican-
di.

De modo multiplicandi 10^a pars.

3. Iste tractatus in tres partes divi-
ditur: prima pars est de multipli-
catione 3^e figure respiciendo bonitatem
cum magnitudine quoniam omnium
significatum habet, bonitas considerata
simpliciter quod est generale respectu sui generis
aliud significatum habet cum magni-
tudine cum duratione, et sic de aliis ca-
meris usque ad cameram de. k. Unde ex hoc,
sequitur multitudo rationum arithmeti-
corum eandem conclusionem. Unam
vero per considerationem bonitatis cum
magnitudine, Aliam cum duratione
et sic usque ad cameram de. bk, et sic se-
quuntur octo rationes 1as numerorum camera-
rum per bonitatem, et sic fit multiplicatio,
ratione bonitatis. Sic fieri potest ratione
magnitudinis et aliorum principiorum
Secunda pars est de multiplicatione
que fit per quartam figuram sicut per camera-
rum de. b. c. d. que causat alias octo camera-
rum ut in ipsa quarta figura apparet, et sic
similiter de camera, c. d. e. et de aliis
cameris eisdem figure, quia que libet

camera 8. alias cameras semper causas
vel assumit. Et quolibet camera e' omnines
partis fo qua inuestigare debz medium
rationis vel quis ad particularē inuentū
2^m naturam et ppetatē terminoz ipz ca-
mere: et sic multiplicari possunt tones
2^m multitudinē camerarum. Tertia
pars e' de multiplicatione rationum
p tabulam que derivata et ordinata
e' quarta figura voluendo. s. circulo 6
ipz figure, sic in textu dictum e'. Nam
p revolutionē circulorum et mixtionē
terminorum eidē figure constituent
84. camē 2^m quas sunt in tabla 84.
columnne, et quēz columna continet
in se 20. rationes q' sunt in summa. 1680.
Et h' ratio mixtionis que omēs di-
ctes sunt ad unam conclusionē et in h'
passu apparet et rehet qualz ista ars
e' generalis et viam pbet vtem et artifici-
alem ad inveniendum in qualibet
materia et quozito pposito copiosa mul-
titudine tonum. Dictum e' de modo
applicandi, dicendum e' nunc de mo-
contrahendi: ~

De modo contrahendi. 11. pars
Istud capitulum in tres partes dividit³

Prima p^o e de contractione principior^u
Secunda de contractione etiam ad in-
vicem, Tertia de contractione regular^u
ad principia, prima p^o in sex p^osses^u
diuiditur. Prima de principio generali co-
tracto ad aliud principium generale: sic
quando d^e bonitas magna, q^um bonitas
q^u o^mni^o erat generalis contracta e ad mag-
nitudine^m gen^orale, ratione cui^us gratioris
noⁿ e o^mni^o generalis, Et et sic de natura
que generalis e contracta ad bonitate^m et
ut sic naturalis et heat^u n^oale bonu^m boni-
ficativu^m, bile, et are, ad que n^oa g^otracta
e Secunda p^o e quando fit contractio
generalis principij ad plura p^ori generalia
sic quando d^e bonitas magna, dura
totis, potens, et sic que magis e contracta
quando contractitur ad plura p^ori
q^u quando contractitur ad unu^m tantu^m
Tertia p^o e quando contractitur forma
abstracta ad suu^m p^ori form, sic q^um
contractitur bonitas ad bonum, Quar-
ta quando contractitur forma abstracta
ad sua p^ori iudiciaria intima: sicut
bonitas ad suu^m bonificativu^m, bile, are,
Quinta quando contractitur habitus
intrinsic^u n^oalis ad habitum extrinsec^u
n^oale: sic intelligititas que est coessentialis

Intelligitur que contrahitur ad intelligibilitate
te, leonis, lapidis et c. Et sic est quando
contrahitur ppetas generalis ad quali-
tates appatas et spales, Sexta qñ gtrabit²
qualitas generalis ad spale sic qualitas ig-
nis ad qualitate piperis vel Cinnamomi,
Secunda pars que e de contracione etaz
Primaria contrahitur ad secundas
spem 1^e ite sicut cum dz totu in aliq^o
stantia sit stantificativu pile. et Arc,
Regla de. c. contrahitur ad itam de. d.
sicut quando queritur quid e id quod
e ex aia et corpore et diffinitio ex q^o e
Regula de. d. contrahitur ad itam de. e.
sicut quando queritur ex quo e aut
de quo e finis, Regula de. e. contrahitur
ad itam de. ff. sicut quando dz quare
e quantitas. Regla de. ff. contrahitur
ad itam de. g. sicut quando dz qntitas
qualis e. Regula de. g. contrahitur ad
itam de. h. cum dz quale tempore e gnale
et quale speciale e. Regla de. h. gtrabit²
ad itam de. i. cum dz in quo soo e tpg³
genale et in quo spale. ita de. 3. gtrabit³
ad itam de. k. et primo ad primam
que e de modalitate, sicut cum dicit³
ubi het intelligens modum intelligedi
et ignis calefaciendi Prima ita de. k.

que ē de modalitate contrahitur ad 2as
que ē de instrumentalitate. Sic cum dicitur
quo agit agens nāle cum partibus suis
Et hinc sunt in hac parte novem species
contradictionis per quas artista cognoscere
potest quo prima ita ad aliam contrahitur
potest etiam gratia mixtionis 3^e et 4^e figure
per libito multiplicare contradictiones. ite
cum principiis contrahuntur sic cum
dicitur. Utrum aliqua bonitas sit infinita
Quid ē bonitas infinita. De qua ē bonitas
infinita. Quare ē bonitas infinita. Quā
ta ē bonitas infinita. Qualis ē bonitas
infinita. Quando fuit bonitas infi
nita. Ubi ē bonitas infinita. Quomodo
ē bonitas infinita. Cum quo ē bonitas
infinita. Et hinc sunt contraste recte
ad bonitatem sic contrahi possunt ad alia
principia. Et per hoc potest cognoscere artista
quante ite que generales sunt ad principia
contrahuntur. Dicitur ē de modo con
trahendi: nunc vero sequitur de mo
do disputandi: —

De modo disputandi 12 pars

ita pars in decem partes dividitur
prima pars ē per artista disputet per
quatuor modos. scilicet per syllogismum per

66

Inductionem per entimema per exemplum
applicando definitiones principiorum
et spes itarum ad istos quatuor modos
probando vel improbando. Secunda pars est } 2.
ut artista 2^m materia vel formam de qua occu-
rit disputandum eligat capitulum ex
capitulis sup^{er} scriptis, et ad illud recur-
rat et se informet 2^m illud ut si de the-
ologia sit disputandum recurrat ad
capitulum in quo haec ars applicat ad theo-
logiam. Si de medicina ad capitulum
de medicina, et sic de alijs. Tertia pars } 3.
est ut artista omni principium adjuvet
operibus alijs, et etiam peritas resistendo
ne principia vel ite destruantur: et
omni per aliud defendendo et fortifi-
cando sicut sup^{er} data est doctrina. 4^m pars } 4.
est quod artista consideret formam de qua est dis-
putandum, et ad illud applicet capi-
tulum ordinationis investigationis
inventionis applicationis et significatio-
nis probationis participationis et mixtionis
multiplicationis et contractionis sup^{er}
scripta, etiam totam hanc huius artis
doctrinam probando et improbando particula-
rim quod suo congruit proposito et artificio totum
Quinta est quod artista si aliqua auctori } 5.

La Autoritas est
de gordin ra
tionij

- contra ipm allegetur vel inducatur
ppam auctoritatem exponat et eam
declaret p rionem 2^m quam h^o ars est
distinctiva. Quoniam si auctoritas
debeat esse h^o oportet q^d concordet r^oi
et eam ordiat esse h^oam si p^t p^t aliam
viam q^d sit illa quam tenet adu^sarij
et eam ad sum^m attrahat proposita
vel saltem sic exponat q^d noⁿ sit contra
eam. Sexta pars est q^d si adu^sarij artis
te sup^{er}ius est nec vult adq^ueste^m rationi
transferat se artista de vno p^{ri}ncipio
ad aliud et de vna sp^e r^orum ad alias
deducendo adu^sarium: et trahendo
de vno ad aliud / et subiro multiplicado
rationem: ut in c^o de multiplicatioe
dictum est: Itaq^{ue} finalit^{er} si p^ot. c^ocludat
eidem. Et si adu^sarij omnino inper
u^sitate obstinatus est: fine^m imponat
disputationi: quoniam inutilis est
et est indignus ad attingendum veri
tate. Septima est q^d artista non disputet
cum illo qui omnino indis est nec h^ot
intellam fundatum: quonia^m d^{ic}it
indi intellu^m scientiam istam que al
ta est et fortis non attingit: s^{ed} vili p^odit
eam et defectum qui est ex parte ip^si in
ill^o attribuit scientie iudicans iuste

eam esse nullam. O ctava est q̄ artista cū
disputare vult consideret q̄ ad hoc
sit bona et competens disputatio lo
ci et t̄p̄is sanitate tranquillitate et aliorū
graduum istis similibus. Et q̄ hoc sit
cum alacritate, et modestia absq̄
turbatione et strepitu: quonia cum
turbatione et alijs contrarijs p̄missibz
alta seu profunda et subtilia huius scientie
bono modo intelligi aut etiam p̄ferri
nō possent. Nonna est q̄ artista disputa
do deducat exempla p̄p̄a et bona que
p̄t ad p̄portum. Sic qm̄ vult p̄bare
q̄ aqua infrigidet ignē det istud ex
p̄m̄. Sic aqua calefacit ignis aerē, et aer
calefaciendo aquam influens ī ip̄a
suam humiditatē calefaciendā: sicut
aqua infrigescendo terram, et tra
desiccando ignē influens in ip̄o sua
siccitatē frigefaciendam frigefacit ig
nem, p̄ tale medium etiam si artif
ta vult p̄bare q̄ indivina esse p̄p̄o.
bonitas. magnitudo. et veritas beatus
p̄p̄os actus ducat istud exemplum
Sic deus h̄t p̄p̄um actum p̄sum in
tellectum intelligendo, et p̄ suā volū
tatem diligendo: sic p̄ suā bonita
tem bonificando, et p̄ suā magnitudinē

infiendo, et p[ro] sua eternitate etriado

Decima pars e[st] q[uod] artista disputans
cū scolariis suis faciat eis obiectiones
et rēas solvere nesciant, ondat eis
loca in quib[us] solutiones significare
sunt ut p[er] in modo p[ro]uestigandi
inveniendi docendi, aplicandi et
mistendi et 7. Vbi gratia circa mar
2^e. rē de .c. p[ro]t ar^{ta}. obire q[uod] r[ati]o imp[er]is
e[st], quonia[m] p[ro] ea sequitur q[uod] intellectus
e[st] practicus intrinsece abiq[ue] intelligibi
litate adq[ui]sita ab extra, quod est
imp[er]is, et ff[ri]z, si tamē hoc scolares
solvere nesciant deducat r[ati]o ad
de .g. in qua significatum e[st] q[uod] motu
bet p[ro]p[ri]um intellectum, bile, et are
et ista tria deducit ad artem seu p[ro]p[ri]i
tiam cum intelligibilitate appata
sic e[st] intelligibilitas rose leonis et r[ati]o
quam acquirit in sua p[ro]p[ri]a intelli
gibilitate, Et ad h[oc] consentit ita de ins
trumentalitate, et etiam illa de mo
dalitate, Et insup[er] istud exemplum
h[oc] declarat, sic essentia hominis que

68
p suam ppam vitam vivit, & nō pot
tere vivere sine hoc quod ab ex recipit
comedendo et bibendo. et etiā cū quib
vivit. Dicitur ē de disputando, dicitur
dum ē de ultima parte. s. de declarando

De modo declarandi textū totius
artificij nū doctoris illustri

13 pars.

i. Ita pars ē de declaratione textū
Declaratio autē textū implicat
ē in pnti lectura, & gratia exempli,
iterum transverrem textum et si,
aliquid difficultas invenerim illaz,
deklarabimus et exponemus qd
is principia huius artē, quorum nonē
sunt in pma figura et nonē in secūda
et sunt in qualibet nonem ut possit
misteri et combinari ad invicem ad fa
ciendum cammas. Accepimus autē | quare accepim
| ista principia
taha principia eo quia sunt magis
generalia nobiliora utiliora et cōmo
diora ad artē istam, plura autem
nō accepimus, quoniam ista sufficiunt
et omnia alia peregrina redhibilia
sunt ad ista, vniūq etiam nō accepim

eo quia tres trianguli ad ming neres
pari exant in hac arte, ex quibus con-
stituitur 2^a figura, reducibilia quod
sunt ad ista novem principia alia,
peregrina, quoniam sic possumus
in principia metrum et voluntate
sic implente intelligitur de memoria
que reducibilis est ad principium ex-
plintum. s. ad durationem in qua. s.
memoria durant hinc conservando spes
adquisitas, et h^o idem de perfectione
que reducibilis est ad finem, et de iustitia
que reducibilis est ad equalitatem, et de
fide que reducibilis est ad virtutem sicut
In c^o de figuris dicitur quod per quantitatem
et tempus significantur principia
accidentaliter, s. sicut sunt nove predicam^{ta}
unde sciendum est quod de quantitate quod est
principium accidentale locuti sumus,
sufficiens infra in c^o de vitiis in regula
de ff. De qualitate in ita de. g. De tempore,
in ita de. h. De. i. in regula de loco,
De relatione autem in triangulis 2^e
figure, De actione et passione in mixtione

principiorum, quia bonitas inquitur.
dat et influit similitudine suam
reus principis est agens et quodlibet principii
illam similitudinem recipiens est panes
Similitudo significatum est de hoc in repta
de .g. Situs autem seu affirmatio significata
est in mixtione principiorum, Magni^{do}
et etiam duratio et in principia assi-
tuata sunt in bonitate inquantum
ipsa bonitas que generalis est, eis applicat³
et ea in se affirmat sicut patet in dicto .c.
de mixtione, et in speciebus que et signi-
ficatae sunt in re, et iste situs est in se
Extrinsicus autem patet in homine stante
vel sedente vel iacente et sic dormiens
in civitate, et iste situs extrinsecus sig-
ficat se habere ad locum, sic tempus ad motum
habitans autem est sicut in essentia intellectus
in quo intelligititas propria et generalis
est. Habitans in quo intellectus habitans
est in intelligibilibus, peregrinus, sic scientia
in artibus mechanicis et propriis proprietatibus
ac apparatus, sic corpus hominis habitans
est in vestibus, Et sic bonus habitans est in terra
et alius extra sic figuratum est, Subistans
autem nonem predicamentis seu prin-

accidentalibus sunt multa, sic color figura
videre. et c. que omnia reducuntur
ad propria propria. Per hanc autem quod dixi
de nomine predicamentis potest cognosci qua
ter accidentia consistunt in substantiis, et
qualiter influuntur ab ipsis et refrenantur.
Sic bonitas generalis est in qua consistit
sua magnitudo sua duratio et cetera
que accidentales sunt, et insunt quantitas
qualitas p. 7. Cum de indifferenciis
principiorum, quod veritas est id quod
verum de bonitate magnitudine,
et intelligendum est quod veritas est hoc per
quod bonitas magnitudo et cetera prin
cipia vera, et actus eorum sunt veri.
De in fine eisdem capituli. p. de diffini
tionibus principiorum quod probari potest
quod principia bonum modum sunt sub
stantia et patitur sunt accidentalia; hanc autem
sententiam declaratur hoc modo. Substantia
est magis magna est quam actus et hoc est
quia magis est de essentia, accidens vero
minus sic significatur est in textu speciei
regule de. d. et etiam in regula de. e. in
substantia sit per suam propriam formam
et per suam propriam materiam ut in 2.

70
Spē de . d. significatū ē: s̄ actūs nō ē
nisi p̄ suā ppriā formā. Item substantia
hēt inf̄ suū ppriū significatū
bile. et . are. ut in 2. spē etē de . e. sig
nificatū ē, s̄ actūs nō, cum sit si
militudo et figura substantie, sic figura
hominis q̄ ē similitudo substantie hoīs
unde sequitur, q̄ si aliqua bonitas et s̄
nō esset substantia q̄ actūs pp̄ eēt bonū,
magnum, et s̄ et substantia appropriata
et quies eēt in actū et nō in substantia
quod ē impossibile. Concludatur ergo
q̄ aliqua bonitas et s̄ substantia, et cum
s̄ q̄ principia p̄ omni modum,
sunt actūalia, intelligitur q̄ sunt
principia actūalia esse sine ap̄ini;
substantiali primitivo causativo sunt
bonitas q̄ principium ē p̄ principū p̄mi
tūm et sua magnitudo que actūs est
cum sit magna p̄ magnitudinem
et s̄. Contrarietas autem semp̄ eēt
ut dicit textus quia contrarietas non
p̄ eēt substantia, si enim esset substantia
sequeretur contradictio in rebus natura
libus, Nam sicut concordantia s̄ta

ad bonitatem ponit concordantiam inter
suum bonificatum. bile. et are. Sed con-
trarietas contraria ad bonitatem, si est
stantia poneret contrarietatem et diffor-
diam inter perditam concretam bonitatem itaque
concordantibus et contrarietatem esset
idem numero, quod est impossibile. In capitulo
de istis in principio dicitur quod dicitur si res,
et dicitur quod generales bonae scientiarum
et dicitur, regule eo quia ipse res
species etiam regulant intellectum ^{aristoteli}
ad investigandum suum propositum
s. veritatem, et naturae secreta quae parte
istam 2^m res etiam investigantur. Di-
cuntur autem quod eo quod forma quibus
et interrogationis ponuntur. Circa
septimam etiam que est de tempore nota-
dum est quod tempus est illa forma cum qua
homo minus participat s. instans,
vel numerus, et tempus est figura s. de
specie res de. c. s. bonificatum, dicitur, are,
quae sunt ex essentia stantiae, et humanitati
et figurati sunt ex temporificatione
bilis et are, quae sunt de genere tempo-
ris, et similitudines eius. Item tempus
est in stantia celi et in aliis stantiis.

mobilitas mobile, ut vult 3. spes et de .c.
Item tempus habet suam figuram in tempore
preterito presenti et futuro ratione motus
suarum, Item per primam speciem et de .d. tempus,
est de se ipso, et per secundam .e. de tempore
inificatione. bini. et .are et accidentali.
.p. est figura et similitudo influxa et
catheterizata ab ipsis concurrens substantialibus
Item per tertiam speciem tempus est tota forma
sua habitate ex tempore. Item tempus
habet modum exendi id quod est per primam
speciem et de modalitate inquantum
est una pars totius unius, per quam unius
et omnia que in ipso continentur sunt
in tempore, per secundam speciem
tempus est in loco cum quantitate, qua-
litate et .f. exens una forma in alia
tempus habet modum exendo in unius
et unius in se habet modum in suis,
particularibus motum, motu, et mo-
nere, ex quibus figura temporis est
et similitudo earum, et hoc vult tertia
et quarta spes et de modalitate Item
tempus est de respectu de instrumenta-
litate et de id cum quo substantia agit /

movendo in tempore respectu prime
speciei, 2^e. 3^e. et 4^e. ipse regule, Quoniam
tempus cum motivitate, mobilitate
et movere sive in continuo motu sive
tempus in motivitate, mobilitate et
movere, vel movere mobili et mo-
vere et est eorum figura influit per quas
intellectus considerat numerum numerum et istas
in instanti hora in hora dies in die et cetera
Circa octavam etiam que est de loco notanda
est quod locus est illa forma per quam sibi
est collocabilis, et ipse locus est de se ipso
ut vult prima species ut de .d. et per secundam
speciem est de locante collocabili, per tertiam vero
est locus et figura influit a substantia
collocante collocabili: sicut aurem
forma que est collocans et materia collocabilis
etiam per tertiam speciem locus est habens sive
Item locus continet in se modalitatem
esse uno loco in alio. sicut in elementis
in quo quolibet elementum est collo-
catum de quo elemento locus est influit
et caracterizatus ut apparet in denario
constituito ex auro et argento esse
auro in argento, et argento in auro

Et h' idem p' in vino limphato. Item
regulam de instrumentalitate bono
locus d' natio sicut locus anni cum
loco argenti et locus argenti cum
loco anni q' ex ipis copo' e' denariis
et ex ipis locis locus generalis denarii
augmentat' e' qui locus p' e' d' natio
ipis et inseparabilis, et sic de loco vini
sibi p'opo et inseparabili qui cu' sua
propria collocativitate collocatus est
in amp'hora in qua ipm' vinum est
In c' de explicandi terminos quum
implitos d' q' in vestigata aliq' q'ne,
affirmativa p' aliqua principia expli-
cita, si volumus explicare negativas
debemus accipere p' principia p' ipis
principis omnino contraria, et h' est
quoniam sic affirmativa e' negativas
cum magnitudine et concordantia
sic negativa e' contra affirmativam
cum minoritate et contrarietate
unde sequitur q' negativa est nulla
p' contrarietate et minoritate et affi-
mativa e' vera p' magnitudine et co-
cordantia. Verumtamen iste modus
investigandi specialis est in arte ista

Modus autem qui generalis dicitur ^{ta}
debet investigare tam affirmativa
quā negativa per eadem principia. Sima
vero et inventio itaque exempli de redun
cendo rminos imphitos p̄ illis q̄ hab
Scientiam hēnt in hitu et ex declaran
sufficiēnt in p̄cessu huius lecture et vō
sufficit quod dictum ē de v̄pis. In c̄ de
tabula d̄ q̄ investigatio que fit i tabla
ē in altiori gradu significationis ve
ritatum quā illa q̄ fit in figuris. Et h̄
ē q̄ in tabula plenior ē et expressior
vel magis expressa mixtio principoꝝ
et clarum, et combinatio terminoꝝ
et maior multitudo rationum ut p̄
transferendo de una columna i alia
sc̄ de columna . b . c . d . ad columna
de . b . c . e . et de columna de . b . c . e . ad
columna de . b . c . f . et ḡ . Et ista ē ca
quare iste libellus denominatur a tabla
et d̄ tabula generalis. In c̄ primo
de quibus in principio vbi dicitur de quibz
quibus que solvuntur, dicendum est
expliite prima questio, ut̄ de ḡ sita
bonis, magnis, et n̄ ḡ p̄sta operationes

intrinsecā sic p̄ suā eēz, et i ista q̄ trēdat ar̄
 dāz mō solmenī. p̄ p̄n̄ et p̄ r̄as, per p̄n̄ ar̄ fir
 p̄ bonitate q̄ ē rō deo ut p̄durat bōz maḡ
 et etnū et r̄a de .b. h̄ d̄it 2^m suā q̄ d̄ione
 negando bō nō, et ita de .c. p̄ affirmatiā
 cū r̄a de .b. cōcordantiā h̄et cū de q̄ sit es bō
 maḡ et etnū et h̄eat i se cōfidiātia cōtra ut,
 vult 2^m. sp̄es ite de .c. et et t̄ia cū d̄ q̄ sit suā
 ēe atq̄ p̄m̄ p̄ bō. maḡ. et. sic p̄ suā in t̄t̄z
 et p̄ suā vōm̄z, Et sic de r̄a de .d. cū de q̄
 nō sit t̄ d̄it̄ alicui, et sit ex se ip̄o et n̄ de alicui
 q̄ alicui, et et ē h̄ de suis d̄it̄. sic h̄ig in d̄ suo
 p̄p̄o t̄io, b̄it̄, are, v̄n̄ oīa ista sic q̄ h̄deriāz
 et redūz, ad p̄portū. s. ad solm̄z, q̄nē p̄ d̄it̄
 s̄t̄ h̄a v̄n̄ia et h̄a v̄n̄ia ad f̄a ien̄z, s̄llogismū
 et gr̄a exēpl̄i v̄olūz solm̄e q̄nē 2^m mō et h̄ig
 h̄ mō, oīs bō. q̄ ē maḡ. et etnā ē rō p̄p̄on̄
 bōz. maḡ. et etnū, s̄ d̄ina bōias, ē bona
 magna et etnā, q̄ d̄ina bō. d̄ rō deo p̄p̄at
 bōz. maḡ. et etnū, et h̄ig declaratum est
 q̄ d̄ens ē ita bonus magnus et eternus,
 p̄ suā operationē intrinsecam sic s̄ d̄ia
 suam eēz. Et sit mō p̄n̄ redūz a h̄ame,
 ad s̄llogismū. ex ip̄is formari rō ad cō
 clusionē v̄n̄ ista ex s̄t̄, p̄ oīz s̄n̄ v̄l̄imo
 c. p̄onit̄ q̄es gen̄als et sp̄ales q̄z solm̄es h̄igat̄

De omnibus generibus huiusmodi et virtute Jurisprudentie
de huiusmodi

Quia Jurisprudentia multiplicat res amittendo similitudines cuius
modi est in multiplicabilibus rebus que ceteri et mali iustitiam
res iustitiam fore idcirco fore istius libri de huiusmodi in quo
iustitiam hinc se de sua generali eo quod iste liber prode 2. mo.
generalis res ex quo hinc principia et res Libere iste est sic modus
filius in omnia genera memoria ad revolvendum quem liber iste
est totum in quo iustitiam illustrabit et ex parte hinc ad intelligendum
definitive hinc iustitiam curia iustitiam et sermo eorum Et in ista liber
est res intelligendi subalternum ab una generali forma una est et
est de rebus naturalibus factis maxime et sic aliorum libris alijs qui de
de res hinc dicitur compari et dicitur: sicut de hinc libri est
illustratio de quo alie sine illustrantur

Dicitur iste liber per tres distinctiones prima de arboribus principis et
res et distinctionibus per tres angulis sicut de distinctionibus hinc
et res et res de questionibus de novem modis ceteri quos res est
alij Et p. de pmo.

De Arbore:

In libro isto sunt hinc arborum quia arborum sine arboribus
notantur de hinc ipse est hinc novem flores sic hinc ipse patet
qui quidem flores notantur per nove res ab hinc vj. b. r. d. e.
f. s. i. k. hinc ab hinc de hinc opus sine arboribus hinc
hinc arboribus: b. dicitur hinc hinc: dicitur hinc: c. hinc hinc
hinc hinc: d. est hinc sine hinc hinc hinc hinc hinc hinc
e. p. hinc hinc hinc hinc: ff. hinc hinc hinc hinc hinc hinc
o. hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc
j. hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc
k. hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc
l. hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc
m. hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc
n. hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc
o. hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc
p. hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc
q. hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc
r. hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc
s. hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc
t. hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc
u. hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc
v. hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc
w. hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc
x. hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc
y. hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc
z. hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc hinc

Deo cui tua sapia et caritate gra et benedictio
 incipit iste liber qui est de generacione qua hinc fidel
 et pfecto in oblecto

Liber iste dividit in tres partes. Prima est de illis dicitur
 filios q dicitur q fides no debet operari // 2^a pars est de bonis
 operibus fidei. 3^a pars est de meritis dicitur q seq. ex eo
 qd est iusticia ab infidelibus ad fideles qui dicitur q fides sua
 deo no operari //

De prima parte libri

Aliqui dicitur q no e bonum q fides operari qd libro
 mittitur meritis et fides est nullu ex ad h^o affirmacione addunt
 ista dicitur. f. fides no h^o merita in hanc in qd dicitur
 unde ad h^o sic respondit // Omne qd dicitur qd fides est bonum
 et eo qd pceptu b^o domini dicitur in in manu meo in laus
 meo fuit qd dicitur domine de h^o experientia: tunc domini dicitur
 nisi videro in merito eius fidei dicitur in // fides experientia tunc
 sic fides in eo in qd dicitur illi noli ee pcedit qd fides pcedit
 nos merito fidei dicitur ad h^o dicitur in merito in merito dicitur qd
 ad reddendy in h^o est merito in merito in qd dicitur in qd dicitur
 merito qd dicitur in qd in qd dicitur in merito in merito in merito
 non dicitur ad h^o dicitur in qd dicitur in merito in merito in merito
 qui in merito in qd dicitur in qd dicitur in merito in merito in merito
 de qd dicitur in qd dicitur in qd dicitur in merito in merito in merito
 cum qd dicitur in qd dicitur in qd dicitur in merito in merito in merito

200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

Explana. diffractio 2^a. sequens hinc ut dicitur bo. et cetera
 Ampliando hinc ut 2^a. 1°. Inducendum s. considerando bo
 no dicitur hinc ut 2^a. 1°. Inducendum s. considerando bo
 est hinc ut 2^a. 1°. Inducendum s. considerando bo
 est hinc ut 2^a. 1°. Inducendum s. considerando bo

Descriptio in omni bo. 2^a. 1°. Inducendum s. considerando bo
 hinc ut 2^a. 1°. Inducendum s. considerando bo
 hinc ut 2^a. 1°. Inducendum s. considerando bo

Et est hinc ut 2^a. 1°. Inducendum s. considerando bo

De figura

In prima figura. 1°. de dicitur hinc ut 2^a. 1°. Inducendum s. considerando bo
 hinc ut 2^a. 1°. Inducendum s. considerando bo
 hinc ut 2^a. 1°. Inducendum s. considerando bo

2°. de dicitur hinc ut 2^a. 1°. Inducendum s. considerando bo
 hinc ut 2^a. 1°. Inducendum s. considerando bo
 hinc ut 2^a. 1°. Inducendum s. considerando bo

De 2^a figura

1°. de dicitur hinc ut 2^a. 1°. Inducendum s. considerando bo
 hinc ut 2^a. 1°. Inducendum s. considerando bo
 hinc ut 2^a. 1°. Inducendum s. considerando bo

2°. de dicitur hinc ut 2^a. 1°. Inducendum s. considerando bo

1. *quadrangulum* in suo loco. *bc. cd. de. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. u. v. w. x. y. z.*
 2. *quadrangulum* in *bc. cd. de. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. u. v. w. x. y. z.*
 3. *quadrangulum* in *bc. cd. de. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. u. v. w. x. y. z.*

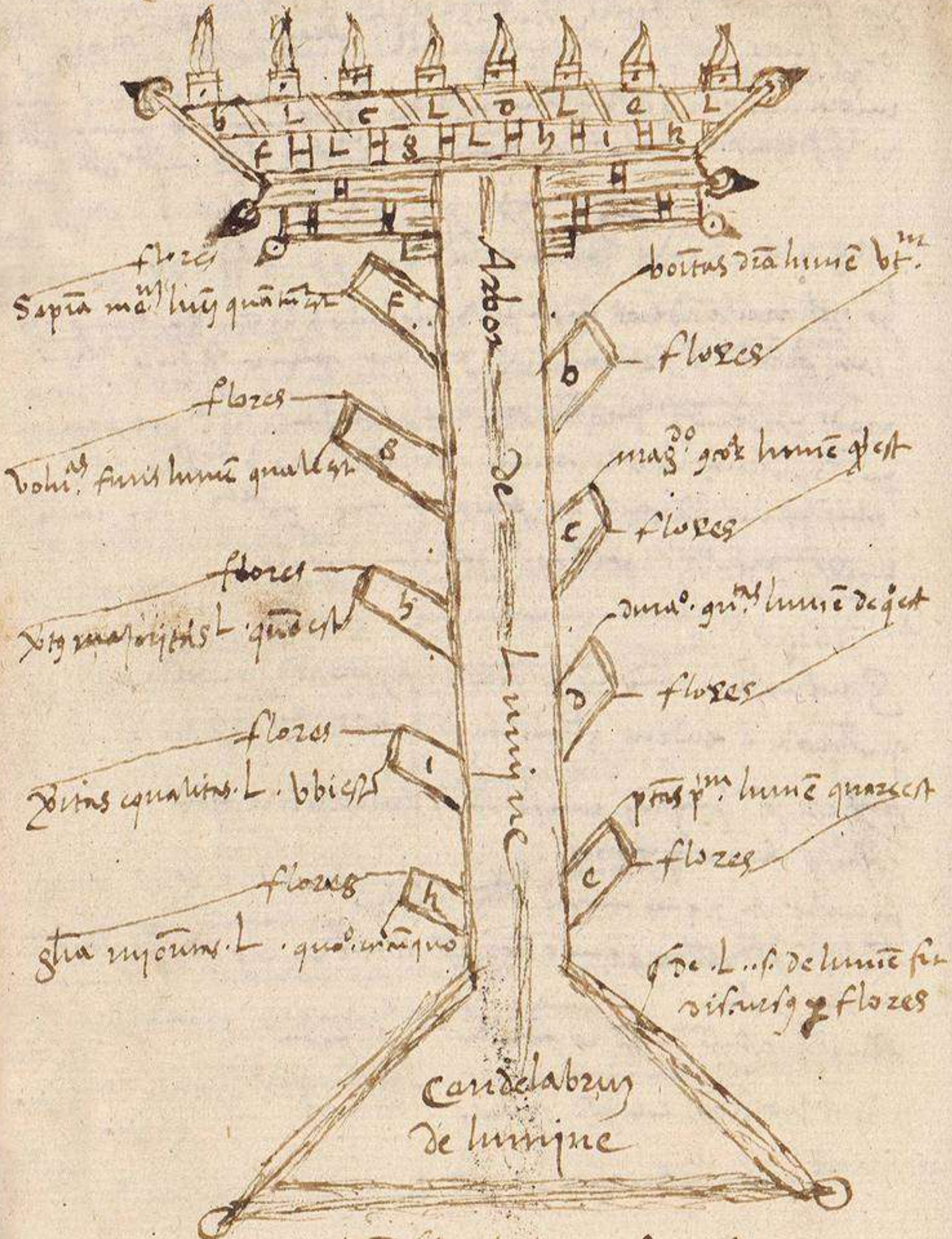
4. *quadrangulum* in *bc. cd. de. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. u. v. w. x. y. z.*
 5. *quadrangulum* in *bc. cd. de. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. u. v. w. x. y. z.*

De *quadrangulo* *quadrangulo* *quadrangulo* *quadrangulo*. *quadrangulo*
quadrangulo. *quadrangulo*. *quadrangulo*. *quadrangulo*. *quadrangulo*. *quadrangulo*.
quadrangulo. *quadrangulo*. *quadrangulo*. *quadrangulo*. *quadrangulo*. *quadrangulo*.
quadrangulo. *quadrangulo*. *quadrangulo*. *quadrangulo*. *quadrangulo*. *quadrangulo*.

De 3. figura

1. *quadrangulum* in *bc. cd. de. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. u. v. w. x. y. z.*
 2. *quadrangulum* in *bc. cd. de. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. u. v. w. x. y. z.*
 3. *quadrangulum* in *bc. cd. de. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. u. v. w. x. y. z.*

Combinatio floz sit vltz parboze

quodlibet vna solus h^m tria significata

1.º Dey me. fava in...
fava...
ing...
ing...

2.º...
3.º...
4.º...
5.º...
6.º...
7.º...
8.º...
9.º...
10.º...

11.º...
12.º...
13.º...
14.º...
15.º...
16.º...
17.º...
18.º...
19.º...
20.º...

21.º...
22.º...
23.º...
24.º...
25.º...
26.º...
27.º...
28.º...
29.º...
30.º...

31.º...
32.º...
33.º...
34.º...
35.º...
36.º...
37.º...
38.º...
39.º...
40.º...

fit in aere q' longi tunc q' cur' p'ndiam' ex in ste' co'la
onali q' volu'ndi' tunc ex in flamma q' r'ng' d'at' tunc et
in lapide' f'ali q' r'ol'iam' co'la' tunc ex f'roz' mo'la
Luna e' cur' r'p'it'iam' q' in m'la' q'rup' or' magis p'
d'nd' cur' q' in luna' f'ual' m'la' e' d'no' p'or' ex q' m'la' q'
ex r'p' q' d'nd' tunc: luna' magis q' r'ng'or' tunc f'roz' o' m'
q' d'nd' cur' Luna' e' cur' p' r'ol'iam' p' aere' illu' d'
ex aere' tunc r'ol'iam' q' o' m'la' illu' r'ng'or' tunc p'
q' d'nd' cur' luna' r'ng'or' e' tunc co'la' i'lo' p'or' ex r'ng'
q' d'nd' cur' luna' r'ol'iam' tunc alio' q'rup' p' r'ol'iam' r'ng'or' r'ol'
q' d'nd' cur' luna' r'ng'or' p' r'ol'iam' tunc r'ng'or' r'ol'
q' d'nd' cur' luna' r'ol'iam' tunc r'ng'or' r'ol'iam' r'ng'or'
q' d'nd' cur' luna' r'ng'or' tunc r'ol'iam' r'ng'or' r'ol'iam'
q' d'nd' cur' luna' r'ol'iam' tunc r'ng'or' r'ol'iam' r'ng'or'

Luna e' cur' h'um'as' i' h'um'as' p' h'um'as' m'la' q' d'nd' cur'
luna' h'um'as' p' h'um'as' h'um'as' h'um'as' h'um'as' r'ng'
i' h'um'as' co'la' d'nd' cur' r'ol'iam' ex r'ol'iam' h'um'as'
luna' p' h'um'as' q' in p' h'um'as' h'um'as' h'um'as' p' d'
p' h'um'as' r'ol'iam' q' d'nd' cur' r'ng'or' q' d'nd' cur' h'um'as'
p' h'um'as' i' h'um'as' r'ng'or' q' d'nd' cur' h'um'as' h'um'as'
ex r'ol'iam' q' d'nd' cur' p' h'um'as' ex luna' h'um'as' ex flamma
m'la' h'um'as' h'um'as' h'um'as' h'um'as' q' d'nd' cur' h'um'as' h'um'as'
q' d'nd' cur' h'um'as' h'um'as' q' d'nd' cur' h'um'as' h'um'as' h'um'as'
h'um'as' ex r'ol'iam' r'ng'or' q' d'nd' cur' h'um'as' h'um'as' h'um'as'
q' d'nd' cur' h'um'as' h'um'as' h'um'as' h'um'as' h'um'as' h'um'as'
orig'ois' p' h'um'as' ex r'ol'iam'

Luna e' cur' h'um'as' h'um'as' h'um'as' h'um'as' h'um'as' h'um'as'
q' d'nd' cur' h'um'as' h'um'as' h'um'as' h'um'as' h'um'as' h'um'as'
q' d'nd' cur' h'um'as' h'um'as' h'um'as' h'um'as' h'um'as' h'um'as'
q' d'nd' cur' h'um'as' h'um'as' h'um'as' h'um'as' h'um'as' h'um'as'

De 4. sta. l. E

Quoniam est lumen...
co... de...
longitudo...
sicut...
magis...
non...
in...
per...

De 5. sta. l. H.

Quoniam est lumen...
sicut...
magis...
non...
in...
per...
magis...
non...
in...
per...

De 6. sta. l. G.

Quoniam est lumen...
sicut...
magis...
non...
in...
per...

2

2 fol. vacua

A qtt es lo descomen q se vamo halla fu
esta delecta qmora vey O ymra dnt
a tres finca del mo no volyera mome
nde enguira los pofitos qst que de los
vayen molinet vyades

obten en vint Remosint
fuo q ya vamo halla dnt
M. radey d vltor en qst
yen yan en mott d fact
Jernadr dnyer ayur lo fandi

Deny ab vin ymra comit aytt d honou
f. dplano mir ex a ymra legia por e
manomier d. d. d. f. m. a. d. p. r. e.
qui ante par yst de mon no luyau
qntar met me aronon vultor f. g. d.
f. m. d. i. n. s. en mo no par lo vna aia
f. a. s. y. o. r. de emigt d. d. d. r. e.
me rone aytt d. d. d. n. o. n. e. d. d. d. e. n. g. l. a. n. d.
d. n. e. r. y. a. n. d. d. a. l. t. e. r. e. n. s. e. b. a. l. l. e. v. i. s. i. t.
a. n. i. s. d. e. g. u. q. u. i. m. e. d. i. g. n. e. h. a. n. s. e. l. s. v. o. s. l. u. n. g. a.
f. u. n. d. e. r. e. y. o. q. u. i. p. a. n. g. i. n. a. y. e. s. a. y. o. r. e. a. n.

meur me venant me nob enval et
que no veij ni oij est alguna de yugur
en ystoria

Quous fuy gra elenir la batrigue
del mto romeni aha mal yerruar en
yom oblied de dea ydades legui bot
romat ayent mal the 2. ya gra yem
volque fuit begete yromse ainy romi
fian yro queto recordet ym anamocat
del de mat de los conyur yom lo mo
de la ystoria yiaa de la sua purticia y
mian ystora ymmanio los yedimto y dia
yore de fuy yuyuan yagui ta gra mo en
oert den que may yit no ainy dea rot
furo que de los yonnan. El mto romeni
de to yom yemirto. q nar ayet yent en
lo yonnan ad mo qnar yots con los yonnan
enobte los ystora yonnan en mo no ayet
yay yonnan que auy ayotat yoyet
yoyotat mo yonnan lo ordiano de
yotat aha barbaria yro et yonnan yoyet
mian yot auyet ayoyet de la
ayoyotat aha mo. S. de ayoyotat que
mian ystora yoyotat yoyotat yoyotat

agudo furore negro que vuestro ver. me
 en vicio exet no cogor obtiene pro p
 van hist eror conen. fura que vey redun
 en gra magrest / eroul fura en loy que
 ystos de aci abla histria ystos no de
 vejades lo gra obono que fura ide en
 lomo y fura y amor no adome de
 gar que fuy del mal amo me ay al
 bords on fura ystos en fura de fura
 que no me rompia de fura me y no
 no ystos fura de fura que ystos ab
 de fura de fura de fura me no no fa ystos
 on los fura ystos que lo ystos
 de fura lo fura de fura / Car fura lo
 afudana ystos fura que no ystos en
 lo no ablor fura // de fura de fura
 myri luy e vey de fura de fura
 ab me ab gra de fura de fura
 lo fura ystos fura equa fura fura
 de my die me que er lo fura de fura
 lo fura de fura que fura de fura de fura
 me ystos de fura // de fura de fura
 lo mal que ystos de fura de fura
 ystos // Car fura de fura de fura
 lo que de fura que lo fura de fura

+ dix

meu dar no p[er]m[ite]t lo Genu
cunio que es lo que vol no dar que
non an lo lan ab dem o[ra]cion qui bato
cuor quan non / go a[ra]t qui gen o[ra]c[i]o
no p[er] ara yan de o[ra]c[i]o que
es me lo que es. Vol no non much
quins m[er]it dignu[er]e v[er]de or ni q
non agut / Con lo flaquest de or.
decep[er]io de enriquet es en vol be p[er]na
en que glo via d[er]ique f[er]re p[er]one
que / Enun que si son lo que de
p[er]o. Enun non p[er]e vol es lo que
deben v[er]de v[er]de de enun
p[er]do / Genuo ligo p[er]o araber
lo que non de non lo que non p[er]o
no agut de dar non non non non
non non que los erant v[er]de agut
de non lo non lo que non non
de non non de non non non non
qui no vole or non non non non
non non non non non non non non
non non ab d[er]eris go go go non non
non lo non que non de non non
de non non non / Enun non non
non non non non non non non non

Lo primero que se debe considerar es el fin de la obra
 que se pretende hacer, y para esto se debe tener presente
 el fin de la vida humana, que es la gloria de Dios, y
 el bien de la alma, y de los cuerpos de los hombres.
 Y para conseguir este fin, se debe evitar el pecado,
 y el vicio, y practicar la virtud, y la caridad.
 Y para esto se debe tener presente el fin de la obra,
 que es el bien de la alma, y de los cuerpos de los
 hombres, y el fin de la vida humana, que es la gloria
 de Dios. Y para esto se debe evitar el pecado, y el
 vicio, y practicar la virtud, y la caridad.

y nos libes mureto no auto, Amun /
 rano no que diel for y roneatros mat
 y que non volen per de psona por
 con queyo me ante enyo. Alora creyem
 is yo for no que demanau a l'ay
 mmo moster con y el l'lo l'ora de
 neque to yeguel mlt comit volar que
 donosa la mave y grem men maris
 you als mltos fants y quidnat
 son y no munt non ne demen mman
 her / l'ay y ad enat non volen a
 vega loquet demanau que no por for
 muna se to noyquet y par la de doud
 de no por ampar lo yout mlt
 len mopen de mlt loquet se yout de de
 justmen stant qui no der mlt
 mato vira of lo amuda aber amon la
 venitor de l'urania dos alnet arides les
 qual bellet per to amon met y amon l'el
 amon que si les yout enon qui to yout
 mltor de faldar igo e per lo yout amon
 stant a lo mlt monyament se que aber
 co se notat comit qui mlt yout la de
 sup por de mlt rano se to yout demanau

+

ce aqth queyo fure zome no ynd fenu
 ni iud qui me a pte ab pma onaco
 queque be unioande aqth au que mal
 dado de tunc q be lepor leguis la qual au
 que nos qd aqre la nio more au ungu
 home la lab be lepo mo quee ni ynd
 feras a dgu queb velle oye: ay hat
 si dte qe que que die aro feno qui
 la men dte z amplia la: dano lo phi
 lofofi qui fce uniga men no quee noia
 do dte au: dte mofo que dte nofo
 quee profir au dte de veu d'noy i
 foz gelle t'obide quee la unio men
 fe qd alt quel vte: fo fi no d'oi rom
 al fmo quee veu ayide de dte vo fce
 manum en t'ombra que ayre la vofo
 more dte nofo auellad quee vofo que
 d'au d'au ve auimplimen: mes d'au efer
 vnt lo auoyne d' let au que dte fce
 no ayre fano ayre au fo yndes z dte
 leguere: q' dte la voque rano fo vnt
 ayre au au d'au quel fenu a tin dte
 quel d'ri lofo auide te poue au dte
 men d'au lo qui es bo z auere la f'ina

Yo Juan Manuel de los Santos amador no
 quere oyo que den los riquias ni uno
 de home in unore ni onequere la yo
 guria que den a aki: dunde qual rido
 los ptes amador quere ma loz a vit
 en las curonien que agte vigiton
 ptes agte qui in agte ley curonien
 de respueste: Dando no qual dicitur
 al que quere en glosa avarice o quere
 rido eno lion en error que se adun se
 uno no es en lo ptes in unyos rido
 reudo len in loz o de se eni unyos
 no de unyos de rido rido don se
 ten denia en del rido que den a eni
 glosa boudre eno los ptes rido rido se
 unyos del mal ptes del uno. se
 no non a gran eno glosa de ptes rido
 uno non rido se qui el rido yo que den
 qui el rido no onequere glosa rido del
 ve rido: Riquias ma me se lo boha glosa
 ludo efor se agte qui ptes los curonien
 efor se que me glosa de hiri rido ab
 vol no bo hiri glosa dunde se rido dicitur
 glosa rido den no en oyo rido in rido

onques ni unat enuon que vol
 den qst marce vata pson amio ve yca
 amon qe no bato que que vol veig
 mola for honrar expe psona bll
 plla lo veig pson meryt gran pnd deso
 novras eno pnd alegrar: may eue que
 dent el be pnd psona: Pando vinyon
 den qe pnt psona ofto qst mes en pnt
 los moluare de psona no den dia auer
 zar de bntolario: expe boson fello de que
 den ober al pntia la vnt fello via expe
 eorum mala men qnd den eorum agte
 que fello men velen ouna la vnt de den
 ebor de bntolario li en vol p q boia amon
 estet vos pson qnd den pntia
 agte qui vol dia lo pntia pntia qui be
 pntia nos remore deo que qe lo men
 que que fo de pntia: Neryta pntia
 vol qe que fo lo pntia pntia pntia
 lo bon ebor: may qe no volria que de fo
 qnd den pntia pntia pntia pntia
 mola q amptud qntid engra pntia e
 expe vos no pntia de me de lo dolor non
 pntia pntia pntia pntia pntia pntia
 pntia en anyor expe q pntia de pntia

miltor ayblader por por ne lator in
 may los pender volura a vol zque no
 a den miltor enbert eler no den la ay
 rltor aydonarlos: Panno zro no volura
 quers ayblader zque no lator quers eny
 in del ay no aygun vos milt be an
 mltor ay l vol que ojan: Dent lator que
 lo mo lo ay mltor zro que el
 miltor que no donon durn zro za
 lro no mltor prano el mltor no
 mltor quers a quertel el grain: de
 on lator no que den a mltor mltor
 el lator quertel que quertel los lator del
 mltor lator quertel quertel quertel
 si no ay mltor lator quertel quertel
 lator lator mltor lator quertel quertel
 quertel lator mltor quertel: mltor
 mltor lator quertel en quertel mltor
 quertel del mltor mltor o quertel
 lator mltor lator mltor mltor mltor
 lator: mltor ay no mltor eler mltor mltor
 de quertel quertel que de quertel mltor zro quertel
 mltor zro mltor lator quertel quertel z
 quertel lator quertel quertel quertel quertel

lo mto pigo engra transtall del seu mar
 fames no mija colintan oranger: per
 den ve gualt agortura lo mto vau de
 autòmm rous que vol los mtes Felipe
 in aque no se va apany foma zo rous
 den dona qunzi al lvere ab miche do
 gar semblant vell erol y avo moderca la
 mistria no ven panyo al li fur bo de
 e mja efren rous den exomto lra any
 pme: Nanytr ans que lo mto vinyer do
 fames lous fur gran de bon al pde
 ayret que no vaig fur alguna ordina
 to la tanye le vol: no es queyo pany do
 vol lo pany mte de l'anyencia ans o
 allargue zo grandista dolor rous que no
 que mes goig de rous or lo queyo sig luy
 no ho de ordenamen de l'any lo qual se vor
 fu mte qut eno rous en ret ans se baste
 to si es fol bala y pany de l'any y que de l'any
 honeste yoro mte pany: rous l'any
 si y ret goig q'blor de rous y no se pany
 q'lorany zo die que mte de rous q'lor
 rous les pany de rous q'lor q'lor
 lo queyo mte edia pany: son fill que
 zo se mte que ret do orde eno mte ybor

et apth al q du par ces mes ames
 Louis: Veruign le monum idu sein
 mes ames et leur volent d'ira fait
 monde: vel quel que agnet moles
 volent l'omet demare qui boquent
 con manys 7 vne s: 70 que 7 la bono
 pl' cures 7 ames enad. lu desqth pl
 me par lo Hennouise de j'p'le sepot
 que entomment de v'ig' ames po
 ordemar exgar m' la quim a v'ollat
 que fut lo p'p'le d'ant li lo demer deoul
 qu'on p'p'le m' les terget e'p'et' e'p'
 d'ant l'ant p'p'le d'ant p'p'le p'p'le
 par q' no zone fu h'nt'be quis d' de
 fine: Veruign enner 70 alre vid. 70
 sein m' la q' an d' p'p'le 70 m'nt
 desqth lo curer enq' la v'ant' q'ne
 v'p'le fut que los p'p'le d'ant
 de d'p'le de v'nt d'le f'le d'le p'p'
 d'p'le 70 v'nt h'nt'be v'nt
 los p'p'le d'ant q'ne p'nt m'nt
 q'nt de f'nt in argum'nt 70 q'nt
 de p'p'le d'ant e'nt h'nt'be 70 p'p'le

+

me y p[er] lo meo y por e[st]a en on bellis
 serm[en] de que b[er]de rep[ar]a no
 p[er]der omissis al[gu]n y omissis o[mn]i
 bell desonora al f[er]ro p[er]mis h[un]c f[er]
 fer a[st]ra gl[ori]a de m[er]it. S. de un
 lary a[st]ra a[st]ra

+

De Maria Summatata

Dei in tua Summatissima Sapientia voluntate
et ad id quod iustitia in ipso libro de predestinatione
et libero arbitrio

Quoniam plures homines de veritate nesciunt de
predestinatione et ipsa supponit omnia veritate
necessario quod predestinatio et libit. Et in ipsa dei
sua effecta prefata omnia primum ad idoneum
bona ferere: mala autem operare non poterit
per se obstinari non timet in ipso mortali ma-
nere ideo ad remouendum nequiam eorum in ipso
operare hunc libit ex nullo vilitate poterit eorum
malitia extirpare: —

De divisione huius libri

Dividitur iste liber in tres distinctos: p.
de nomine principis et x. regulis artis generalis
sicut de deys: tertia de sapientia et
effectu dei. p. De i. p. principia generalia
sunt her botas magis eremitas etas supra voluntas

Sed dicitur quod deus est deus quod dicitur
 quare quantum quale quod ubi quod erit quod
 in quibus inuestigabitur et dicitur: predestinationem et
 preteritum et quod predestinationem et preteritum et bonum
 est quod sapientia deus est iustitia sui effectus etiam
 magnum eventum et tales quod necessaria sunt
 impediunt inagi impediri non possumus nec deus
 impedire potest quod videtur agere contra se et
 si dicitur non est impeditus affectionem nec alio
 Si queratur ut dicitur deus in sapientia iustitia
 et effectus inagi bonum et dicitur de alio dicitur quod
 bonum est et magnum in eis. et hoc quod sum
 pome de necessaria. s. deus est eius sine quo
 bonum est et bonitas sua sine iustitia est. Et etiam
 est possibile quod sua et sua sine purgatione existendo et
 agendo et etiam absolute et deus est de aliquo
 ubi placere in se inuestigat eventum deus est
 fructus et finale consumptus et per se et bonum
 infernalitate remota deus est quantum ad se
 in eis in deo nullo est qualitas predestinationem velis
 quod sine ratione sunt experimentis quas nullo animi

terminus quo non est in deo quod de genere temporis
quod dicitur etiam et eternitas // nec ubi quod de genere
accidentis et dicitur in universis // modo absolute
quem dicitur in existendo et agendo est quod bonum
magnum et eternum esse est // Ita in quibus dicitur
sunt sine ratione in singulari gradu existentes et
agentes cum infinitis et propriis accidentibus in ra-
tionis // et ea que dicitur sunt de principiis inuestigo-
re intendimus ea que in 2^a. et terna distinctione
dicuntur //

De secunda distinctione

Distinctio ista in tres partes dividitur // prima
erit de prima idea // in 2^a. de 2^a. idea // in
3^a. de 3^a. idea // prima idea prima est deus in quo
sunt intellectus cum non generantur et obiecta omnia et est
omnis quod ad propria demandat est et volens quod dea
voluntas vult persequi omnia ne sit finitus et
omnissus // tamen est unus quod omnia et nosse obiecta
et propter autem per se sunt prima vere et nesci-
satis et non est aliquid quod impediri possit // hinc
videtur quod quod modo intellectus dicitur prima idea
cum non generantur // dicitur ubi dicitur intellectus attingat omnia
tam ubi quod generalia et dicitur quod sit quod ipse est prima
idea et est bonum magnum et sine aliquo impedimento

d: qm supra sumenda et vj. Vbi ab eorum ob
 jectum ede est in sua edea. extensio est vbiq
 in sic sumenda et est bonum q: quo p ma
 edea oblectat 2^a et 3. edea d: glorie et sic
 nos p terra p seculis oblectant et sic p ma
 edea oia temporalia et eme oblectat multo melig
 qm in quo p ma edea est disparata ab oi ppter
 huc diuentione motu sursum d: p sua bo: et
 vey de p. edea deducendo p propria et ita
 arit generalis qua p destinatione et p sua bonu
 et hoc dignu et iustu est

De 2^a edea

Secunda edea dupli considerat obine et
 subiecte / de p. d:ing // edea est ita que in
 suis accidantibus in ppa existit vltia in p
 et que existebat in ppa anteq fuisset genita
 ipa et fuit deducta in ppa ex suis pibz nali
 eo qd habent itaq pntia deinde apud ito
 nali ppo et hoc bonum alit no cer ita in sur
 cessione nec p qnt generatio tale itaq in ppa in
 accidantibus suis p. edea no oblectat sic vta 2^a
 existit in toto tpe et huiusmodi // Secundu mo^{dy}

quo ydea oblectata est: in p. ydea oblectat eaz
 exornati licet ipa 2a. ydea nona sustine
 et immutabilis de yda martu et sic pariter que
 modus p. ydea est immutabilis eo qd bonu est
 et magnu exornat qd immutabilis qd sitar // q.
 ut. Ita existens in yda de yda ydea d. qd sitar // q.
 alia ydea sic oblectat ee casu ipse et alijs modis tibi
 sit ipa est sustentata et hoc bonu mag. certu est
 sine aliquo impedimento // q. post 2a. ydea d. qd
 Tom hns duos repertu vnu tom nouu et quatuor
 aliud yno nouu feromiu obme ut supd iotuz
 et // q. 2a. ydea qd sitar d. qd nos repertu vnu
 Tom naly et nouu aliud obm naly et supnale
 quo ad dirigitur iustitu dno et quo ad dirigitur magis
 exortu et // q. de quo est 2a. ydea d. qd nobis repertu
 supdictis // q. 2a. ydea quare est d. qd formalit' eo qd oble
 ctata est exornat' et de nouo creata subertine for
 malit' qd iustitu dig oia oblectat p. p. ita: ita aut
 creata est ad eig fermitu // q. 2a. ydea quare est d. qd
 tunc tunc est quare est yda p. p. et naly et
 d. tunc qd p. ydea tunc sublectat ipa quatuor
 est ymmanu no est quare quatuor ad p. yda
 rigtom est absolutu et hoc qd bonu est // q. 2a ydea

qualis est d^o q^o tunc est h^us qualitate p^odicame
 tales no^o aut^o inquam est obine: q^um obine est
 bonu mag^o ex // q^o 2^a 2^a dca q^u fuit d^o q^u fuit in
 p^ote p^oterine q^um q^o 2^a dca oblectat illa i^o mo p^ote
 eo q^u ab eterno oblectata fuit // q^o 2^a 2^a dca ubi est
 d^o q^o tunc in toto in quo est qualis 2^a dca
 no^o est in loco p^odicame tali eo q^u est in p^oterine d^o
 ab eterno oblectata // q^o 2^a 2^a dca q^uo^o est d^o q^u sub
 l^ote est q^u illu^o modu^o q^u que p^oterine d^o ab eterno
 oblectat casu in bo^o mag^o ex // q^o 2^a 2^a dca in q^uo est
 d^o q^u effertine e^o in suo genere n^oali q^u in casu
 in p^ote in toto in quo e^o obine in p^oterine d^o sic est
 casu in sua ra^o q^u oblectat casu in bo^o mag^o ex // q^o
 d^o q^u de 2^a 2^a dca et ostendit modu^o quod d^o m^o est
 tunc et obine ex q^u que d^ota sunt p^o h^u mag^o
 p^oterine q^uo p^ote q^u modu^o homo est p^o d^ota
 sine p^oterine remanente d^o p^oterine in mutato in bo^o
 mag^o ex.

De 3° dca

Dividit^o aut^o ista dca q^u ad modu^o 2^a dca
 fuit aliud p^oterine est d^ota q^u ista d^o qui in
 merit^o no^o aut^o 2^a 2^a b^o p^oterine q^u d^ota fuit
 de p^ote d^ota ex fuit in p^ote eligendi bonu^o et
 vitandi malu^o tunc bonu^o fuit q^u h^uer^o lib^o

2° q^o signifi^{ca}ntur est in 3° d^oca // 1° in iustitia
 in sui essentia ubi est sui iudicandi p^odestinatio
 ex p^ote d^o q^o ubi supra dei ius iustitiae est
 subiecte // 2° q^o quo^o ius iustitiae sui
 p^ote in 1° d^oca in quo ius iustitiae de bene
 magne ex ite modo p^ote d^oca est in
 p^ote iustitiae // 3° q^o in quo p^ote iudicandi p^ote d^oca
 d^oca iustitiae d^oca iustitiae q^o d^oca iustitiae
 ex iustitiae iustitiae vel d^oca iustitiae
 p^ote iustitiae q^o quale est iustitiae q^o d^oca
 d^oca iustitiae iustitiae ex d^oca iustitiae
 q^o iustitiae equivaletur in iustitiae //

De 2° q^o p^ote d^oca de 2° d^oca

D^oca p^ote ex sui de alijs iustitiae p^ote iustitiae
 fuerit p^ote iustitiae moralit^o q^o ad sui iustitiae mag^o
 ex fuerit iustitiae q^o iustitiae videtur in q^o d^oca
 d^oca iustitiae iustitiae ex fuerit q^o no^o p^ote iustitiae
 p^ote q^o iustitiae moralit^o iustitiae iustitiae q^o d^oca
 ex iustitiae de iustitiae iustitiae no^o fuerit in q^o d^oca
 in 2° d^oca moralit^o p^ote p^ote q^o iustitiae p^ote iustitiae
 no^o fuerit iustitiae iustitiae iustitiae iustitiae iustitiae
 iustitiae // 2° q^o p^ote d^oca iustitiae iustitiae iustitiae
 d^oca iustitiae iustitiae iustitiae iustitiae iustitiae

et sapia et iustitia dei dicitur in 2° de p^rdestinatione
 in 3° de p^ris in 4° de gl^rio // De p^r p^r d^r bonum
 magnum et p^rte est y d^r sapia et d^r iustitia
 sicut equivalentes existendo et yendo beatos ^{et d^r d^r} et
 p^rendo malos: et hoc bonum mag^{is} imp^{er}ari noⁿ p^o: a
 deo noⁿ q^u noⁿ p^o p^r imp^{er}are: nec est p^rferri q^u tale
 est imp^{er}ans ex parte superioris // Ut in p^rdestinatione d^r p^r
 endo d^r sapia et d^r iustitia h^{ab}ent atq^{ue} equivalentes d^r
 p^r p^r q^u d^r sicut noⁿ d^r est imp^{er}are p^r p^r
 // Quia est p^rfectio d^r sapie et iusticie d^r q^u h^{ab}ent atq^{ue}
 omnes d^r bonitatis ex q^u p^r p^r d^r sapia iuste
 sicut ex parte yis et tamen iuste q^uam bene magne
 // q^u de quoc^{um}q^{ue} atq^{ue} equalis d^r sapie et iusticie d^r q^u de
 p^rfectio et p^rudicare qui q^untum in bono mag^{is} ex m^o
 sapia dei sicut p^ris et p^rdestinatione et curio et iustitia
 noⁿ p^rudicare nisi 2° 3° d^r // q^u quare iustitia h^{ab}et equa
 ly atq^{ue} in sapia d^r p^r hoc q^u sicut equalis obertado 2°
 p^rima d^r // Totum 2° 3° // q^u p^r sicut atq^{ue} sapie et
 iusticie dei d^r p^r hoc sicut tota et obta // 1° qualis
 est atq^{ue} iusticie in p^rdestinatione et p^r p^r equalis sapie
 d^r q^u hoc mag^{is} ex parte h^{ab}et et q^u atq^{ue} p^rdestinatione est bono
 et ip^se est bene iudicare: atq^{ue} de p^ris est mal^{is} et ydo est
 iuste iudicare et tale iudicare bonitatis dei sicut rare noⁿ
 // 1° q^u est illa atq^{ue} p^rdestinatione d^r q^u tunc q^u p^r p^r

autem est ut agens agat ad plantam modo calidius bene
 vel male // 2° 3° 2^a idea quoniam est d² q² tunc est
 tanta quanta est hinc sub quo e agens in agendo
 bene vel male ut ad miram mirum vel demerq
 tunc: otine aut no est quanta: q² sic est q² ma 2^a idea
 q² infinita ex aucto tempore terminata in sic e
 terra // q² qualis est 3° 2^a idea d² p² qualitas eiq² est
 p² dicametalis q² tunc est ex de 2^a aut: Si otine no
 est qualis q² eterna // q² q² tunc 3° 2^a idea d² p² finit
 tunc tunc in finit in tunc inquis tunc finit 2^a idea
 : Si otine finit in eternitate // q² 3° 2^a idea d² est d²
 q² tunc est in tunc de tali hinc hinc tunc: otine in tunc
 p² 2^a idea eterna // q² 3° 2^a idea quoniam est d² q² istum modum
 p² q² p² prima 2^a idea sic 3° 2^a otine oblectando q² oblectu
 hor q² h² agit in illo tunc inquis: modum tunc
 p² ma tunc in 3° est modum bonum magis. ex // q² Cum quo
 quoniam tunc ex otine in 3° 2^a idea d² q² tunc in quo
 agens agit tunc ad plantam ex in hor tunc p² ma 2^a idea
 oblectat illud otine bene p² ma. ex q² in h² bene agit
 2^a idea p² ma p² destinar tunc ad bonum ex si malum agit p² ma
 deq² p² ma tunc ad malum / dicitur est de 3° 2^a idea 2^a ordi
 nis generalis ex hor quod dicitur in p² ma tunc
 ex de tali 2^a idea d² demerq²

De tertia distinctione

Distinutio ista d² in 4° p² ma in p² ma de 2^a distinctione

Proposita tunc: obine autem in actu quo ad prima ydea
 // q. qu. b. peng fuit ydestinaty d. qu. fuit g. tunc
 subiective de omnibus et tunc g. tunc fuit formata
 anima ydea bonitudo mag. ex // q. in quo. b. petrus
 fuit ydestinaty d. q. in tunc ydeys ydestis: in prima
 obine: in alijs subiective medianis y tunc y mozo
 lib. adquisitis //

De 3. parte q. est de p. s. r. a

Pars ista in qua d. c. r. n. i. n. a. r. de p. s. r. a. v. r. de
 Iuda s. r. i. o. t. qui tradidit d. n. i. s. t. h. m. e. a. alijs
 // q. s. r. a. fuit ab e. r. e. m. o. in p. m. a. y. d. e. a. o. b. i. n. e. : n. o.
 n. u. n. s. u. b. i. e. c. t. i. v. e. q. z. i. u. d. a. s. n. o. f. u. i. t. a. b. e. r. e. m. o. i. l. l. u. d. s. i. z. e.
 e. s. t. b. o. n. u. m. e. x. e. s. i. m. p. e. d. i. r. i. n. o. p. o. t. q. z. s. i. l. i. t. i. g. n. o. r. a. t. i. a.
 e. s. s. e. t. i. n. p. o. a. a. b. e. r. e. m. o. e. x. y. d. e. a. m. a. l. a. q. b. o. n. u. m. p. m. a.
 q. m. a. g. e. x. q. e. s. t. i. m. p. o. s. s. i. b. i. l. e. : t. a. m. e. n. o. u. l. t. e. r. i. a. i. u. d. e. q. u. a. m.
 s. i. m. i. t. d. e. q. a. b. e. r. e. m. o. e. s. t. y. d. e. a. i. u. d. e. o. o. b. i. n. e. / a. l. i. i. s. i. n. t. o. r. u. m.
 d. e. y. p. a. t. e. r. e. t. i. n. f. u. r. i. a. q. z. i. g. n. o. r. a. t. e. p. o. s. s. e. t. q. e. s. t. i. m. p. o. s. s. i. b. i. l. e.
 e. x. g. d. i. c. t. i. s. b. o. t. i. s. e. x. // q. q. u. i. d. f. u. i. t. i. l. l. a. o. u. l. t. e. r. i. a. i. u. d. e. a. b. e. r. e. m. o.
 d. e. y. i. l. l. u. d. e. x. e. m. p. l. u. r. q. d. f. u. i. t. d. a. t. u. m. d. e. p. i. t. o. r. e. e. x. p. i. c. t. u. r. a.
 // q. i. n. q. u. o. e. r. a. t. i. l. l. a. y. d. e. a. i. u. d. e. q. u. i. n. o. f. u. i. t. a. b. e. r. e. m. o.
 d. e. y. q. n. o. e. r. a. t. d. e. a. l. i. q. u. o. s. u. b. i. e. c. t. i. v. e. q. z. t. o. m. n. o. e. r. a. t. i. n.
 e. r. a. t. d. e. s. u. p. e. r. a. o. t. u. r. e. q. z. d. e. y. e. s. t. a. b. e. r. e. m. o. e. x. i. n. e. r. e. m. i. t. // q.
 p. o. s. t. q. d. e. y. s. i. m. i. t. a. b. e. r. e. m. o. i. u. d. a. p. e. r. a. t. u. r. q. u. a. r. e. o. c. c. a. s. i. t.
 (c) 2006 Ministerio de Cultura // q. q. u. i. d. f. u. i. t. i. l. l. a. o. u. l. t. e. r. i. a. i. u. d. e. a. b. e. r. e. m. o.

et si non creasset sua sua fuisset deceptio qd est
 impossibile et permissis ut iustitia dei hanc suam
 sciendo tamen qd tunc in opere peccaret // qd quanto
 fuerit illa culpa magis merito fuisset dicitur tamen
 quanto fuerit in 2a ydea in ppa // qd qualis est dea
 in 2a ydea tunc est ob magis dicitur qd ydea oblectatio
 est in pma ydea creata: oblectatio vero ipse quo
 fuerit ydeans // qd qui fuerit ydeus dicitur qd in pma
 ydea obine ab eterno: sublectio tamen in ipse // qd
 ydea in deo ubi fuerit inceptio dicitur qd in 3a ydea sub
 lectio in pma ydea non fuerit inceptio // qd quo ipse ydea
 vide fuerit deducta de ppa ad actum dicitur qd illud no
 dicitur qd qui ydeans ydeat ydeat: virtus in pma
 ad planum in libere // qd in quo ppa fuerit ppa est no
 pdestinatio dicitur qd in vniuersis deo vniuersis de ppa in actum vniuersis
 virtutes existentes in ipse in ppa // dicitur est de ppa et
 hostensius est qd qui modus deo vniuersis in ppa qd
 ppa actum iusticie est

De Consilio no. ultimo

Ista quod est pars est de doctrina qua debet esse quilibet
 qui vult gloriari de determinate de pdestinatione et
 ppa Et primo sciam debere de dubitatione qd modus qd
 quibus facere // qm ista vniuersis ppa qd ipse hanc suam

Per fine redimere et eius magis regis regis
 pro maiore fine p[ro]p[ri]etate eius regis p[ro]p[ri]etate
 maiore fine: uto gl[ori]ficato homo est magis p[ro]p[ri]etate
 evitand[um] errores et ad ad p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
 donec et p[ro]p[ri]etate de q[ui] p[ro]p[ri]etate et ita est d[omi]n[us]
 p[ro]p[ri]etate cui p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate et p[ro]p[ri]etate
 p[ro]p[ri]etate in sui bona magna ex illa d[omi]n[us] p[ro]p[ri]etate
 dedimus q[ui] p[ro]p[ri]etate ad evitand[um] p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
 ex p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate alijs p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
 que benivolentis p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
 Ad laudes et honore d[omi]n[us] p[ro]p[ri]etate d[omi]n[us] p[ro]p[ri]etate
 in se p[ro]p[ri]etate anno d[omi]n[us] m[ille] cc[entis] lxxv
 die m[ille] xlviii ep[iscop]i cui p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate

L. deo gr[ati]as

+

Este es el desonrrero de mastre zano lull eno en su
vezes viendo que el papa z los otros señores del mundo
no quisiero poner orden en la comissio de los Infieles
segun q el los requirio muchas vezes

Dios en vuestra virtut cupiero de desonrrero por
mi solano y por zerrutar el mantamiento grande
que los hombrus ayen a los mi dios a los qualis en el paxo
stado de la muerte los juzgareys y quanto mas me quiero
honorar mas siento flaqueza en mi oracion porque
amiy alguna ago puero de dolores y traualos por tanto el
gusto me buelue en pena: y soy de huna parte en playe
y de otra en pensar que no tengo amigo alguno que me
aligre sino solo a los mi dios bendito señor porque yo se
traualo y camino y paxa adumbre lleuo a hora cayendo y
levantando que hallo a los que me pueden confortar.

Quando fuy grande y ferui la vanidad de este mundo
empere de ayer mal y curax enperado olvidando a dios
y a dios. segun los apyritos carnales uas que a esta epa
yo por su grande piedad quiso suyo vezel qz se me
amiy unificado por q me acordasse que enamorasse del
y paxasse q el fuisse conocido por todo el mundo y lo
dar cavlia de la santissima trinitat y gloriosa virgema
no fuisse predicada y publicada y asi yo vna tan grande
aridez yo a mi dios que jamas una ora vossa fuesse del
y que fuisse conocido y amado.

Easi buyo empere de buen grado de seruido pensando
el amiento de este mundo y quan por los espuros y los
Infieles muchos pensades a los prelados religiosos y reyes
y a los mostias el orden que sea de tener en el paxo de la bar
baria y era a predicacion y argumentos y orinas y a la
vez de la santa trinitat y gloriosa virgema y los Infieles me

rian asistiendo se surto negocio erando yo por vario
 de treinta años y por verdad jamas pude obtener
 ni despo soy tan triste que ala continua no ago sino
 llorar viendo me tan flaco y siempre puesto en lagrimas
 y ando asi tan triste vida y considerando el grande
 destino que se age año .s. Dios en el mundo y no por falta
 de amor y asi triste y como asumo q fuye de mal amo
 me soy venido este desierto y alli Norana tan agriamente
 que el orar se me rompia en dos partes yo porq este dolor
 seria algun despo porque hablara con Dios y de esto me
 maravilla como los justos opendores son cogidos como no
 enjenden en el honor de mi Dios porque el los ayudara y
 no enana ya que el mundo es un mundo de honor / Easi
 ando tan pena misa de leyes y vi venir un hombre
 se ayado en la mano y una grande barba y de un
 celoso y segun su gesto parecia hermitano y quando fue
 orque veni dize que era la causa de las tantas lagrimas
 misas y del extraño sermoneo que azia y se me poria ayu
 dar en algo que de muy buen grado lo oia // respondile
 q yo seria tan grande dolor que ni el ni otra persona alguna
 le poria remediar ni menos me consolara porq el cielo
 mio el tan grande quanto el lo que yo perdido y nada me lo
 poria restituir //

Dize el hermitano ayuntamiento qes lo q a vos y dido
 y porq no os consolara con Dios que puede ya daros
 como el ser recador de todos vris / yo el que pierdo adios
 no pueda aver consolacion ni ynter porq mundo perdido / y si
 vos no tenays amigos que os ayuden de jine nuestro orar
 y lo que tenays porque sea flaqueza de orar ofensa de
 envidiando de rebido seria posible que por mi dora.

fuesedes sorriendo y si Anys solado de pusion decir lo
 y por el favor de dios vno orate tribudado ser muy
 quieto de todo enojo y dolor //

Respondio raynundo: hermitaño si yo yudisse
 a saber lo que en honor de dios tuuo yo a naua so
 no a vna nada pido ni me queyaria ni respiso
 ganaria en ver q los eridos vnyesle alo de y los
 repuros abrayan et santo sepulcro: y por falta de
 otros aqui dios me honrando antes tiene las
 o cosas cerradas esto q yo les pido y meyo zburlande
 mi como de vntre infelido y su fundamiento y as
 yo portante ellos pido mi naua que por dios
 eruido y por su honor y por salvar las almas y
 algunos digo me que pido huna arte general
 que ahora menudete se ha como adon del S-S
 lo qual pueden los hombres saber todas las cosas
 tales y para saber en dudo y en mudencia y en deo
 logia segun lo repordan de que lo destudio ninguna
 otra arte y por solas questions ni ya destroyer cosas
 y por yo lo ydida porque nudi lo enjente ni aze
 nudo dello y esto tengo grande dolor y su ynjento
 porque lo mite desta vida que yudisse tal raudal
 no le puede alygun cosa desta vida //

Dico el hermitaño: raynundo si vos azeys lo que os
 por en honor de dios y en su honor y me soyis so
 nudo por los que pueden por lo no vnyere nestos
 de pagado por que dios que lo vete os daro el qual ardo
 ali como si fuesse cumplido vno de los por q hombre que
 vnyra en la honra de dios con su mereo pago merito
 de lo que aze por tanto aze por tanto el que se enojo sino

fuerte como el que ena que Dios le ay. merced
 que se envide a fe y p. amor gozo y asse vos raydo
 no tengays aydado de vuestro arte antes star de fe
 pues que Dios os la dio Justina y p. la multiplicara
 en hombriga y otros amadores de p. y si vos por
 por ella seais idiosidad en oro y Dios os dara p. buenas
 que os ayudara y tales que lo sabran y aprendan y no lo
 destruyan los errores deste mundo y no lo arian artos
 muy viles y por tanto os muyo ni amigo os aconortay
 y no horay mas algunos y star y aante vna los viles
 y par de vno. s. Dios muy grande serro porque adora
 horay que me ay el rostro de fe como no os queray
 aconortar de vno mal de donde vengo ay ay que
 de vno star excedido mortal y por eso seay indigno
 de ay alguna obra buena porque Dios no se sirve de
 hombres de semejante estado y no viene en efecto lo que
 pedis vos el mal de los hombres su obra que el hombre
 p. no puede ser principio de algun bien porq. bien y
 mal no comencan //

Dico raydo / hermitaño no me suso que yo no ay
 pecado mortalmente y muchas veces de los quales yo
 me soy confesado p. de que no. s. p. me ay ay segun
 ay ay ay y me confirmado en voluntat no su ay
 no excedido mortalmente p. poria ser porque stando yo
 ay y puesto en la vanidad deste mundo que yo no lo
 aydado de p. en ay bien p. en ay si el me aydara
 despues que yo le aydado y aydado el mundo por su sermiao
 y aydara
 Respondio el hermitaño y dico: raydo lo m. negligente

no puede aralar lo que quiere to su negligencia deda
 me ayas star en duda de negocio publico que me ayas
 ayer to los grandes señores que os querays ayudar y ay
 hum tan gran negocio to poro minor nose puede et
 estar y si soy negligente que yo os de vos que de me ay
 cumplir con y estando asi vos no os de me ay desonora
 por rago de omi sino por causa de q no querays honras
 en ayas todo lo que podays en honor de dios nuestro
 señor //

Dico rago a hermitaño mirar si soy negligente en
 tener el he publico de justos y de peccadores porque yo
 edo de mujer y los y heredades honras ya tengo
 muyos que no enjando en oro to mudos trauas soy
 ando fuygo vey a la vna romana mis otros: abo
 frayes de predicadores curas apioles generales: con
 los frayes menores en otros tres apioles juales y si
 vos supisdes lo que yo edo arrey y grandes señores
 y por quanto trauas vos no dudayades de mi que
 soy ando negligente cono antes si pudiese muy esdes ser
 misades to impo de mi //

Respondio el hermitaño: rago todo hombre que
 quiere traya alguna cosa to impliario que sea de
 importancia alguna que lo trate to discreto: yo si vos
 no soy discreto ni entendey segun q lo voss impo y si
 lo tenays sin ragon de tal negocio sin rago os querays de los
 otros que lo poria traya aduen sin de la suma ofe
 por tanto os confeso os confesoy con el vno yo si
 pensando que yo negocio soy humil y tener en vos y a
 y humildad //

Dico el hermitaño si yo no soy tan discreto en la
 negocio tan aduen valga mi rago yo ay yo pido por lo

personas que me ayuden a mi yo no sabiendo
 yo no lo hago en ninguna que en lo que quiero
 ayudar a mi yo no lo hago de todos cuando
 lo miro en la cara y lo quiero dejar mi yo no me
 quiere saber a mi yo me dice que soy lo que
 les digo mi yo me dice que el hijo de mi
 madre que sea el de dios mi yo no
 puedo de sus palabras //

Dijo el hermitano: ay. de el hombre avaro no puede
 andar nada de lo que quiere: por donde si los soy robado
 si yo quiero dar de vna cosa ya que dios sea conrado
 de vna cosa que de vna avaricia q' esto os impide la buena
 obra: y si no podays dar quira vna pobreza impide que
 el dno negocio no se entienda: de vna cosa que los quere
 sero el mal se continua por dadas que por ellos ni pre
 dicanos: y por tanto os aconsejo si tenays que dar pensar
 vna en la impesa que por dadas avaricia no de lo q'
 quereis //

Respondio ay. de hermitano sed cierto q' nuna fui obdi
 rio de dios ni de hombre ni en la vida ni en tiempo de la
 gente vana dependido de mi patrimonio tan largo
 mente quereis hijos en quedado por el portano q' me
 ra no me de vna repudia ni me no yo poria dar a los
 hombres vna por q' ni soy rico ni tengo vna ni vna
 dada y por lo no me cubre a mi tener me por. fudo
 p' que no tengo q' fuese q' de vna o p' que yo d' que
 tanto hasta q' fuese avarado por hombre que yo d' que
 y ay. de //

Dijo el hermitano: vna gloria aze al hombre

q' aune est mis en loyando se q' aq' se d'orato
 q' p' en Aina y aune d'os geunt q' si vos tra
 n'ays por d'orato y mag'ha q' d'up'ia son m'ado
 soy m'os p'ado por donde los geunt no es q' se
 sea ni d'up'ia por q' hombre q' tan por no d'ene
 n'ax h'ne negocio q' tanto impuesto q' por no
 no subyest m'adi //

dependio ray? h'ne m'ays no p'udo p'nsar
 q' q' ray me teny en tan malo figuro q' q' q'
 de hombre q' no es conocido d'ene hombre p' h'ne
 m'adi h'ne que mal q' q' q' tan bueno no se
 p'ria dar as' hombre tan infirmita. q' yo p' h'ne malo
 q' no vos lo d'egit la rayo sea q' transase en el m'ajo
 q' si dios me p'one como en de negocio como p'any
 en ni orato q' me p'vengo de hablar en lo por
 a d'ene d'orato ni lo q' por q' en hombre p'ador no vale
 m'endi q'ne buena sea //

D'ico en h'ne m'ays ray? por d'up'ia vos no
 soy conocido q' por no p'vengo se a'anyado por q'ne
 d'ep'ro que se h'ndido de d'uro q' h'ne no p'uede
 se d'ep'ro por donde se v'io saber no viene en no
 r'ia de los hombres p'any se'ys conocido: como h'ne
 lo que m'ays por que v'ia h'ne q' d'ene os ayuden por q'
 hombre no conocido no es conocido q' si vos m'ays
 m'ays la honra de dios y la salud de los geunt q' se
 v'ia h'ne se conocido por q' no se p'venga. /

dependio ray? h'ne m'ays pensays vos que yo no
 p'uede h'ne h'ne la q'ne m'entra h'ne se p'venga

muy de gregio provar qd no lo manifestasse
 a los Señores que pueden alcanzar salvacion
 de Dios el qual yo desseo q sea amado de todos
 antes sea al feyso que hoy me fizo de mostrar
 dudo sea y los otros estudiasen en mis libros y de
 yasen otros yo seria conofido y oyle los supria
 mente y con los tales yo no puedo quedar y
 si tuviere algunos que los estudiasen y tuviere
 ala memoria y no dudasse en nada por poder
 el mundo en buen Aviento //

Dijo el hemijtanyo. raydo lo q digo y hablo lo ago
 yo daros algun conuento porque vcho q no querays
 deyor de cosas puede ser q yo me cause por muy
 ynjrar si se puede aga lo que pedis ayago
 por q quasi imposible sea probar muestra
 de ni menos hallar tales hombres que descan a
 misinos amario para predicar a los maldados
 de unos y predicar los y por lo ni misinos no os de
 vez maravillas si el papa y ordenales no os qy
 era ayago lo que pedis qual no se puede aga //

Respondio raydo hemijtanyo si hombre no pudiese
 ver la fe no poria envlar los otros sino la
 quise mostrar a los infieles los quales se poria que con
 o raso de Dios el qual no quiere dexar q no sea
 la mayor y dar por q el conuider ayude a amar
 lo santo y munda y amonono y nos misinos nos
 tan nobles los quales hombre puede mal amor a las
 curjende que filas y uno y ayun nos puede

conadguato fallidar: yo srio el poye de t'm
zestudo como el santo sepulcro se puede
obrar y q se hallan a los ombres q pridinaria la fe
su tempo de a unverse //

Dico el hermitaño si lo fe se pudiese de most
rar p'dicho el merito de q'ta y por tanto no on
vino se demustre por tal bien no se puede p'dicho
se el bñ seria causa de mal a qual bñ el ho bñ
a bñ ganado por n'ra y lo su argumentos y esto
bien por el humano entender no q'phenda las y de
des de dios que son infinidad y el hombre finido no pu
ede a bñ y así va rayo es nullo y así no conso laudo
ayax lo que no deneys //

Respondio rayo hermitaño si el hombre fuese d'ado
parassi lo que entendey a qual veria y dar yo por
dios n'ro el hombre ya su honor que n'ro noble
fin y mas deleyto que lo q'ta del hombre signifi que
lo n'ro n'ro no vale nada y a d'ito como la fe se puede
p'par a bñ y daro que se p'rene por esto no se sigue
q'ta n'ro n'ro q'phenda a lo p'cedo yo enjende
quero la es atoyado por dios por el hombre aya b'na
g'a en su entender a bñ y n'ra //

Dico el hermitaño rayo p'ncipal lo q por p'dicho
pueden venir los p'ncipal al b'nficio por q'ta segun q
malomen quando ordenar que qual quere que
dize mal de su ley sea servenciado y mas que no dispa
ten o los xp'ianos ni el b'nficio y a ellos por no sabo
morito ni on rep'arando si ya n'ro n'ro n'ro //

lengua porq̄ el suseso q̄ los dos nos vamos ayna
una innumerable adios suscuylas

Respondio raydo hermitaño los profetas han cural
stranjero que los q̄ son sabios por ego natural no
reben en mayores ayes tiene su scriptura por
no nada porq̄ habian que mataron bñijo muy de
sony to y por. No nos maldito venjan a se querija
si hombre disputara con ellos mostrando lo que
o fuera de argumentos y los querija a los otros
y hombre aya mudo en apañada su lengua y sea
formado de su mal de matrona. y si lo que se lo que
puede el sp̄s da complimeno

Dijo el hermitaño raydo quando dize quiero que el
mundo sea sumerido las horas daia sp̄s de lenguas sp̄s
adamos oydo de su de sp̄s de los apóstoles el qual
querijamos ser oyo por todo el mundo en tanto
que todos los hombres sea bñidos en una de la qual
quany sera dñi sp̄s y no a no yorado y porq̄ en de sp̄s
ay mantanemos dios no los quise oye //

Respondio raydo dios siempre ama y da y quiere su
puesado y amado por el hombre y por lo el hombre me
siempre librar de ayentia y no mal y serio hombre
forado si en nuestro sp̄s pudiese amar adios y su y por
en tanto la honra de dios y no soy suffido de lo que
dixit ayes tñes dello yorado en de q̄ que todo es nada
y q̄ en de sp̄s hombre no puede querir los creados y as
vra hablo me de gran tristeza

Dijo el hermitaño raydo mejor les es guardar lo
formado que se amancija los profetas quis no of
quiere oye ayes deays se a los xp̄anos y de ayitas

tanos cosas de dios que le fuma y ame. y no por no
saber se saldria a bien le aprediar a los infieles
por ser posible que ellos vos queriesen a los
y no por que si fuesen sus dueños y tanos por que
no pueden dexar lo que en en vobros por esto
dize vna vez en vna vez y en vna vez
esta una vez //

Respondio raydo hermitano: si en vna
se no vna vez a vna vez y a vna vez y a vna vez
herijos monjes lazos y otros mundos y otros y en
fines y a vna vez a vna vez y a vna vez y a vna vez
por los y a los infieles y por no tengo dolor como los
mayores no ajen su diente en lo que a vna vez y a vna vez
padres no en se digo los que quieren a los menes
vna vez a vna vez y por esto es grande error que
el hombre que muere por su dios no puede y a
esta los malos dice que quiere //

Dize el hermitano: raydo. segun que oyo decir muchos
sonidos aprediar a los infieles e a vna vez a vna vez
algo y por lo que moranillo querays estar tan firme
en vna vez a vna vez por de vna vez y a vna vez y a vna vez
todo dene hombre de vna vez y a vna vez y a vna vez y a vna vez
lo que por ende os digo que tenays compasion de vos
y a vna vez tan fangado y a vna vez a vna vez y a vna vez y a vna vez
vna vez y a vna vez y a vna vez y a vna vez y a vna vez //

Respondio raydo hermitano: et que quiere servir a su dios
no se dene causar por porque en vos ay falta de amor
no sabays desolar a los vna vez y a vna vez y a vna vez y a vna vez

no se puede andar. Y una cosa es no se puede andar
 y que buena otra conviene por tiempos no lo tiene
 de par y los primeros aze por los q' vna aia mas
 por tanto os meo me decays. Aca por q' no vos gata
 bras no puedo ganar algo antes quanto mas me
 digis me days mayor para raymundo se enojo mucho
 q' no quise yo oyr al hermitaño y ayers a dezir
 q' mudas las q' mas o dias podero yo y meno de gloria
 puede ser mayor mas q' no me que yo pite. Pero
 que yo no puedo ni meno tengo mas q' me quiero
 ayudo como puedo remediar q' no arte q' dias me ayudo
 puedo quedar a lo qual tanto bien se puede azer tanto
 que no se pierda despues de yo ser muerto por q' se me
 yo nudo nudi lo sabe ni yo puedo fixar a lo q' me que lo
 quiera oyr. Por q' de mi fiello se pierde que yo se
 digis a vos indios que me lueys dado por ampliar
 y extendido ya q' seays conocido.

Vico el hermitaño. aydo los otros amigos no tany
 era notoria de una arte por donde se deprende q'
 esto no viene ser de gran provecho por q' si fuera verdad
 por ellos al principio lo nomara ya q' de un mundo
 de aq'los fuerse mas alto ya si no es asi como digo
 sino que la ley a vno de dias vos refay por en tener
 q' despues de vos ser muerto se pierda por lo que dias
 de viene a cumplir eno antes de que se ayone en
 su vida no lo ayudo despues de florecer asi sera de
 una arte / ayuso la se quise aydo yo como eno por q'

vio que el hermitaño tenia oprimido que los p[ro]p[ri]os
 mungos sean todo principio de todo lo que es bueno
 y no mostrara la rigidez ni suarmano ni tuncio
 ellos tal oprimio que el p[ro]p[ri]o caso ellos tuncio
 mayor mudo en su entendimiento q[ue] los que
 son todos depp[re] que au tuncio ley y redublar
 de resurreccion antes los p[ro]p[ri]os tuncio mayor
 manio dieo caso q[ue] los p[ro]p[ri]os.

Respondio el hermitaño: caso no puedo decir
 algo que sea el resultado de mi caso no caso que
 sea en caso: que aye adios si el mundo no lo
 en bue Amiens porq[ue] niq[ue] una vez le quis
 ni abar no es lo todo cumpliendo por su todo
 y los no sea este asse como si Dios fuese diuini
 unido por el mal Amiens del mundo. por
 justificado os tengo y no os negays en la day
 dad de Dios esto todo lo que es creado por Dios que
 es primo bre os de caso y de bue en vuestro
 caso.

Dico caso: o quise mal me aye no mostrar
 y adios plunio q[ue] no os enounera y no me
 fuese de guerra de ay aduente no querria hablar
 con vos que como deis me aduente en ver
 Dios siendo que Dios no es serido ni amado ni
 honrado ni nofado ni amado algun q[ue] Dios porq[ue]
 unimo bue mundo por mi caso por no me bue
 que no es q[ue] sus reueras le dan obediencia porq[ue]

eso que yo tan vilis rossi ledera y mole una
 hoy desto muy triste y no me puedo aligerar y a lo q
 Dios es sueno he me avo miervo //

Responde el Hermitaño. yz. do. yo lo q Dios aye es
 justo de poner en infierno los deshechos y por esto no
 deleya ser mi y no muy amolado de lo q Dios ota
 no justivo y esto es grande y ena y ena dias y amay
 a lo q fahante neren porra la ydad de Dios
 y son de obediencia siendo fuesse amor leal
 vos feridos y unu dars que Dios tomavio a los
 malos y a lo que amo nose da nada de lo que
 aye el mundo que Dios que lo ay de damente //

Dice raydo hermitaño y o nome duelo de lo que el
 g. aye y eno de lo q ay le adoro y lo q yo por q querria
 q el fuesse conuado y amado por q quando ay hoy de
 vute y no yo por q vos no sabays de donde me viene
 de lo que no me sabays avo miervo ni forora por lo
 es bueno que decaer a mis cosas y enidos y aprenda
 me de a lo que ay los y enidos y amay os querria
 y ay no tenays raydas a los y enidos de ay de
 de de de y no no //

Responde el Hermitaño raydo por q querria os no so
 vute y no tenays fahante ni eno de lo que querria que
 me oyete. Dios sostiene q el mundo se ay por esto
 por q el mejor y eno y eno de ay de ay de
 ota y eno quando mas y eno tiene may
 y eno y ay de ay de de ay de ay de ay de ay de //

+

que Dios tiene una abstracción de aquellos que
quasi todos los hombres del mundo son salvos, y no
dignados, y por lo tanto la voluntad de Dios
su propia.

Dico rayo de hermitaño todo el día me tenes
en palabras que me dexas acordar de mi estado y
ayer lo que olvide mi pena que tengo me asiste
que ayer nada y ayer mayor número de gran
querencia de justicia y por lo tanto mundo que
cuando son iguales y por justicia según el orden
de las cosas que se ayuntan quiere que la justi-
cia sea dirigida por favor el que no debe
tener grande miedo y lo que lo es por los
nuestros caminos.

Hermitaño el hermitaño los que son destinados
se an desalvan por el poder de Dios no se puede
por seria muy fuerte en Dios el mundo y que el que
nuestro en su fuerte y fino lo que es que se
voluntad fue esta.

Dico rayo de hermitaño si fueras libre de la
de onay que habiades de predestinación y obediencia
irades de la tierra de Dios que tiene en si gentes
naturales por la cual adado Dios al hombre que
le tiene su fuerza por el es tan bueno que quiere
ser siempre de grado y así Dios no sería serido por el
hombre predestinado que de necesidad lo mismo

124

+

haya grandes hombre grande bienes o fijos que
dios lo quiere y quiere se honra no que nos sea
pues en olvido memoria blafemado quando
vamos dios de esto se desonra desus memoria. y nos
quiero saber como por amor de dios soy estado por
estado heido y muy mal tratado me heido en barba
y puesto en zigo de la memoria y por la gran de dios
soy estado por fuerza y o sea q' dios en el mundo sea
tan por estado no ay hombre del mundo que de
me pueda honrar.

Dico el hermitaño rey de segun yo velo vos ayers
sea fiero que dios sea honrado en todo lugar y
dios q' es justo es lo como memoria como se fue
quiere en todo y de los todo se decaer en todo y
de lo a vos grande memoria y tener para a vos y
y de los de lo que voy ayers en todo de los que no
plaza adios algunos en todo sea y por todo sea
de los para ayers de los que no ayers a vos y
por memoria de memoria y memoria.

Respondio rey de hermitaño el hombre nos principal
memoria y por ayers memoria ni que ayers por que dios
sea honrado por su pueblo y por no ayers memoria
ayers memoria por que no soy niado por que fin y ni ni
y ayers memoria ni que ayers memoria ni que dios fue memoria
y que todas las naciones ayers memoria de memoria
y por que vos memoria memoria de lo que ayers memoria
q' vos hablar es de baldes.

Dico el hermitaño rey de qual es la villa que vos
mas decaer y por que dios fue memoria memoria

que sea por el que no fuese en un tiempo
 una lo que vos y miras por lo qual el mundo se
 hizo abie fin y se orio el lado de donde nacio
 los y se mit a los vuestros no lo tratayad et
 por nadi quede cumplir con el mundo y por lo
 os meyo y me digay la manera de lo que
 vos do y clamay si el negocio en el qual ystis et
 ystis el qual Dios quede se mas mundo /

de expendis ray do y en un tiempo la manera de lo que Dios
 quede mas se mundo ya os lo edido se os mundo
 que el y por lo que se valicun y por lo que se mundo
 y que se se se mundo y por lo que se mundo
 mundo fuese amado y por lo que se mundo
 fuese el lenguaje de los profetas asi como se
 ordenado en un mundo y se dice en un mundo
 y que se se se mundo de los celestiales
 y se mundo y se mundo y se mundo fuese
 de se mundo y se mundo y se mundo se dice de
 fine mundo y se mundo y se mundo que se mundo
 orden y se mundo y se mundo y se mundo que se mundo
 en los gentes que el mundo y se mundo y se mundo
 se mundo y se mundo de la qual y se mundo y se mundo
 y se mundo los profetas que se mundo y se mundo
 de los profetas que se mundo y se mundo y se mundo
 y se mundo y se mundo y se mundo y se mundo
 se mundo y se mundo y se mundo y se mundo
 del sepulcro no se mundo y se mundo y se mundo

Dico de Gerin yango que por y dar el mundo a mano
 mundo mundo y se mundo y se mundo y se mundo
 de mundo y se mundo y se mundo y se mundo

Aquellos nobres escritos en la carta por vna
 m. Enbiada al su in estimable y mas que que
 rido amado tengo yo escritos imprimidos
 en el mi coracon y en alma por los quales
 hoy estoy mas puesto en el seruitio de
 dios que nunca. *Amada* por lo qual
 siempre tene alro merce en me
 moria

Jehan de Ruda

Muy magnifico ~~señor~~ ~~el~~
~~señor~~ don Juan Loguén

Amigo y hermano la letra de v^{ra}
madre. Recibi con la qual me ale
gro lo que en ello yua contenido
fenti en mi coraçon

H

H

H pere hys et qual

H economo

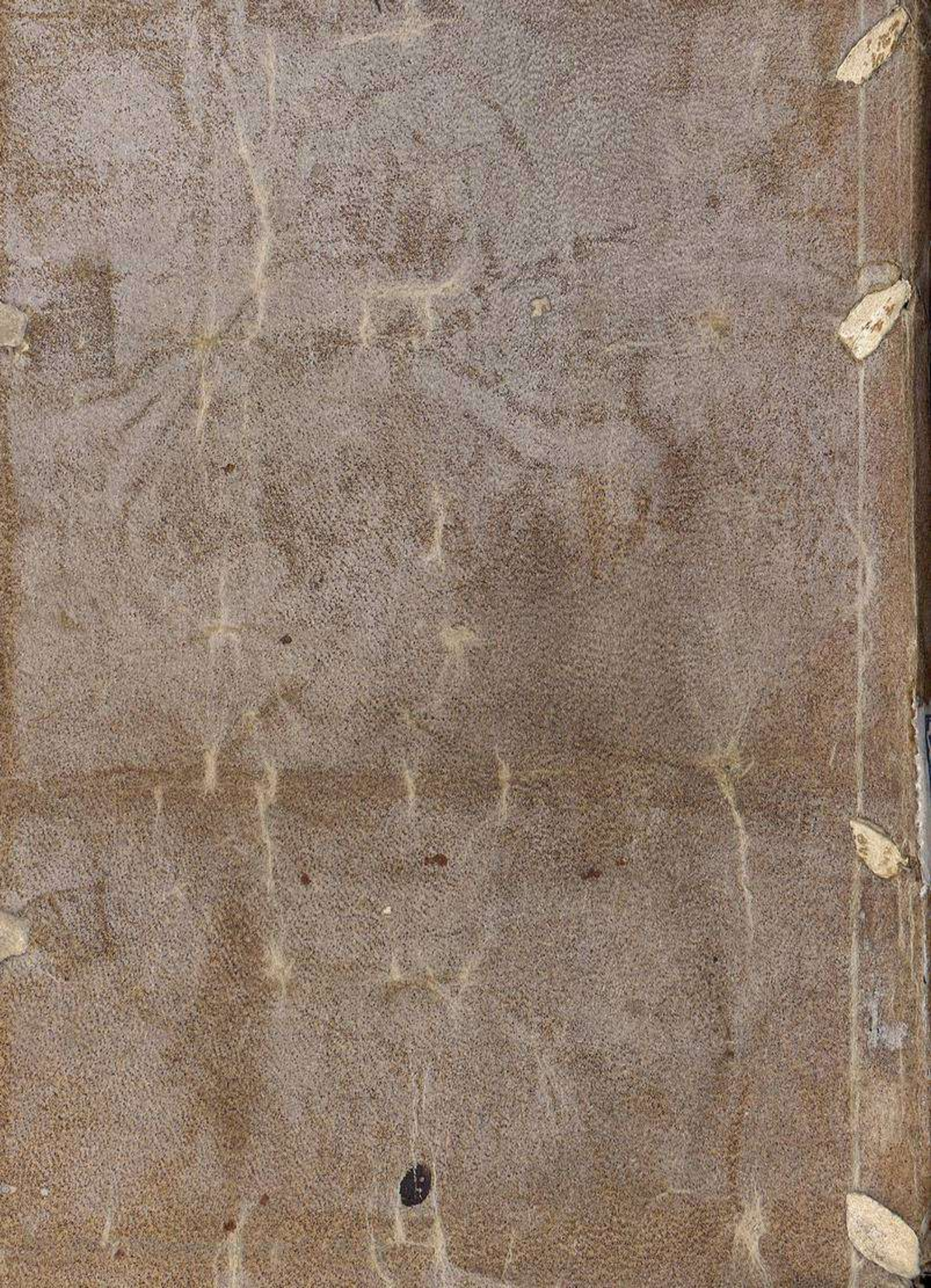
*H*ugo

Al muy magnifico señor la causa de mi se
reir

11614
1112

MS.
996